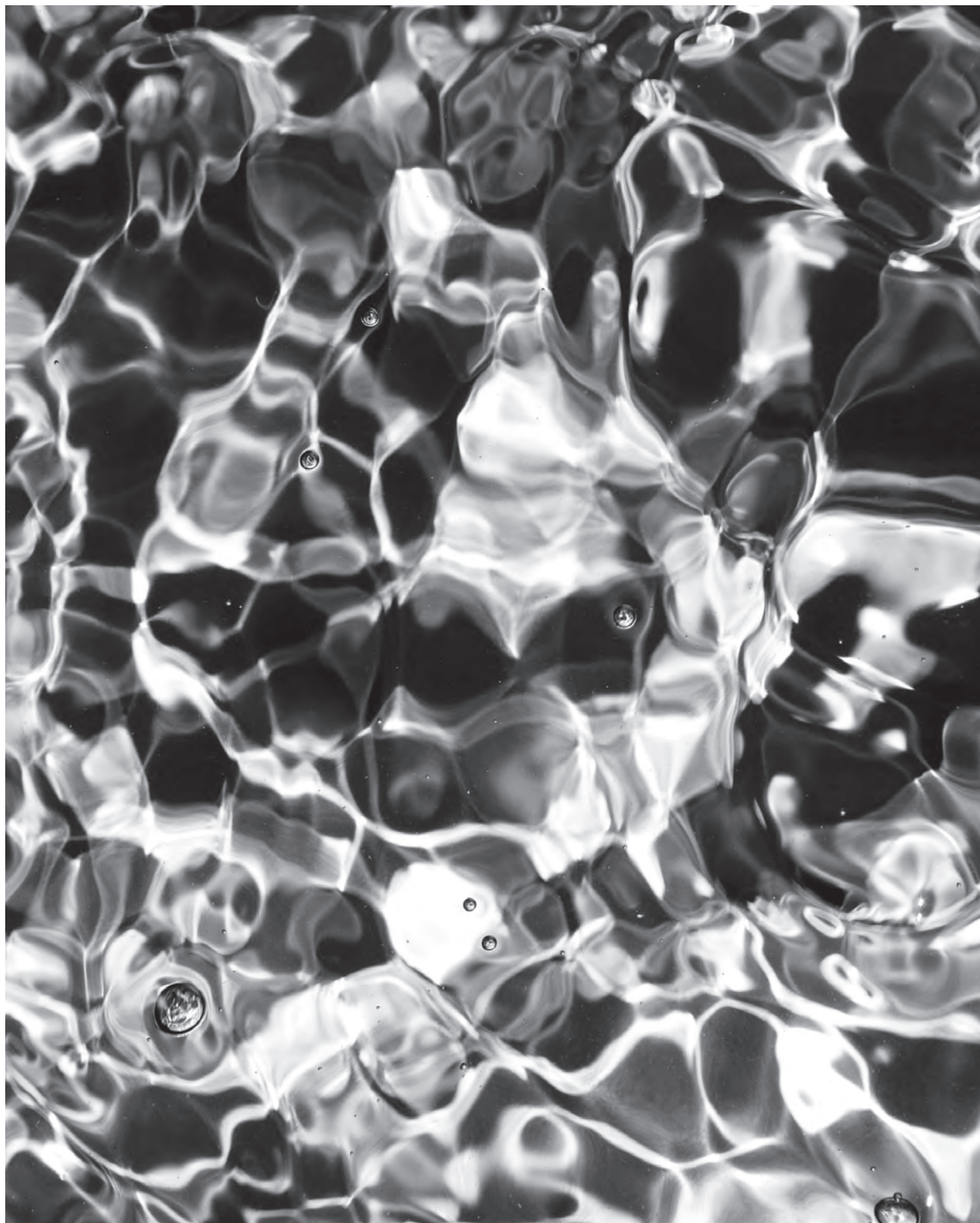

Kostanjeviške novice

*Glasilo Občine
Kostanjevica na Krki*

december
2019

številka 65
Brezplačni
izvod

Kostanjeviške novice

številka 65 | december 2019

IZDAJA

Občina Kostanjevica na Krki
Ljubljanska cesta 7
8311 Kostanjevica na Krki
E-mail
kostanjeviske.novice@gmail.com

UREDNIŠTVO

Odgovorna urednica
Alenka Žugič Jakovina

Uredniški odbor

Anita Grubar
Nejc Jordan
Marjana Krhin
Kristina T. Simončič

LEKTORICA

Valerija Stopar

OBLIKA IN POSTAVITEV

Janja Baznik

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Maruša Lapuh

TISK

Tiskarna Igma-Graf, Martin Škofljanec, s. p.

NAKLADA 900 izvodov

Kostanjeviške novice so vpisane v razvid
medijev pod zaporedno številko 2196

ISSN 1854-9284

Časopis je v elektronski obliki dostopen na
spletni strani občine: www.kostanjevica.si,
kjer najdete tudi arhiv preteklih števil.

Pred časom sem nekje prebrala zgodbo o starejšem gospodu, ki se je vsak dan z avtobusom odpeljal do naključne postaje v mestu, si izbral del bližnje ulice in jo počistil. Pobral je odpadke in ogorke in bil pri tem kar se da temeljit. Poudaril je, da mora res dobro pregledati okolico betonskih posod za rože, ker če ne pogleda res vsepovsod, da je res, res čisto, se hitro najde še kakšen ogorek. Ko so ga vprašali, če bi bil pripravljen predstaviti svojo zgodbo na televiziji, je le odmahnil z roko. Star je in nima več kaj veliko za prispevati k družbi, to pa je nekaj majhnega, kar lahko naredi. Brez velikih besed in filozofij. Potiho, mimogrede, zaradi sebe, za svet.

Te dni berem knjigo *Tvegati lastno kožo: skrite asimetrije v vsakdanjem življenju* enega najprodnornejših sodobnih mislecev Nassima Nicholasa Taleba. »Tveganje lastne kože je najboljši filter blefiranja in motor evolucije. Ne menite se za to, kaj ljudje govorijo, temveč le za to, kaj počno, in pa koliko so se pri tem pripravljene izpostaviti,« zapiše. V knjigi se dotika vsakdanjih tem, povezanih s tveganji na različnih področjih. Navadni državljani, obrtniki, policisti, ribiči, politični aktivisti in podjetniki sprejemajo tveganje. Politični strategji, člani vodstva korporacij, mnogi univerzitetni profesorji, bančniki, večina novinarjev pa ga ne, saj so pogosto odmaknjeni od dejanskih posledic svojih potez in izjav. Gre za to, da lahko kaj izgubimo in da delimo tveganje z drugimi. Avtor bralcu predoči, da se tveganje lastne kože tiče vseh vidikov našega življenja.

Mislil, da bi bil svet verjetno precej drugačen, če bi bilo tako, kot je v zgodbi in v knjigi in bi ljudje manj pozornosti posvečali reflektorjem ter pompu in bili večkrat pripravljene tvegati lastno kožo, se izpostaviti ter sprejeti posledice svojih besed in dejanj.

Decembrske Novice zaokrožajo drugo polovico leta v Kostanjevici na Krki. Za vedno bodo na teh straneh ostale zapisane nove pridobitve, dosežki, nagrade in priznanja, izpolnjene obljube in nove obljube, srečanja, razgibani dnevi, zgodbe naših ljudi, veliki in mali dogodki, ki so zaznamovali naše dni. Imamo jih: dobre ljudi in dobre zgodbe. In pred nami je novo leto, nove priložnosti, nove zgodbe. Ustvarjajmo jih vsi po svojih najboljših močeh.

— Alenka Žugič Jakovina

Energetska sanacija šole

Z zadovoljstvom ugotavljam, da se zaključuje ena večjih investicij v občini, to je energetska sanacija OŠ s kompletno prenovo starega dela šole, telovadnice in zunanje ureditve.

Prvotno je bila zastavljena investicija energetske sanacije, s samo izvedbo pa so se odpirala nova dela in stroški. Ob tem je bilo ugotovljeno, da je streha na telovadnici popolnoma dotrajana, tako smo morali zamenjati celotno streho, narediti nove odtočne kanale, s katerimi naj bi povečali pretočnost meteornih voda, da ne bi več prihajalo do zamakanj, ki so bila glavni vzrok propada strehe in parketa v telovadnici. Ob tem smo sanirali še kompletno ostrešje okoli strehe telovadnice, zamenjali že močno dotrajane odtočne cevi, dogradili vso manjkajočo meteorno kanalizacijo in prečistili obstoječi vod. Istočasno je bil na zunanji steni telovadnice obnovljen mozaik s prizorom bitke na Krškem polju. Sedaj je v zaključni fazi obnova stropov in položitev parketa ter oblog. Rok za dokončanje del je 15. 12. 2019.

Sanacija novega dela šole je obsegala kompletno obnovo izolacijske fasade, zamenjavo stavbnega pohištva, prezračevanje objekta, zamenjavo svetil ter nekaterih radiatorjev, pleskanje vseh prostorov, vključno z vrati učilnic, obnovo parketa na vsej šoli, ponekod tudi zamenjavo. Popolnoma je bila prenovljena šolska knjižnica, ki ima sedaj povsem drugačno podobo. V jedilnici šole sta bila urejena pregradna stena za izdajo hrane in nov prezračevalni sistem. Na novem in starem delu šole so bili narejeni novi strelovodi.

Vzpostavljeno je kompletno novo ogrevanje, ki deluje na principu toplotne črpalke z vrtinami, vgrajeno pa je tudi rezervno ogrevanje s plinom. Zidove kurilnice in tlak je bilo treba temeljito sanirati.

V izdelavi so stopnice na vhodu v šolo, dodelane bodo stopnice pri vhodu v garderobe, prav tako vhod v telovadnico, vključno s klančino za invalide.

Temeljito so bili proti vlagi sanirani notranji zidovi razredov na starem delu šole. Pri sanaciji parketa v starem delu šole smo v prvem razredu vgradili betonsko ploščo in nanjo vgradili nov parket. V drugih razredih starega dela šole se je saniral parket, obnovila so se vsa vrata in prepleskali zidovi. Hkrati so bila obnovljena tudi vhodna vrata kiparja in slikarja Toneta Kralja, delno saniran kamen po hodnikih in obnovljena ura na čelnem delu fasade vhoda v šolo. Prav tako je bilo zgrajeno novo odvodnjavanje kompletne stare šole, saj ga prej sploh ni bilo. Na starem delu šole je bila zamenjana celotna streha, urejena izolacija podstrešja ter obnovljena fasada.

V sklopu zunanje ureditve je bil na novo tlakovan vhod v šolsko stavbo, zgrajene in tlakovane povezovalne poti okoli šole, s pomočjo občinskih svetnikov pa je bil obnovljen ribnik in vodomet. Hkrati sta bila obnovljena tudi obzidje in ograja okoli starega dela šole. Manjka samo zatravitev in zasaditev novih dreves, kar pa bo izvedeno v kratkem.

Pri sami sanaciji smo se trudili, da bi čim več del zaključili pred začetkom šolskega leta, kar nam je v pretežni meri uspelo. Po začetku šolskega leta pa smo se trudili, da bi delovni procesi čim manj motili učni proces šole.

Potegnjeno pod črto, šola je zasijala v novi preobleki, pripravljena na nove generacije šolarjev in v ponos kraju in občini.

— Župan Ladko Petretič
foto: Jurij Baznik

Nakup starega farovža

V petek, 8. novembra 2019, je bila v dobrem sodelovanju z Župnijo Kostanjevica na Krki pri notarju v Krškem podpisana prodajna pogodba za nakup starega farovža. Kupnina znaša 300.000 EUR, pri čemer bo v letošnjem letu plačan prvi del kupnine v znesku 50.000 EUR, v letu 2020 pa bo za drugi del kupnine najeto posojilo v višini 250.000 EUR. Hkrati bo občina začela pridobivati vse potrebne dokumente za obnovo, v vmesnem času pa se bo uredilo čelno podobo fasade, ki bo do celovite obnove osvežila vsaj obraz starega dvorca.

— Judita Lajkovič
foto: arhiv občine

Postajališče za avtodome

Občina Kostanjevica na Krki gradi postajališče za avtodome v Kostanjevici na Krki s ciljem pospešitve razvoja turizma v občini, ki je v njenih razvojnih dokumentih opredeljen kot strateška razvojna dejavnost. Postajališče je umeščeno na območju med krožiščem in obvoznico Kostanjevica na severozahodni strani, lokalno cesto z lesenim mostom v mesto Kostanjevica na Krki na zahodni stran ter opuščeno državno cesto R2-419/1205 na jugovzhodni strani proti mestu. Od prihodnjega postajališča za avtodome se proti Krki nadaljuje idilična površina za šport in rekreacijo.

Postajališče za avtodome obsega 2.318 m². Na tej površini bo urejeno:

- komunalna infrastruktura (voda, kanalizacija, elektrika, telekomunikacije),
- povozne dostopno izhodne površine in parkirna mesta iz travnatega satja,
- betoniran oskrbovalni otok z rešetko in oskrbovalnim stebričkom za vodo,
- 8 parkirnih mest 10 x 6 m z dvema oskrbovalnima stebričkoma s štirimi vtičnicami za elektriko,
- 4 dodatna manjša parkirna mesta, prilagojena prostoru z oskrbovalnim stebričkom za elektriko,

- ekološki otok za odpadke,
- hortikultura ureditev z zeleno pregrado proti obvoznici.

Rok za dokončanje gradbenih del je 30. 11. 2019. Izvajalec je Kostak, d. d. Predvidena vrednost gradbenih del je 180.000 EUR, od tega bomo pridobili 108.000 EUR sredstev od MGRT-ja, razliko v višini 72.000 EUR pa bomo zagotovili iz občinskega proračuna. Skupna vrednost projekta pa bo cca 210.000 EUR.

Po končanem projektu bi se morali ponudniki turističnih storitev ter TIC dogovoriti glede načina predstavitve postajališča obiskovalcem, da bi ti čim pogosteje prihajali in čim dlje ostali na območju naše občine in posledično tudi več potrošili.

— Stanislav Rostohar

Prejemniki občinskih priznanj 2019

Za dolgoletni prispevek k prepoznavnosti, ugledu in razvoju občine prejmejo kostanjeviški srebrnik za leto 2019: **Branislav Čuk, Andrej Jordan in Franc Štokar.**

Branislav Čuk

Kostanjeviški srebrnik

Branislav Čuk deluje na zelo različnih področjih v lokalni skupnosti. Pogosto je gonilna sila, pobudnik, motor, tudi sitnoba, če je treba, da so naloge opravljene in cilji doseženi. Kot član Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki deluje od leta 1977. V tem času je bil kar devetnajst let predsednik kluba in dva mandata tajnik. Je aktiven raziskovalec kraškega podzemlja, skrbnik Kostanjeviške jame in vodja vodniške jamarske službe, skratka nekakšen simbol Kostanjeviške jame.

Branislav Čuk je od zgodnje mladosti tudi član Ribiške družine Kostanjevica na Krki. Izkazal se je kot dvakratni udeleženec državnih ribiških tekmovanj v Jugoslaviji. Je mednarodni ribiški sodnik, predvsem pa aktiven član v društvu, v katerem skrbi predvsem za kakovostno izvedbo tekmovanj na reki Krki ali na ribniku Karlče.

Leta 1987 je bil izvoljen za enoletnega predsednika Prforcenhausu in vse od takrat v Etnološkem društvu Prforcenhaus deluje kot »guverner banke PRFORCENHAUS«, ki mu nalaga tudi izdelavo lokalnega denarja (kostanj in ježica). Je soorganizator vsakoletnega pustnega rajanja, že desetletja pa nastopa kot amaterski igralec na prireditvah Prforcenhausu in sodeluje pri organizaciji Kostanjeviške noči.

Branislav Čuk je že skoraj 40 let tudi član Radio kluba Iskra Prekopa in udeleženec mnogih radioamaterskih tekmovanj. Deluje tudi v Območnem združenju slovenskih častnikov, v katerem je bil dolgo član predsedstva in organizator aktivnosti kluba, kot so pohodi, tovariška srečanja, strelska tekmovanja.

Nepogrešljiv je tudi njegov prispevek pri Civilni zaščiti, v kateri je bil aktiven član Enote za reševanje iz jam in ruševin.

Branislav Čuk je nedvomno človek, ki si zaradi aktivnega dela v različnih društvih in klubih, zaradi svoje aktivne vloge v lokalni skupnosti ter promocije Kostanjevica na Krki in njenih posebnosti zasluži priznanje Občine Kostanjevica na Krki – kostanjeviški srebrnik za leto 2019.

Andrej Jordan

Kostanjeviški srebrnik

Andrej Jordan je pred petindvajsetimi leti sanjal, verjel in trdo delal, da bi se uresničila dolgoletna želja Kostanjevica na Krki, da bi imeli svoj pihalni orkester. V devetdesetih letih, ko je že aktivno sodeloval v Etnološkem društvu Prforcenhaus, je kot velik ljubitelj orkestrske glasbe vsako leto na pustno rajanje pripeljal člane Pihalnega orkestra Krško. Ideja o lastnem, domačem orkestru se je začela uresničevati takoj, ko je bil ustanovljen iniciativni odbor za pihalno godbo, katerega član je bil. Andrej Jordan je več let z neverjetno vztrajnostjo in povezovalno močjo sodeloval pri vseh odločilnih korakih, ki so privedli do začetkov Pihalnega orkestra Kostanjevica na Krki, od zbiranja denarja za nakup instrumentov na Češkem do pridobivanja članov ter iskanja prvega dirigenta. Ob ustanovitvi orkestra je postal njegov prvi predsednik in ga uspešno in odgovorno vodil vse do leta 2002. Njegova pomoč pri zbiranju finančnih sredstev za vse večje projekte Pihalnega orkestra je neprecenljiva, z dragocenimi nasveti izkušenega >

godbenika in organizatorja svetuje predsednikom in članom upravnega odbora, spodbuja k prijateljskemu sodelovanju z drugimi pihalnimi orkestri ter se aktivno zavzema za pridobivanje novih članov. Z njegovo pomočjo in pod njegovim budnim očesom je Pihalni orkester Kostanjevica na Krki v četrto stoletje iz ideje zrasel v enega najbolj prepoznavnih in dejavnih društev v občini. Andrej Jordan je dejaven tudi v številnih drugih društvih, med drugim je član Etnološkega društva Prforčenja, soorganizator številnih tekov, ki jih pripravlja Športno društvo Kostanjevica na Krki, ter član domačega planinskega in kolesarskega društva. Zaradi več kot dvajsetletnega aktivnega udejstvovanja na številnih področjih lokalnega življenja ter za prispevek k prepoznavnosti, ugledu in razvoju občine Andrej Jordan prejme kostanjeviški srebrnik za leto 2019.

Franc Štokar *Kostanjeviški srebrnik*

Franc Štokar je aktivni, prizadevni in neumorni član Planinskega društva Polom Kostanjevica na Krki. Pred dvajsetimi leti je bil eden izmed ustanovnih članov društva, ki so po večletnem premoru ponovno obudili planinsko dejavnost v občini. Od začetkov pa vse do danes je predan predsednik društva, pobudnik društvenega glasila in požrtvovalni kronist. Je tudi eden prvih, ki se je v društvu usposobil za planinskega vodnika, oral je ledino med markacisti, ki so na našem območju začeli urejati planinske poti. Vrsto let sodeluje pri vseh pohodih planinskega krožka na OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki, nepogrešljiv pa je tudi pri ostalih šolskih planinskih turah in taborih.

Dolga leta se je zavzemal, da bi društvo pridobilo svoje planinsko zatočišče. S svojim vztrajnim in neprecenljivim prostovoljnim delom je pripomogel, da se je njegova želja lani uresničila s svečanim odprtjem zavetišča na Štembuhu na Gorjancih, ki bo služilo vsem članom društva in planincem na Trdinovi poti. Franc Štokar je neumorni član sredinih pohodnikov, aktivno pa deluje tudi v drugih kostanjeviških društvih. Že 19 let je član UO Društva vinogradnikov Kostanjevica na Krki, dejaven je v Društvu domače koline in v Turističnem društvu Orehovec, pri katerem je med ustanovitvenimi člani. Hkrati se Franc Štokar udejstvuje tudi politično. Tri mandate je bil svetnik v Občini Krško in dva mandata svetnik v Občini Kostanjevica na Krki.

Poleg tega že več desetletij prepeva v domači koledniški skupini in ohranja staro vaško izročilo. Sodeluje

pri mešanem cerkvenem pevskem zboru ter je nepogrešljivi del priložnostnega pevskega sestava PD Polom. V zahvalo za njegovo požrtvovalno delo v različnih društvih in lokalni skupnosti mu Občina Kostanjevica na Krki podeljuje občinsko priznanje – kostanjeviški srebrnik za leto 2019.

Zlate listine za leto 2019 prejmejo: Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki, Klub jamarjev Kostanjevica na Krki in Planinsko društvo Polom Kostanjevica na Krki

Planinsko društvo Polom Kostanjevica na Krki

Zlata listina za leto 2019

Planinsko društvo Polom Kostanjevica na Krki je bilo ustanovljeno 13. decembra 1998. S tem je bila planinska dejavnost v našem kraju po mnogih letih ponovno obujena. Danes društvo šteje že več kot 130 članov, ima svoj prapor, ravno tako pa je pridobilo status društva v javnem interesu na področju športa. Skozi vse leto organizira številne pohode po Sloveniji in tujini, njegovi aktivni člani redno oskrbujejo in vzdržujejo planinske poti na svojem območju, se udeležujejo čistilnih akcij, vedno pa radi priskočijo na pomoč tudi drugim planinskim in lokalnim društvom.

Dolga leta je v društvu tlela želja po lastnem planinskem objektu. Po pridobljenem lastništvu stavbe na Polomu, ki ga je v preteklosti zgradilo takratno planinsko društvo pod vodstvom farmacevtke Emilije Fon, se je želja po primernem planinskem objektu začela počasi uresničevati. Ker je bila prvotna stavba na Polomu v zelo slabem stanju, njena obnova pa bi terjala velik finančni vložek, je po pogovorih med lastniki zemljišča – Škofijo Novo mesto in PD kot lastnikom stavbe – prišlo do odločitve, da se zgradi nov, manjši planinski objekt na Štembuhu. Pod vodstvom predsednika PD Polom Franca Štokarja in ob podpori UO društva, sredinih pohodnikov in ostalih članov planinskega društva so se dela v letu 2012 lahko začela. S pomočjo številnih domačih izvajalcev, podjetnikov, obrtnikov, donatorjev, podpornikov in prostovoljcev je bilo do odprtja na objektu opravljenih skupno 2145 ur prostovoljnega dela in čez 400 strojnih ur. Tik pred praznovanjem 20-letnice društva je bil objekt 18. avgusta lani svečano odprt in predan v uporabo. V registru PZS Slovenije je sedaj vključeno tudi zavetišče Štembuh na Gorjancih.

Za vse dosedanje delo Planinskemu društvu Polom Kostanjevica na Krki Občina Kostanjevica na Krki podeljuje zlato plaketo.

Klub jamarjev Kostanjevica na Krki

Zlata listina za leto 2019

Klub jamarjev Kostanjevica na Krki letos praznuje 50 let od svoje ustanovitve, pred tem so kostanjeviški jamarji delovali kot sekcija Novomeškega jamarskega kluba. V svoje delovanje je v vsem tem času klub pritegnil številne mlade in raziskovanja željne kandidate, ki so pozneje marljivo delovali v društvu. V petih desetletjih se je za jamarsko delovanje usposobilo več kot štirideset jamarjev, ki so se dokazovali pri raziskovanju pretežno Gorjancev in odkrili številne jame in brezna, prav tako pa sodelujejo pri raziskovanju jam drugod po Sloveniji.

Že od leta 1971 člani kluba skrbijo, da je naša lepota, Kostanjeviška jama, urejena in da nas lahko obiščejo tako otroci kot družine in številne organizirane skupine turistov iz Slovenije in tujine. Od leta 1971 je jama obiskalo več kot 200.000 obiskovalcev iz vseh celin.

Klub jamarjev in njegovi člani aktivno delujejo na turističnem področju in pri svojem delu sodelujejo z Galerijo Božidar Jakac, Turističnim društvom Kostanjevica na Krki, s predstavniki TIC-a, lokalnimi gostinci, turističnimi agencijami, številnimi osnovnimi šolami iz Slovenije in z našimi občani. Svoje poslanstvo prenašajo tudi na učence domače osnovne šole, za katere poleg ogledov organizirajo tudi jamarski krožek, ki je pogosto prva postaja do članstva v klubu jamarjev.

S svojim marljivim delom so člani poskrbeli, da ima klub ob izviru potoka Studene in v neposredni bližini Kostanjeviške jame tudi svoj jamarski dom z večjo pokrito površino za počitek ali zabavo številnih obiskovalcev.

V zadnjih treh letih je klub v svojo sredino pritegnil več mladih članov, od katerih je večina že uspešno opravila jamarski izpit in se vpisala med jamske raziskovalce.

Za vse dosedanje delo ter promocijo Kostanjevice na Krki Klubu jamarjev Kostanjevica na Krki Občina Kostanjevica na Krki podeljuje zlato plaketo za leto 2019.

Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki

Zlata listina za leto 2019

Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki v letu 2019 obeležuje 45. obletnico svojega obstoja. Od ustanovitve, za katero je zaslužen predvsem dolgoletni

ravnatelj OŠ Jožeta Gorjupa in spiritus movens kulturnega življenja v Kostanjevici na Krki, Lado Smrekar, pa do danes se je galerija uveljavila kot eden najbolj prepoznavnih specializiranih umetnostnih muzejev na Slovenskem. Navzven se odlikuje po površini razstavnih prostorov, številu razstavljenih del in izrazitem fondu, katerega jedro predstavljajo vrhunska dela slovenskih ekspresionistov.

Z devetimi stalnimi postavitvami, številnimi kvalitetnimi občasnimi razstavami, Mednarodnim simpozijem kiparjev *Forma viva* in raznovrstnim obrazstavnim programom, ki poleg pedagoškega programa in ustvarjalnih aktivnosti vključuje tudi koncerte, gledališke igre, literarne in ostale kulturne dogodke, oživlja izjemni arhitekturni spomenik državnega pomena – nekdanji cistercijanski samostan Fons Beatae Mariae.

Z dvema dislociranima enotama v samem središču mesta je Galerija Božidar Jakac vtkana tudi v vsakdanje življenje Kostanjevičanov. Ti imajo privilegij, da lahko kulturo in umetnost neposredno spoznavajo že od rosnih let na stalni postavitvi galerijske zbirke Gorjupove galerije v prostorih OŠ Jožeta Gorjupa ter v razstavišču Lamutov likovni salon, v katerem že dve leti za področje turizma skrbi pisarna Turistično informacijskega centra Kostanjevica na Krki. Galerija s svojimi aktivnostmi vpliva na prepoznavnost mesta in občine na regijski, državni in mednarodni ravni.

V letošnjem letu je Galerija Božidar Jakac za svoje delo prejela kar nekaj nagrad. Skupaj s TIC-em Kostanjevica na Krki in občino so uspešno izpeljali prijavo v certifikacijsko shemo trajnostnega turizma, s katero upravlja Slovenska turistična organizacija, za kar so prejeli bronasti znak Zelene sheme slovenskega turizma. Posavska gospodarska zbornica je Galerijo Božidar Jakac nagradila z bronastim priznanjem za najboljše inovacije v regiji Posavje za trajnostno naravnost pri reciklaži materialov. Poleg tega je ekipa strokovnih delavcev galerije za mednarodno razstavo *Obrazi ekspresionizma/Odtisi duha* prejela najvišje priznanje na področju muzealstva v Sloveniji – Valvasorjevo nagrado za leto 2018, ki jo Slovensko muzejsko društvo podeljuje za enkratne izjemne dosežke v muzealstvu.

Občina Kostanjevica na Krki Galeriji Božidar Jakac za vsa njena dolgoletna prizadevanja na področju kulture in umetnosti ter za promocijo občine podeljuje občinsko priznanje – zlato plaketo Občine Kostanjevica na Krki za leto 2019.

— foto: arhiv občine

Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki v mandatu 2018–2022

Janez Gunde

Izvoljen v 7. volilni enoti na območju vasi Ivanjše, Kočarija, Male Vodenice, Podstrm, Ržišče, Velike Vodenice in Zaboršt.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednja odbora in komisijo:

- Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in pospeševanje razvoja podeželja,
- Odbor za zaščito in reševanje,
- Statutarno pravna komisija.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: janez.gunde1@gmail.com.

Na občinski ravni se zavzemam za razvoj gospodarstva, predvsem kmetijstva in turizma. Moje sodelovanje z županom in ostalimi svetniki je konstruktivno in usmerjeno v načrtovanje ter iskanje rešitev. Na območju svoje volilne enote si bom tudi naprej prizadeval za ureditev in izboljšanje infrastrukture s poudarkom na sanaciji glavne ceste in asfaltiranju manjših odsekov. Skupaj s sovaščani bom poskušal zgraditi športno-kulturno središče, ki bi še bolj povežalo vaščane. Vedno sem pripravljen prisluhniti različnim predlogom, ker verjamem, da lahko skupaj ustvarimo še več.

Tone Hodnik

Izvoljen v 6. volilni enoti na območju vasi Grič in Orehovec.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednji odbor in komisiji:

- Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in pospeševanje razvoja podeželja,
- Komisija za reševanje vlog in pritožb,
- Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: toni.hodnik@gmail.com.

Za občinskega svetnika sem se odločil zaradi več dejavnikov. Eden izmed njih je želja, da bi sodeloval

pri razvoju naše občine, saj menim, da imamo veliko neuresničenih potencialov, ki so bili v preteklosti prezrti. Upam, da bom s svojim znanjem in izkušnjami pripomogel k razvoju občine. Pri opravljanju funkcije me vodi odgovornost in delovanje za boljše družbeno stanje v naši občini. Usmerjen sem v aktivno spremljanje dogajanj in v sodelovanje z vsemi za strpno reševanje problemov. Delujem vestno in zakonito, odločitve sprejemam odgovorno in gospodarno. Zastopam interese občine in skupne koristi občanov, da bo občina lažje delovala transparentno.

Matjaž Jakše

Izvoljen v 4. volilni enoti na območju vasi Globočice pri Kostanjevici, Jablance, Karlče in Slinovce.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednje odbore in komisijo:

- Odbor za družbene dejavnosti in mladino,
- Odbor za finance in občinsko premoženje,
- Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in pospeševanje razvoja podeželja,
- Odbor za okolje, prostor in komunalno infrastrukturo,
- Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: colaric-jakse@siol.net.

Kmalu po izvolitvi smo župan in vsi občinski svetniki v sodelovanju z občinsko upravo začeli z odgovornim opravljanjem svojega poslanstva. Složno in soglasno podpiramo trenutno največji projekt Občine – energetska sanacijo in obnovo Osnovne šole Jožeta Gorjupa. Zavedamo se, da je slednje močno potreben in trenutno primaren projekt, ki zahteva mnogo finančnih sredstev, zato bo morda moral kakšen drug projekt malo počakati. V svojem mandatu in na splošno podpiram vse razvojne projekte, usmerjene v napredek našega prostora ali širše vsebine, ki nas kulturno in duhovno bogatijo, ter vzpostavljajo novih produktov.

Podpiram delovanje različnih društev, ki organizirajo izobraževanja, dogodke in aktivnosti, ter vlaganja v različne oblike infrastrukture (športne, cestne, zdravstvene, turistične, obrtne, kmetijske idr.). Pri vseh teh razvojnih usmeritvah pa se moramo vendarle zavedati finančnih zmožnosti Občine in predvsem – moramo biti realni ter se obnašati kot dobri gospodarji. Želim, da ohranimo našo širšo naravno in kulturno dediščino ter kulturno krajino, pri tem pa ji s posameznimi nadgradnjami dodamo vrednost. Usmerili se bomo tudi v iskanje sredstev na različnih nacionalnih in evropskih razpisih. Volilna enota, ki jo zastopam, je precej razpršena, teži pa jo več manjših in nekaj večjih problemov, ki so povezani predvsem z infrastrukturo. Reševanje teh zahteva tudi velika finančna sredstva, ki jih bomo v občinskem svetu poskušali zagotoviti. Hvala vsem sokrajanom za sodelovanje, za mnoge konstruktivne sugestije, dobronamerne in pozitivne predloge, predvsem pa težnje k izboljšanju posameznih vsebin in razumevanju procesov. Zavedati se moramo, da ni vedno vse v našem hotenju in denarju, pač pa da so velikokrat prisotni razsežni družbeni in politični vplivi. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki ste me ob izdani kandidaturi podprli in glasovali zame. Želim, da bomo tudi v prihodnje občinski svetniki in občani občine Kostanjevica na Krki čim uspešneje sodelovali, odprto komunicirali, prisluhnilni drug drugemu, iskali rešitve in pogumno premagovali izzive v smeri začrtane strategije razvoja Občine Kostanjevica na Krki.

Anton Jarkovič

Izvoljen v 1. volilni enoti na območju Avguštin, Dolšč in Oštrca.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednja odbora in komisije:

- Odbor za gospodarstvo, obrt in turizem,
- Odbor za okolje, prostor in komunalno infrastrukturo,
- Komisija za občinska priznanja, prireditve in sodelovanje z občinami.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: anton.jarkovic@gmail.com.

Glede na to, da sem bil kratek čas svetnik že v prejšnjem mandatu, sem v tem mandatu predvsem ponosen na to, da svetniki med seboj veliko bolj sodelujemo in smo složnejši. Zavzemam se za razvoj tako okoliških krajev kot tudi samega centra občine. V svoji volilni enoti se zavzemam za postavitev optičnega omrežja; izboljšavo elektrifikacije; dokončanje infrastrukture,

ki jo je še treba urediti; obnovo ceste Kostanjevica na Krki–Črneča vas, saj gre za šolsko pot in pot, po kateri krajanje potujejo vsakodnevno, nekateri odseki poti pa so kritični. V fazi načrtovanja je tudi izgradnja igrišča za vse tri vasi: Oštrc, Avguštine, Dolšce. Na ravni občine podpiram čimprejšnjo izdelavo novega OPN, ki je že v teku; odkup starega farovža; zavzemam se tudi za vlaganje v turizem in postavitev dolgoročnega načrta, po katerem bi vsi občani imeli nekaj od tega in bi občanom ponudil tudi smernice za pristop k turizmu in izboljšavi turistične ponudbe v Kostanjevici na Krki. Že od prejšnjega mandata se zavzemam za energetsko sanacijo osnovne šole. To nam je sedaj tudi uspelo. Želim si še veliko sodelovanja med občino, svetniki in občani. Pomoč, ideje in predloge občanov odprto sprejemam, ker si lahko le složno in skupno prizadevamo za reševanje težav na ravni občine in volilne enote.

Primož Kadunc

Izvoljen v 3. volilni enoti na območju Dobrave pri Kostanjevici, Dolnje Prekope, Gornje Prekope, Koprivnika, Malenc in Sajevc.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednja odbora in komisije:

- Odbor za družbene dejavnosti in mladino,
- Odbor za zaščito in reševanje,
- Komisija za reševanje vlog in pritožb.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: kaduncprimoz@gmail.com.

Predvsem mi je pomembna varna prometna infrastruktura, kar nam je po dolgih letih na Prekopi nekako uspelo doseči. Zelo si prizadevam, da bi se Prekopo povežalo s kolesarskimi in pešpotmi proti Kostanjevici na Krki in Šentjerneju. Na Prekopi si želimo postaviti vsaj še en dodaten ekološki otok in dokončati športno igrišče, da bi lahko na igralih uživali tudi naši najmlajši vaščani. V Občini Kostanjevica na Krki pa vidim predvsem potencial v turizmu in športni ponudbi (ureditev kolesarskih poti po Gorjancih, ogled otoka z reke Krke, jezenje itd.).

Jože Kržičnik

Izvoljen v 5. volilni enoti na območju Dob in Kostanjevice na Krki.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednji odbor in komisije:

- Odbor za okolje, prostor in komunalno infrastrukturo,
- Statutarno pravna komisija, >

OBČINA

- Komisija za reševanje vlog in pritožb,
- Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: joze.krzcicnik75@gmail.com.

Kot občinski svetnik si bom prizadeval predvsem za ureditev poplavne varnosti občine, obnovo javnih poti, obnovo ceste proti Karlčam in Vodenicam, Grajske, Hmeljske in Gorjupove ceste, sanacijo oziroma rekonstrukcijo lesenih mostov, asfaltiranje nedokončanih poti do bivališč občanov, ureditev površin za pešce do naselja Dobe in do trgovine, uspešno dokončanje sanacije osnovne šole, obnovo oziroma ureditev starega mestnega jedra Kostanjevice na Krki, pomoč pri financiranju obnove zunanosti stanovanjskih objektov na otoku, podporo vsem društvom v občini, pomoč pri iskanju ustreznega prostora za pihalni orkester in za mladinski center, ureditev igrišč oziroma prostora za druženje za krajanje Ostrca in Dolšč ter Vodenic, uporabo nove nadomestne zgradbe kulturnega doma za kulturne in druge prireditve. Predvsem pa si želim, da bi občinski svetniki med seboj konstruktivno sodelovali in se dogovarjali, iskali optimalne rešitve v korist vseh občanov in bili odprti za različne projekte, ki se bodo tekom našega mandata izkazali za potrebne.

Matej Kuhar

Izvoljen v 2. volilni enoti na območju vasi Črešnjevce, Črneča vas, Vrbje in Vrtača.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednji odbora in komisijo:

- Odbor za finance in občinsko premoženje,
- Odbor za gospodarstvo, obrt in turizem,
- Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: kuhar.matej.s.p@gmail.com.

Vesel sem, da z drugimi izvoljenimi svetniki dobro sodelujemo. S tem dokazujemo, da je v slogi moč, saj nam samo tako lahko uspe priti do cilja, ki smo si ga zadali. V svojem mandatu se zavzemam za čim več investicij na področju infrastrukture in turizma, ki jih občina potrebuje, ker edino tako lahko računamo na večjo poseljenost in zaposlenost v občini. Na področju turizma si želim, da bi naredili še kakšen korak naprej. Menim, da je trenutno turizem v velikem porastu.

V svoji volilni enoti se bom predvsem zavzemal za obnovo propadajoče nekdanje šole v Črneči vasi, asfaltiranje makadamskih odsekov (Črneča vas–Mohor, Vrbje–Prušnja vas, Črešnjevce: odsek Flajšman–Sintič), izboljšanje internetne povezave (optika), prepoznavnost vasi v širši regiji, druženje vaščanov in sodelovanje na različnih dogodkih v občini in širši okolici.

Melita Skušek

Izvoljena v 5. volilni enoti na območju Dob in Kostanjevice na Krki.

Kot članica občinskega sveta je imenovana v naslednji odbor in komisijo:

- Odbor za družbene dejavnosti in mladino,
- Komisija za občinska priznanja, prireditve in sodelovanje z občinami.

Predloge in pobude ji lahko sporočite po e-pošti: melita.skusek@gmail.com.

Poudarila bi predvsem, da je izjemno pomembno, da svetnik OS aktivno sodeluje na sejah, ne pa zgolj v svojem okolju, kajti prav na sejah se lahko sprejemajo odločitve, pomembne za vse občane in vse dele občine, saj lahko le tako poskrbimo za uravnotežen razvoj naše lokalne skupnosti. Kot v dosedanjih dvanajstih letih se bom tudi v prihodnje zavzemala, da zadeve, preden preidejo v gostilniške debate, uredimo najprej na formalni ravni (sprejem ustreznih odlokov, pravilnikov in sklepov), nato pa čim hitreje izpeljemo tudi implementacijo le-teh v vsakdanje delovanje občine. To je izjemno pomembno, saj se nam sicer lahko zgodi, da določene zadeve ne moremo izpeljati, ker nimamo veljavnega občinskega predpisa oziroma imamo pri izvajanju le-tega veliko težav, ker ni prilagojen potrebam naših občanov. Posledično tudi vse obljube svetnikov ne morejo biti realizirane. Svetniki bomo morali še tesneje sodelovati tudi pri dolgoročnem načrtovanju razvoja naše občine, pri izmenjavi mnenj, uvrščanju zadev v letne programe ali prednostne liste izvedb, pri čemer je najpomembnejši dialog med županom, svetniki in občinsko upravo. Trudila se bom, da tudi tukaj po letih monologov in preprirov naredimo korak naprej. Kot predsednica Odbora za družbene dejavnosti in mladino se bom po zagotovitvi športnih površin, ustreznih pogojev za izvajanje predšolske vzgoje in po temeljiti obnovi šole še naprej zavzemala za povečanje sredstev za delovanje društev, prav tako pa bo nujno treba več narediti tudi za tiste starejše, ki potrebujejo pomoč na domu (višja subvencija občine). Veliko vprašanj

nas v tem mandatu čaka v zvezi z mladinsko politiko, saj moramo najti ustrezen prostor za njihovo aktivno udejstvovanje. Pereče je tudi vprašanje zdravstvene oskrbe. Poskrbeti moramo, da bo le-ta za naše občane vedno dostopna, ponovno bi morali vsaj enkrat tedensko v Kostanjevico dobiti pediatra. Menim, da se bo že v kratkem pokazalo, da naša občina potrebuje tudi javni kulturni dom, najhuje pa je trenutno s prostori za pihalni orkester, za katerega je potrebno najti trajno rešitev.

Blaž Zagorc

Izvoljen v 5. volilni enoti na območju Dob in Kostanjevice na Krki.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednja odbora in komisiji:

- Odbor za finance in občinsko premoženje,
- Odbor za gospodarstvo, obrt in turizem,
- Komisija za občinska priznanja, prireditve in sodelovanje z občinami.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: abi.zagorc@gmail.com.

Po 24 letih življenja v Moskvi sem se vrnil v Kostanjevico na Krki. Kot rojenemu Kostanjevičanu mi ni vseeno za mesto, v katerem živim, zato sem se odločil, da kandidiram za občinskega svetnika. Osebno mislim, da je veliko narejenega že s tem, da občina ni več v blokadi zaradi nesporazumov med županom in člani občinskega sveta. Kostanjevica na Krki ne sme ostati v krču zaradi medsebojnih obračunavanj. Obnova šole s telovadnico se končuje, prav tako parkirišče za avtodome. Med nami je še veliko nalog: razvoj turizma, obnova

mostov (severnega, južnega in Tercialskega), ureditev pločnika po Grajski cesti, prav tako začasna ureditev prometa mimo osnovne šole zaradi zaprtja mostu v Podbočju. Opažam navažanje smeti okoli ekoloških otokov (ostanki gradbenega materiala, avtomobilske gume ...), ki nikakor ne spadajo tja. Je pa jasno, da je želja v občini veliko, proračun pa je takšen, kot je, tako da se moramo obnašati zelo racionalno in žal vse želje in potrebe občanov ne bodo uslišane.

Robert Zagorc

Izvoljen v 3. volilni enoti na območju Dobrave pri Kostanjevici, Dolnje Prekope, Gornje Prekope, Koprivnika, Malenc in Sajevc.

Kot član občinskega sveta je imenovan v naslednji odbor in komisiji:

- Odbor za zaščito in reševanje,
- Statutarno pravna komisija,
- Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Predloge in pobude mu lahko sporočite po e-pošti: robert.zagorc@renault.com.

Za tretji mandat sem se odločil predvsem iz razloga, da bom poskušal pomagati uresničiti v svojem okraju še ostale projekte, ki v zadnjih letih niso bili izpeljani. Eden večjih je vsekakor izgradnja igrišča oziroma večnamenskega prostora za druženje. Na ravni občine pa si bom, tako kot do sedaj, še naprej prizadeval za zaščito in reševanje ljudi ter premoženja pred naravnimi nesrečami. Zavzemal se bom predvsem za dobrobit prebivalcev občine.

— foto: arhiv občine

Investicija v kostanjeviškem zdravstvenem domu

V mesecu maju smo za potrebe laboratorija Zdravstvene postaje Kostanjevica na Krki kupili nov hematološki analizator YUMIZEN H 500, ABX v vrednosti 12.000 €, s katerim bomo zagotovili dodano vrednost pri obravnavi pacientov. To je kompakten hematološki analizator z najsodobnejšo tehnologijo, ki omogoča analizo 27 hematoloških parametrov, vključno s 5-delno diferencialno krvno sliko. Metode: citometrija (DHSS sistem), spektrofotometrija (optično branje absorbance) in impedančna metoda. Ključne prednosti

analizatorja so: 5-delna diferencialna krvna slika, zelo nizka aspiracija vzorca 20, zaprt sistem aspiracije vzorca in barvni ekran na dotik.

Analizator je povezan z laboratorijskim informacijskim sistemom ZD Krško, kar omogoča avtomatski prenos laboratorijskih naročil in rezultatov. Naročanje preiskav in pridobivanje rezultatov je tako zagotovljeno v najkrajšem možnem času.

— Tatjana Fabjančič Pavlič

Zdravstveni dom Krško z novim reševalnimi vozilom

ZD Krško je v začetku novembra 2019 nabavil novo nujno reševalno vozilo – NRV TIP B, ki ga potrebuje za izvajanje dejavnosti, kot so reševanja ponesrečencev na terenu, nujne premestitve bolnikov, sanitetne prevoze, prevoz urgentnega zdravnika, za izvajanje patronažne službe in podobno. Za delo ekip je izrednega pomena tehnična brezhibnost vozil ter ustrezna, s predpisi določena oprema vozil. Ker sta NRV vozila, s katerima

je razpolagal ZD Krško do sedaj, letnik 2008 oz. 2016 ter imata veliko prevoženih kilometrov, je bila odločitev za nakup novega vozila nujna.

Nakup vozila smo prijavili na javni razpis za sofinanciranje investicij na primarni ravni zdravstvene dejavnosti v RS za leto 2019, ki ga je v marcu 2019 objavilo Ministrstvo za zdravje. V drugi polovici aprila smo prejeli sklep o določitvi višine sredstev, ki

jih bo prispevalo ministrstvo. ZD Krško je pripravil razpisno dokumentacijo in objavil javni razpis za dobavitelja vozila in 3. 7. 2019 je bila podpisana pogodba z dobaviteljem vozila podjetjem MEDICOP, d. o. o., iz Murske Sobote, ki se je zavezalo, da bo do 4. 11. dobavilo novo nujno reševalno vozilo. Vrednost vozila je 156.395,46 EUR. Zagotovili so jih Ministrstvo za zdravje (49.575,60 EUR), Občina Krško (20.000,00 EUR), ZD Krško (85.029,86 EUR) in Občina Kostanjevica na Krki (1.790,00 EUR).

— Anita Krajnc

Na največjem slovenskem turističnem sejmu v Zagrebu

V začetku oktobra se je na Dnevih slovenskega turizma v Zagrebu na Trgu Bana Jelačića predstavila občina Kostanjevica na Krki z Galerijo Božidar Jakac, Kostanjeviško jamo in ostalimi ponudniki, ki s svojo dejavnostjo sooblikujejo turistično ponudbo: Društvo vinogradnikov Kostanjevica na Krki, Vina Jelenič, Vina Jarkovič, Vina Kuhar, mikro

Pivovarna Kitcher, Gostilna Žolnir, Picerija Otok, domačija Kmečki hram, Mestna čolnarna, SUP Landestrost, Vila Castanea, TD Kostanjevica na Krki in Etnološko društvo Prforcenhaus. Slovenija bo leta 2020 prepoznavna kot destinacija kulturnega turizma za obiskovalce, ki potujejo z motivom kulture – kar pa je pravzaprav

turistični okvir, ki ga lahko ponudi prav Kostanjevica na Krki. Majhna destinacija z veliko kulturnimi vsebinami za izbrane okuse je pravzaprav sinonim podobe Kostanjevice na Krki, zato je bila predstavitev v Zagrebu vsekakor odlična turistična naložba.

— Pia Peršič

foto: arhiv TIC

Lokacije defibrilatorjev v naši občini

Defibrilator je namenjen vsem, ki se naključno znajdejo izven zdravstvenih ustanov v okoliščinah, v katerih je treba reševati človeška življenja. Zasnovan je tako, da ga lahko uporabljajo tudi osebe, ki niso zdravstveni delavci, saj je enostaven za uporabo, govori slovensko in uporabnika vodi skozi celoten postopek oživljanja. Vse, kar moramo znati, je izvedba srčne masaže in umetnega dihanja. Vse drugo, kar je treba storiti, defibrilator sam pove, samo slediti je treba njegovim navodilom.

V naši občini so trenutno javno dostopni 4 defibrilatorji, in sicer na lokacijah: v Črneči vasi pri Stražnem stolpu, na Dolnji Prekopi pri vhodu gasilskega doma ter v Kostanjevici na Krki pri učiteljskem vhodu v OŠ Jožeta Gorjupa in pri vhodu v ZP Kostanjevica na Krki.

— Anita Krajnc

Projekt Prostofer

Projekt Prostofer, namenjen vsem starejšim, ki sami ne vozijo, nimajo sorodnikov in imajo nižje mesečne dohodke, pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi, živi tudi v naši občini, saj je od meseca

maja, ko smo začeli z brezplačnimi prevozi, storitev koristilo 47 občanov, kar pomeni najmanj 2 prevoza na teden. Veseli nas, da ste prepoznali projekt kot dober, zato vas pozivamo, če storitev potrebujete,

da pokličete na **brezplačno številko 080 10 10**. Zahvaljujemo se prostovoljnemu šoferjem – našim občanom, ki svoj čas namenjate prevozu starejših in ste tako še bolj vključeni in povezani z lokalno skupnostjo.

— Anita Krajnc

Nakup defibrilatorja in odprtje ceste

21. junija smo se vaščani Črneče vasi in okoliša ponovno zbrali ob vaškem turnu, kjer je potekala predstavitev defibrilatorja, ki smo ga kupili na pobudo prebivalcev Črneče vasi, Črešnjevca, Vrbja in Vrtače, ki so z veseljem darovali prostovoljne prispevke. Sofinancirala sta ga Občina Kostanjevica na Krki in Društvo vinogradnikov Kostanjevica na Krki.

Na povabilo občinskega svetnika Mateja Kuharja se je prijazno odzval občinski svetnik in reševalec Primož Kadunc, ki je nazorno pokazal uporabo in delovanje defibrilatorja. Zbrani vaščani smo zavzeto poslušali navodila in hkrati upali, da defibrilatorja ne bomo nikoli potrebovali.

Po koncu predstavitve smo se odpravili v spodnji Črneški Vrh, kjer smo imeli odprtje nove asfaltne ceste.

Po dolgih letih prizadevanja lastnikov parcel v tem delu je prišlo do uresničitve želja in interesov glede asfaltiranja ceste. Le-to so omogočili lastniki sami s pomočjo Občine Kostanjevica na Krki. Odprtje ceste je z govorom izvedel Toni Žulič. V nadaljevanju je bila bogata pogostitev in druženje je potekalo ob dobri hrani in kapljici cvička še dolgo v noč.

V jeseni načrtujemo izvesti še podrobnejšo predstavitev defibrilatorja in požarne varnosti s pomočjo Primoža Kadunca in Prostovoljnega gasilskega društva Kostanjevica na Krki.

— Matej Kuhar

foto: arhiv občine

Priznanje za kostanjeviški turistični paket

S turistično akcijo Slovenia's Hidden Gems so uredniki Radia Si tujcem predstavili manj znane kotičke, tradicijo, kulinariko in kulturo naše države. Akcija, ki je trajala med aprilom in oktobrom, je v radijskem programu predstavila 12 bolj ali manj spregledanih, a izjemnih turističnih paketov iz vseh delov Slovenije. Pakete je preizkusilo 12 parov oziroma družin iz tujine, ki sicer v Sloveniji živijo, delajo ali študirajo. Svoje izkušnje so delili z radijskimi poslušalci.

Turistično doživetje z največ glasovi je prejel paket »Divjina Kočevskega roga«, drugo mesto paket »Podzemlje Velenja«, tretje mesto pa je po glasovih poslušalcev in obiskovalcev spletne strani prejel turistični paket »Kostanjevica na Krki – najmanjše mesto za največja doživetja«.

— Pia Peršič

foto: Gorazd Selič

Prometna varnost / hitrostne ovire

V Kostanjevici na Krki moramo narediti še marsikaj za prometno varnost. Manjkajo nam pločniki ob nekaterih prometnih cestah, pa tudi ceste do nekaterih naselij so preozke za normalen promet. Prav tako pred nekaterimi ozkimi mostovi manjkajo znaki, katero vozilo ima prednost. Poseben problem predstavlja prevelika hitrost, s katero mnogi vozijo po cestah v Kostanjevici na Krki in tudi po vaseh. Verjetno se je že zgodilo več nesreč zaradi neprilagojene hitrosti vožnje realnim razmeram tako glede konfiguracije cest kot splošne varnosti v cestnem prometu.

Predlagam, da bi občinski svet naše občine namenil posebno pozornost problematiki varnost v cestnem prometu občine Kostanjevica na Krki. Vsekakor je treba čim prej pripraviti projekt cestnih ovir, ki bodo izrazito vplivale na upočasnitev prometa.

V mnogih bližnjih naseljih (Brežice, Krška vas, Čatež ob Savi ...) so že zgradili hitrostne ovire in varnost se

je primerno povečala. Nikakor te ovire ne smejo biti zgolj minimalen poseg, ampak morajo prisiliti voznike, da zmanjšajo hitrost skladno s prometno ureditvijo.

Sam opažam, da sta pri nas najbolj »nevarni« Grajska cesta in Oražnova ulica, kjer nekateri vozniki vozijo krepko čez uradne omejitve hitrosti. Prav tako tudi Gorjanska ulica (šola in vrtec v neposredni bližini) in Ljubljanska cesta. Smiselno bi bilo s hitrostnimi ovirami urediti še vasi Dolnja Prekopa ter Globočice, da bomo pešci, kolesarji in drugi udeleženci v prometu varnejši.

Ne smemo čakati, da se zgodi kakšna hujša nesreča, potem pa bomo žalostno ugotavljali, da smo bili prepozni. Svoje mnenje izražam, zato ker delim delim skrb z mnogimi sokrajani, saj ni dovolj poskrbljeno za prometno varnost na nekaterih cestah v naši občini.

— Franc Curhalek

Spremeniti bo treba kulturo voznikov

ODGOVOR NA ČLANEK OBČANA FRANCA CURHALEKA

Dejstvo je, da imamo v občini Kostanjevica na Krki kar dobro poskrbljeno za prometno varnost. Naj samo spomnimo na investicije, ki so bistveno izboljšale prometno-varnostni režim v preteklih letih, in sicer:

- izgradnja obvoznice, s katero se je tranzitni promet preusmeril iz mesta,
- rekonstrukcija ceste skozi naselje Prekopa, s pločniki, kanalizacijo in kolesarsko stezo,
- obnova Gorjanske ceste, s pločniki,
- povezovalni pločniki iz mesta do Zdravstvene postaje,
- urejena parkirišča pri Zdravstveni postaji in okolici OŠ ter pokopališča,
- vsakoletna obnova talnih označb v okolici šole in na prehodih za pešce,
- postavitve dveh merilnikov hitrosti (na Gorjanski in Grajski cesti),
- redarska služba itd.

V bistvu pa gre ves čas zgolj in samo za kulturo voznikov. Kot primer naj navedemo, da po dostopni poti pri OŠ vozijo v času šole predvsem starši otrok, pa kljub temu dobivamo zahteve po omejitvi prometa s 30 na 10 km/h. Kakšna je torej kultura voznikov, ki ne skrbijo za varnost svojih otrok in njihovih sošolcev? In da, marsikaj bi se še dalo narediti. Manjka predvsem pločnik na Grajski cesti, pa od Žolnirja do bencinskega servisa oziroma Mercatorja in od parkirišča pri Zdravstveni postaji do obvoznice. Znaki za prednost so nameščeni na vseh mostovih. Vsi tudi vemo, kakšen je režim vožnje po mestnih ulicah, mostovih, mimo šole in vrtca, kjer je omejitev 30 km/h, pa vendar se tega nihče ne drži.

In namesto, da razmišljamo, kaj in kako bi vsepovprek postavljali razne fizične in psihološke ovire, naredimo vsi skupaj premik v svojih glavah in ozavestimo sebi in okolici varno in prijazno udeležbo v prometu.

— Judita Lajkovič
direktorica občinske uprave

Nov merilnik hitrosti

»Vi vozite«

Občina se je v mesecu maju prijavila na javni razpis Javne agencije RS za varnost prometa za brezplačni najem prikazovalnika hitrosti, pri čemer smo bili uspešni. Tako smo za obdobje desetih mesecev (od septembra do konca junija 2020) prejeli merilnik hitrosti, ki bo nameščen na Grajski cesti. Cesta je zelo prometna, saj je tudi edina cesta, po kateri prihajajo otroci v šolo iz obrobni vasi (Orehovec, Grič, Ivanjše, Podstrm, Kočarija, Zaboršt, Male Vodenice, Velike Vodenice in Ržišče), prav tako pa

vodi do Galerije Božidar Jakac ter je priljubljena sprehajalna pot. Cesta nima urejenega pločnika, tako da morajo pešci hoditi po samem vozišču. Vozniki pogosto ne upoštevajo hitrosti v naselju kljub stanovanjskim hišam ob cesti in vedenju, da je to tudi šolska pot. Prisotnih je tudi veliko kolesarjev.

Na omenjenem odseku je najvišja dovoljena hitrost 50 km/h, saj gre za naselje, vendar je bila v času od postavitve merilnika izmerjena najvišja hitrost kar 113 km/h. Sicer je bila povprečna hitrost v

enakem obdobju 48 km/h, kar je lep podatek, vendar je še vedno preveč takih voznikov, ki se na pravila ne ozirajo.

Cilj postavitve merilnika hitrosti je opozoriti voznike k strpnejši vožnji in s tem prispevati k večji varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu. Vsi udeleženci v prometu se moramo vedno držati predpisov, ne pa samo ko nas na to opozarjajo merilne naprave.

— Anita Krajnc

foto: arhiv občine

Seje Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki

5. REDNA SEJA, 12. 6. 2019

Prisotnih 8 članov Občinskega sveta, sejo je vodil župan in je bila sklepčna.

Predlagan dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda
2. Pregled in potrditev zapisnika 4. redne ter 1. in 2. dopisne seje
3. Poročilo župana o izvrševanju sklepov Občinskega sveta med obema sejama
4. Predlog Sklepa o imenovanju Komisije za pripravo tretjih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Kostanjevica na Krki (SD03OPN)
5. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o koncesiji za opravljanje določenih lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Kostanjevica na Krki
6. Predlog Sklepa o potrditvi novelacije dokumenta identifikacije

- investicijskega projekta (DIIP) postajališče za avtodome v Kostanjevici na Krki
7. Predlog Sklepa o ukinitvi javnega dobra
8. Predlog Programa asfaltiranja občinskih makadamskih javnih poti za obdobje od 2010 do 2019 – plan za leto 2019
9. Predlog Letnega programa športa
10. Predlog Letnega programa kulture
11. Predlog Sklepa o izdaji soglasja k sistemizaciji delovnih mest v vrtcu Plavček pri OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki
12. Predlog Sklepa o določitvi cene programov v vrtcu Plavček pri OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki
13. Vprašanja, predlogi in pobude članov občinskega sveta

Sprejeti sklepi:

1. Sklep o potrditvi dnevnega reda za 5. redno sejo
2. Sklep o potrditvi zapisnika 4. redne seje ter 1. in 2. dopisne seje
3. Sklep o imenovanju Komisije za pripravo tretjih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Kostanjevica na Krki (SD03OPN)
4. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o koncesiji za opravljanje določenih lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Kostanjevica na Krki. Na predlog Odloka je bil na seji podan amandma, ki ga je vložil predsednik Odbora za okolje, prostor in komunalno infrastrukturo, Anton Jarkovič.
5. Sklep o potrditvi novelacije dokumenta identifikacije >

investicijskega projekta (DIIP) postajališče za avtodome v Kostanjevici na Krki

6. Sklep o ukinitvi javnega dobra
7. Sklep o sprejetju Programa asfaltiranja občinskih makadamskih javnih poti za obdobje 2010–2019 – plan za leto 2019
8. Sklep o sprejetju Letnega programa športa
9. Sklep o sprejetju Letnega programa kulture
10. Sklep o izdaji soglasja k sistematizaciji delovnih mest v vrtcu Plavček pri Osnovni šoli Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki
11. Sklep o določitvi cene programov v vrtcu Plavček pri Osnovni šoli Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki
12. Pod točko Vprašanja, predlogi in pobude članov občinskega sveta so razpravljali o izgradnji optičnega omrežja, o problematiki migrantov in parkiranju na kopaljšču Otok.

2. IZREDNA SEJA, 9. 7. 2019

Prisotnih je bilo 9 članov Občinskega sveta, sejo je vodil župan in je bila sklepčna.

Predlagan dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda
2. Sklep o podelitvi občinskih priznanj za leto 2019
3. Sklep o spremembi Sklepa o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta – Zamenjava parketa v športni dvorani OŠ Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki.

Sprejeti sklepi:

1. Sklep o potrditvi dnevnega reda za 2. izredno sejo
2. Sklep o podelitvi občinskih priznanj za leto 2019
3. Sklep o spremembi Sklepa o potrditvi dokumenta investicijskega projekta Zamenjava parketa v športni dvorani OŠ

Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki.

6. REDNA SEJA, 23. 10. 2019

Na seji so bili prisotni vsi člani Občinskega sveta, vodil jo je župan. Seja je bila sklepčna.

Predlagan dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda
2. Pregled in potrditev zapisnika 5. redne in 2. izredne seje
3. Poročilo župana o izvrševanju sklepov Občinskega sveta med obema sejama
4. Predlog Odloka o spremembi Odloka o proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2019 – rebalans
5. Dopolnjen predlog Sklepa o sprejetju Načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Kostanjevica na Krki za leto 2019
6. Predlog Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Posavski muzej Brežice
7. Predlog Odloka o spremembi Odloka o občinskih javnih cestah ter drugih javnih površinah v Občini Kostanjevica na Krki
8. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave – medobčinskega inšpektorata in redarstva
9. Predlog Pravilnika o nagrajevanju in povračilih stroškov pri izdaji lokalnega časopisa Kostanjeviške novice
10. Predlog Sklepa o ceni socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu v občini Kostanjevica na Krki
11. Predlog Sklepa o podpisu Listine o prijateljstvu in sodelovanju med Občino Kostanjevica na Krki, Republika Slovenija, in Občino Rešetari, Republika Hrvaška
12. Predlog Akcijskega načrta ukrepov za spodbujanje trajnostnega

turizma v občini Kostanjevica na Krki

13. Vprašanja, predlogi in pobude članov občinskega sveta

Sprejeti sklepi:

1. Sklep, da se Odlok o spremembi Odloka o občinskih javnih cestah ter drugih javnih površinah v Občini Kostanjevica na Krki sprejme po skrajšanem postopku za sprejem odlokov
2. Sklep, da se Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave – medobčinskega inšpektorata in redarstva sprejme po skrajšanem postopku za sprejem odlokov
3. Sklep o potrditvi dnevnega reda za 6. redno sejo
4. Sklep, da se zapisnik 5. redne seje potrdi v predlagani obliki
5. Sklep, da se zapisnik 2. izredne seje potrdi v predlagani obliki
6. Sklep o potrditvi Odloka o spremembi Odloka o proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2019 – rebalans
7. Sklep o potrditvi Sklepa o dopolnitvi Načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Kostanjevica na Krki za leto 2019
8. Sklep o sprejemu Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Posavski muzej Brežice
9. Sklep o sprejemu Odloka o spremembi Odloka o občinskih javnih cestah ter drugih javnih površinah v Občini Kostanjevica na Krki
10. Sklep o sprejemu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave – medobčinskega inšpektorata in redarstva
11. Sklep o sprejetju Pravilnika o nagrajevanju in o povračilih stroškov pri izdaji lokalnega časopisa Kostanjeviške novice
12. Sklep o sprejetju Sklepa o ceni

socialnovarstvene storitve
Pomoč družini na domu v občini
Kostanjevica na Krki
13. Sklep o sprejetju Sklepa o
podpisu listine o prijateljstvu
in sodelovanju med Občino
Kostanjevica na Krki, Republika

Slovenija, in Občino Rešetari,
Republika Hrvaška
14. Sklep o sprejetju Akcijskega
načrta ukrepov za spodbujanje
trajnostnega razvoja turizma v
občini Kostanjevica na Krki
15. Pod točko Vprašanja, predlogi in

pobude članov občinskega sveta
so navzoči razpravljali o varnos-
ti v cestnem prometu pri šoli in
na cesti Globočice–Oštrc.

16. Postavljeno je bilo tudi vpraša-
nje glede nadstreška za vozače,
ki čakajo na avtobus.

Gradnja odprtega optičnega omrežja RUNE

Obveščamo vas, da se predvido-
ma v začetku prihodnjega leta, na
vašem področju začne gradnja
odprtega optičnega omrežja RUNE,
ki bo omogočalo priključitev gospo-
dinjstev na prvi optični priključek.
Podjetje RUNE Enia, d. o. o., bo
občanom, ki izpolnjujejo pogoje,
zgradilo optično omrežje visokih
hitrosti, s katerim bodo lahko
prosto izbirali ponudnike storitev
(obstoječi operaterji), ki ponujajo

televizijske, telefonske in interne-
tne pakete.

Podjetje Eurocon, d. o. o., bo obča-
nom omogočalo brezplačno pomoč
pri naročanju optičnih priključkov
in naročanju telekomunikacijskih
storitev. Za zagotovitev optičnega
priključka bo treba izpeljati naro-
čilo priključka. Enkratni strošek
izgradnje optičnega priključka
med gradnjo znaša 150,00 € (DDV

vklučen) za gospodinjstva in
167,13 € (DDV vključen) za pravne
subjekte. V plačilo je vključeno tudi
nadaljnje vzdrževanje priključka.

Pred predvideno gradnjo bodo vsa
gospodinjstva, ki so uvrščena v se-
znam izgradnje, po pošti obvešče-
na o načinu pridobitve optičnega
priključka RUNE.

Za vsa vprašanja in naročila se
lahko obrnete na podporno ekipo
podjetja Eurocon, d. o. o., na tele-
fonsko številko 01 292 72 30 ali pa
jim pošljete elektronsko sporočilo
na narocanje@eurocon.si.

Pohod ob 20-letnici PD Polom Kostanjevica na Krki

V soboto, 22. junija, je PD Polom Kostanjevica na Krki
skupaj z MDO Dolenjske in Bela krajine organiziralo
pohod ob praznovanju 20-letnice društva.

Zbirno mesto je bilo na parkirišču pri Galeriji Božidar
Jakac, od koder se je skupina 38 pohodnikov odpravila
na pot po obronkih Gorjancev. Pot jih je najprej vodila
proti Malim Vodenicam, kjer je bil prvi krajši postanek

pri Ivanu in Zofki Pirc, ki sta se ponovno izkazala kot
odlična gostitelja. Na tem mestu se je pohodnikom
pridružilo še nekaj planincev, ki so pot nadaljevali
proti Mirčevemu križu. Tam so skupino pričakali
štirje planinci, ki so se v zgodnjih jutranjih urah na pot
odpravili iz Metlike. Vsi skupaj so pohod nadaljevali
do planinskega zavetišča na Štembuhu, kjer so si po
daljšem postanku in malici iz nahrbtnika še ogledali >

DRUŠTVA

zavetišče. Nato jih je pot vodila še preko Kičerja v Orehovec, kjer se je pohod zaključil.

Pri Koči pod Riglami je društvo pripravilo zaključno prireditev, na kateri se je skupaj s pohodniki zbralo okoli 70 gostov in planinskih kolegov iz planinskih društev Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Šentrupert, Semič in Šentjernej. Zbrane so pozdravili tudi župan Občine Kostanjevica na Krki Ladko Petretič, predsednik MDO Dolenjske in Bele krajine Rudi Skobe ter Anton Progar, član UO PZS in častni predsednik PD Krka Novo mesto. V kulturnem programu, ki ga je vodila Staša Jordan, je nastopil priložnostni moški pevski

sestav pod vodstvom Janeza Kuharja. Ob jubileju so bila v imenu PZS podeljena tudi častna priznanja nekaterim članom društva. Bronasti častni znak so prejeli Matija Stane Tomazin, Ivan Pirc, Martina Kastelic in Staša Jordan, srebrni častni znak PZS Frančišek Bakšič, Matjaž Bohinc, Martin Kastelic, Anton Palčič in Robert Štokar, zlati častni znak PZS pa Franc Štokar.

Po končanem uradnem delu je sledila še pogostitev in veselo druženje pod šotorom, ki je v poletni nevihti še kako prav prišel.

— Staša Jordan

foto: Robert Štokar

50 let delovanja Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki in Dolenjski jamarški tabor

Leta 1969 se je sekcija jamarjev iz Kostanjevice na Krki, ki je dotlej delovala v okviru novomeškega kluba jamarjev, »osamosvojila«, ustanovila svoj klub in začela s samostojnim raziskovanjem jam in brezen po Gorjancih in drugje po Dolenjskem. Od takrat se je zgodilo veliko raziskovalnih akcij, lepih odkritij, druženj, odprav, različnih jamarških taborov, krožkov za osnovnošolce in strokovnih izobraževanj. V teh petdesetih letih je pri aktivnostih kluba sodelovalo veliko članov, od katerih so nekateri zaradi različnih razlogov prenehali »laziti« po jamah, skalah, blatu ... Mnogi pa vztrajajo in sodelujejo na številnih delovnih akcijah pri urejanju okolice jamarskega doma, čeprav v jame ne morejo več. Z veseljem se nam pridružijo, da poklepemo in obudimo spomine. Žal pa je kar nekaj zelo zaslužnih članov že pokojnih.

Posebno nas veseli, da se vključujejo v naše vrste in aktivno delujejo mladi, ki so v letošnjem, jubilejnem letu pokazali veliko zavzetost in resnost pri jamarstvu.

50 let delovanja kluba smo se kostanjeviški jamarji odločili spodobno proslaviti in dokazati, da zmoremo

marsikaj. Postavili smo si velike cilje in vse tudi uspešno izvedli.

Že v lanskem letu smo sprejeli odločitev, da gremo ob tem jubileju na odpravo v Grčijo. Enajst članov odprave je konec aprila med prvomajskimi prazniki z odgovornim in uspešnim sodelovanjem z grškimi jamarji v enotedenski odpravi opravilo kar nekaj vstopov v njihove jame. Postavili smo dobre temelje, saj imamo »povabilo in vstopnico«, da se vrnemo in še raziskujemo pri njih. In grški jamarji so rekli: »Zdaj imate vi prijatelje v Grčiji in mi imamo prijatelje v Sloveniji«. Seveda smo jih povabili, naj tudi oni obišejo naše kraje.

V maju smo organizirali strokovno ekskurzijo v Postojnsko jamo. Bilo je več kot 30 udeležencev.

Osrednji del praznovanja je potekal v okviru Dolenjskega jamarškega tabora (DJT), ki smo ga kot tridnevni dogodek izvedli od petka, 28. 6., do nedelje, 30. 6. 2019. Jamarji z Dolenjske, Koroške, Notranjske so prihajali v petek že po tretji uri, da so postavili tabor (šotore). Ob 19.00 smo imeli krajšo slovesnost.

Uvodni pozdrav in govor je imel predsednik našega kluba Franc Curhalek. S prijaznimi besedami sta nas pozdravila tudi župan Ladko Petretič in predsednik Jamarskega kluba Črni galeb iz Prebolda Silvo Ramšak. Predsednik Speleološkega kluba iz Samobora pa je poleg prijaznega pozdrava podaril tudi knjigo Speleologija. V nadaljevanju slovesnosti smo se zahvalili vsem tistim, ki so v mnogih letih delovanja našega kluba prispevali po svojih najboljših močeh, da so naše aktivnosti in druženja koristna, učinkovita in prijetna. Priznanja so prejeli: Gregor Čuk, Matjaž Čuk, Ivan Janževc, Jožica Janževc, Franc Kačič, Matej Kuhar, Ivan Kvartuh, Anica Olovec, Andrej Olovec, Alenka Unetič, Malči Žulič. Čestitke vsem, ki so prejeli priznanja, najlepša hvala pa tudi vsem ostalim, ki so v klubu aktivni, da lahko skupaj ustvarjamo prijetne, lepe, uspešne zgodbe in dogodke. Za kulturno-glasbeni program je med prireditvijo in tudi med večerjo skrbel band Orangeside, v katerem je kitarist naš jamar Oton Strgulec. Sledil je kino pod kozolcem, v katerem smo predstavili našo odpravo v Grčijo. Druženje smo nadaljevali s filmi, ki so jih o svojih aktivnostih in dosežkih pripravili in predstavili jamarji iz drugih klubov. Prvi dan druženja se je prevesil v sobotno jutro, ko so okoli ene zjutraj fantje le spoznali, da je čas za počitek, ker jih zjutraj čaka nov dan.

V soboto po zajtrku so se pričele strokovne aktivnosti. Najprej smo imeli predavanje in delavnico o vplivu onesnaženih jam na vodotoke in pitno vodo. Izvajalka je bila dr. Nataša Viršek Ravbar, ki je zaposlena na Inštitutu za raziskovanje krasi in je jamarske izkušnje pridobivala tudi v našem klubu. Razložila je razliko med dolomitnimi in kraškimi kamninami ter pronicanje snovi skozi ene in druge kamnine. Poudarila je, na primeru naše Banove jame, kako pomembno je, da kakršne koli odpadke odlagamo v namenske zbiralnike in nikakor ne v kraške jame in brezna. Osvetlila je tudi dogajanje ob razlitju kerozina v predoru na progi Divača–Koper. Veseli smo, da se je tega predavanja udeležil tudi naš župan. Sledila je delavnica o nudenju prve pomoči v jami. Pristop k poškodovancu, ocena dihanja, pregled za stanje poškodb in še več so jamarji tudi aktivno vadili pod budnim očesom dr. Brigite Jazbar in ob pomoči nekaterih izurjenih jamarskih reševalcev. Takoj po zajtrku je šla ena ekipa jamarjev v Bizjakovo jamo, druga pa v nove dele Kostanjeviške jame. Obe ekipi sta prišli popolnoma blatni iz jame, zato so bili vsi hvaležni Čukovem Gregorju, da jim je z vopom pomagal oprati blatne kombinezone, škornje ... Sledilo je kosilo, po kosilu počitek ter izmenjave izkušenj in vtisov. V popoldanskem času je imel Jure Tičar izobraževanje o risanju načrtov jam. Po teoretičnem

delu so šli udeleženci sami spoznavat, kako se izvajajo meritve v jami. Meritve so nato zunaj prenesli na papir in nastal je delen načrt jamske dvorane. Sledila je večerja in res kratek počitek, saj je Brane Čuk kmalu pozival jamarje, naj se sestavijo v pare in prijavijo za tekmovanje v speleotlonu. Pravila je razložil Brane, demonstracijo pa je izvedel Gregor Čuk, ki je imel glavno besedo pri ideji in nadgradnji izvedbe speleotlona. To je bil zabaven del druženja, ki pa je zahteval precej jamarskega znanja – vzpenjanje po vrvi, varovanje svojega sotekmovalca, spodbujanje, pomoč in usmerjanje po poligonu. Časomerilci in sodniki ob progi so bili neusmiljeni. Pošteni pa so bili tudi tekmovalci in njihovi kolegi, ker so sami opozorili, kar so sodniki spregledali. Res je vladalo pravo jamarsko vzdušje, saj so se oblikovali tekmovalni pari jamarjev tudi iz različnih klubov. In glavno nagrado, 100 m statične vrvi, je osvojil ravno takšen mešan par. Nihče ni bil nevoščljiv, saj sta se fanta res namučila za najboljši rezultat. Po tistem smo sicer upali, da bo zmaga ostala v domačem klubu, a to je bil »račun brez krčmarja«. Prijetno druženje je sledilo še dolgo noč.

V nedeljo, zadnji dan DJT so se po zajtrku oblikovale skupine za ogled jame in brezen. Ena skupina je šla raziskovat Brezno pri Bosanski bajti, ena v nove dele Kostanjeviške jame, tri skupine pa v Jamo v Dovčku. Ob enih je bilo kosilo in naše druženje se je počasi zaključevalo. Dovolj dolgo smo ostali, da smo se dogovorili, kdo bo naslednji organizator DJT. Tako se bomo naslednje leto srečali pri kolegih iz Ribnice, uživali v lepotah tamkajšnjega jamskega sveta in izpopolnjevali svoje znanje.

Zagotovo se bo do konca leta še marsikaj jamarskega zgodilo v Gorjancih. Naše praznovanje 50. obletnice pa se bo zaključilo v decembru, ko se bomo člani Kluba jamarjev srečali na jamarskem silvestrovanju in povzeli dogajanja tega leta.

— Vlasta Curhalek

foto: arhiv društva

25 srečnih let Pihalnega orkestra Kostanjevica na Krki

Vsak od nas si želi biti srečen. Ne zgolj za hip srečen – »zadel sem na loteriji,« srečen – ampak zares dolgotrajno srečen – »z vsem, kar imam, sem zadovoljen«. Sreča je ena najbolj zaželenih dobrin, a je hkrati tudi ena najbolj izmuzljivih. V nesrečnem teku za srečo pozabljamo na neizpodbitno hedonistično adaptacijo – še tako vznemirljiv dogodek ali sprememba, na primer nov avto, hiša ali zadetek na loteriji, naš visok občutek sreče namreč zadrži le za nekaj mesecev ali za leto dni, potem pa se naš občutek sreče zanesljivo vrne na prejšnjo raven. Vendar obstaja nekaj, kar je ljudem z dolgotrajnim visokim občutkom sreče skupno. To so dobri in tesni odnosi z bližnjimi, s partnerji, družino in prijatelji.

Koncert PO Kostanjevica na Krki je bil eden takšnih srečnih in vznemirljivih dogodkov. Več mesecev požrtvovalnega truda skupine ljudi se je strnilo v prekrasen poletni večer, 24. junija 2019, ki ga ne bomo zlahka pozabili. Hvala Občini Kostanjevica na Krki, Galeriji Božidar Jakac, Meliti Skušek, Vladu Kreslinu, vsem našim sponzorjem in donatorjem in vam, našim zvestim poslušalcem, za vso podporo, ki nam jo namenjate, da lahko obstajamo.

Tradicionalni poletni koncert oz. osrednja občinska prireditve ob dnevu državnosti je bila obenem tudi slavnostno praznovanje 25 let delovanja pihalnega orkestra. Dirigent Toni Homan je s prikupno živčnostjo in žarom v očeh odločno vodil pihalni orkester in številnim poslušalcem pričaral izjemno glasbeno doživetje. In ne samo poslušalcem. Vidno navdušen je bil tudi naš glasbeni gost Vlado Kreslin, ki je poleg dogovorjenih skladb na svojo črno kitaro zaigral še

nekaj nepričakovanih dodatkov. V čudovitem ambientu dvorišča Galerije Božidar Jakac so tako zadonele Tista črna kitaro, Namesto koga roža cveti in Od višine se zvrtili, ob katerih se nam je naježila koža. Bilo je nepozabno. K temu je nekaj zagotovo prispevalo nebo, ki nam je poklonilo večer brez dežja, zaradi česar smo dogodek sploh lahko izpeljali, nekaj zagotovo več sto glava množica obiskovalcev, ki je presenetila celo Vlada Kreslina, veliko je prispeval izjemen, pozitivno spodbujajoč slavnostni govor naše godbenice leta, Lidie Černoša, ki nas je popeljala med čudovite spomine, nekaj odlično povezovanje prireditve Melite Skušek, nekaj so naredile kresničke, največ pa zagotovo neka nevidna vez, ki se je v vseh teh letih stkala med nami. Vez, ki nam prinaša dolgotrajno srečo. Verjamemo, da je vsak izmed vas ta večer doživel drugače. Upamo pa, da smo uspeli še malo dvigniti raven vašega občutka sreče, pa čeprav samo za ta večer.

Pihalni orkester Kostanjevica na Krki spada med mlajše med slovenskimi godbami, pa vendar je 25 let veliko. To dobo je nekoč nazorno opisal naš nezamenljivi Matjaž Krhin, ko je dejal: »Odkar sem pri godbi, sem zamenjal že štiri 'lajbiče'. In tudi ta mi je že tesen.« Da, naše uniforme kličejo po obnovi in v prihajajočem letu jih želimo obnoviti. Zato se obračamo tudi na vas. Neskončno bomo veseli vsakega vašega prispevka, tudi za zadrgo ali gumb. Če želite kakorkoli prispevati k naši podobi, nas le »pocukajte za rokav«, predvsem pa toplo vabljeni na naš tradicionalni koncert 26. 12. Vaša prisotnost je dragocenejša od zlata.

— Anita Grubar
foto: arhiv društva

FKK 2019

FKK – Festival kulture Kostanjevica se je letos odvil med 4. in 6. 7. 2019. V tem času se je na treh prizoriščih po Kostanjevici na Krki zvrstilo kar 9 glasbenih skupin, 2 gledališki predstavi in literarni zajtrk.

Priprave so se začele že v januarju, ko smo se člani Mladinskega društva Kostanjevica na Krki v poznih popoldanskih urah zbirali na naši standardni lokaciji – Bar Malva. Sestanki so se pogosto zavlekli dolgo v noč, pogovori o ponovitvi lanskega uspešnega festivala pa so vse bolj postajale debate o nečem večjem, boljšem. Hitro smo ugotovili, da si letos želimo večji festival. Ideja o dodatnem dnevu je bila samoumevna. Tako je nastal tridnevni festival.

V naslednjih mesecih pred festivalom smo se odločili o izvajalcih, nato o vseh gledaliških predstavah in gostji literarnega zajtrka. Ko smo potegnili črto in sešteli vse ocenjene stroške, smo kmalu spoznali, da bo za realizacijo potrebno še marsikaj več, kot samo »kofetkanje« in pogovarjanje. Stopili smo v akcijo in se podali v boj za sponzorska sredstva. »Švicali« smo kar nekaj mesecev, saj je bilo dela ogromno. Brez vseh prostovoljcev in članov društva pa si takega podviga ne bi mogli niti zamisliti!

Po nekaj mesecih sivih las in več sto telefonskih klicih smo končno nabrali toliko sredstev in poguma, da smo lahko mirno rekli: »Kar bo, pa bo.«

Nastopil je junij. Priprave so postale še bolj intenzivne. Žrtvovali smo ves prosti čas in se posvečali tistim usodnim trem dnevom v začetku julija. V pripravo festivala se je vključilo vse več ljudi in delo na festivalu je postalo dnevna rutina.

Kar naenkrat je nastopil odločilni dan. Celotna ekipa se je v četrtek, 4. 7., zbrala v Galeriji Božidar Jakac.

Odprtje se je začelo. Po uvodnih nagovorih župana Ladka Petretiča in direktorja GBJ Gorana Milovanovića se je koncert začel. Duo Silence sta z opojnim klavirjem in močno prezenco na odru očarala slehernega prisotnega. Že takrat smo vedeli, da bo festival uspel, saj je bil obisk zelo dober, nismo pa vedeli, kako dobro se bomo med samim festivalom imeli tudi mi.

Prvi dan je tako minil brez težav, gostje so bili zadovoljni, prav tako nastopajoči – pevke društva podeželskih žena Kostanjevica na Krki in Duo Silence.

Drugi dan, petek, 5. julija, se je dogajanje odvijalo na dveh lokacijah – v Galeriji Božidar Jakac in za Lamutovim likovnim salonom. Malo po kosilu smo v GBJ začeli z gledališko-plesno delavnico v organizaciji Gregorja Luštka. V galeriji se je proti večeru prav tako odvila predstava mlade umetnice Anje Novak. Obiskalo jo je kar 200 ljubiteljev gledališke umetnosti. Na glavnem festivalskem prizorišču, za Lamutovim likovnim salonom, je bil prav tako uspešen koncertni del. Na odru so se zvrstili Leslie More, Koala Voice, Repetitor in High5. Zdelo se je, kot da je na koncert prišla vsa >

Kostanjevica. Vsi smo bili presenečeni in presrečni nad obiskom, a festivala še zdaleč ni bilo konec.

V soboto nas je čakal še veliki finale. Začelo se je že ob 11. uri z literarnim zajtrkom z Mileno Zupančič, ki smo ga pripravili v sodelovanju s kostanjeviško knjižnico. V pogovoru z Alenko Žugič Jakovina je gostja govorila zelo modro in preudarno. Kmalu po jutranjem pogovoru pa je že sledila gledališko-plesna delavnica Gregorja Luštka, nato pa večerna predstava. V Opatovi dvorani v Galeriji Božidar Jakac je kolektiv Beton Ltd., katerega član je tudi domačin Branko

Jordan, odigral predstavo *Ich kann nicht anders*. Po zaključku dogajanja v galeriji se je dogajanje premaknilo na glavno prizorišče na otoku. Tam so se na zaključnem večeru zvrstili: NOAIR, Generator, Jonathan in Prismojeni profesorji bluesa.

Šele v nedeljo dopoldne smo se zares začeli zavedati, kaj nam je uspelo narediti. Po zaključenem festivalu se nam je vsem sprostilo veliko breme, ostali pa so samo lepi spomini. Vsak izmed nas lahko reče, da je bil del nečesa izjemnega. Nečesa, kar bo presegló nas same. Na festivalu se je v treh dneh zvrstilo ogromno obiskovalcev iz Slovenije in tujine. Skupna številka je za več kot dvakrat preseglá lansko. To je dokaz, da naša občina potrebuje močno kulturno življenje, ki je del naše skupne zgodovine in identitete. V Kostanjevico na Krki smo vrnilo kulturo, zabavo, glasbo in dogajanje za mladino in vse generacije. Dokazali smo, da tudi mladi zmoremo. Kot že lani, tako tudi letos in še v nadaljnjih letih, saj nas žene želja po prebujenju, kulturi in druženju.

SAMO GOLA KULTURA IN NIČ DRUGEGA

— Mladinsko društvo Kostanjevica

foto: arhiv društva

»Mini ramp« v Kostanjevici na Krki

Se še spomnite svojih otroških dni, ko so vam starši kupili rolko ali ste jo pa kar naredili doma iz starega kosa lesa? Svojih podrgnjenih dlani in kolen? Trenutke, ko ste igrali na računalniku igrico Tony Hawk's Pro skater ter po igranju odšli ven in poskušali na rolki vse mogoče trike?

V letu 2017 je dozorela želja vseh mlajših, mladih in mladih po srcu, da bi se v Kostanjevici na Krki postavil objekt za rolkanje, ki bi bil namenjen vsem ljubiteljem tega športa. Kmalu po tem smo dali glave skupaj in začeli z iskanjem lokacije ter finančnih sredstev za izvedbo takega projekta. Po napornem

iskanju proste lokacije smo naleteli na staro skladišče Kmečke zadruge, ki je že nekaj let samevalo – visoka trava, grmovje in kup odpadnega materiala. Prostore smo očistili, okolico pokosili in pripravili vse za izgradnjo objekta za rolkanje. Naslednja ovira, ki nas je ločila od realizacije projekta, so bila finančna sredstva. S tem namenom smo v krškem Mladinskem centru organizirali dogodek *Les je lep*, na katerem smo zbirali sredstva za »mini ramp«. Dogodek je zavzel obliko popoldanskega »skejt sešna« in večernega dela s koncertom. Obiskovalci in udeleženci so nam tako pomagali nabrati del sredstev za izvedbo projekta. Ostale stroške smo krili sami in s pomočjo razpisa za mladino na Občini Kostanjevica na Krki.

Zavihali smo rokave in se lotili izgradnje objekta. Gradnja je kljub »naši neizkušenosti« potekala dokaj gladko. Kmalu za tem pa je prišla že pozna jesen in zima, tako da smo se z otvoritvijo objekta odločili počakati do naslednje pomladi. Veseli smo, da nam

je v Kostanjevici uspelo oživiti zapuščen prostor in upamo, da se bodo v prihodnosti tam izvajale tudi druge dejavnosti.

Če bi se želeli preizkusiti v rolkanju vi ali vaši najmlajši, vas toplo vabimo, da nas kontaktirate na številko 031-216-196 (Nejc) ali 070-269-327 (Matic) in se nam pridružite. Objekt je pod ključem zaradi varnosti ter zato da se ne bi kdo zaradi neprimerne uporabe ali neznanja poškodoval. Kmalu pa lahko pričakujete tudi izvedbo širšega tečaja in odprtje.

Zahvaljujemo se: Občini Kostanjevica na Krki, Martinu Odlazku, Luki Kranjcu, Romanu Mileku, glasbenim skupinam Dust Collector, Jegulja, Leslie More, podjetju Dropin Boards, Tiskarni Igma-Graf, Morning Wood Sktb, Mladinskemu društvu Kostanjevica na Krki, Hopsiju, AKD Pizdun ter vsem ostalim, ki so na kakršenkoli način prispevali k uresničitvi ideje.

— Nejc Jordan

Dejavnosti Etnološkega društva Prforchenhaus

Etnološko društvo Prforchenhaus s številnimi aktivnostmi skozi vse leto daje svoj prispevek k prepoznavnosti mesta Kostanjevica na Krki in ohranjanju kulturne dediščine.

Tretji vikend v juliju je rezerviran za dvodnevno kulturno-etnološko in zabavno prireditev Kostanjeviško noč. Letos je požela veliko medijsko pozornost in številni obiskovalci so uživali v čarobnem večeru. Kostanjeviška noč 2019 je bila pravo doživetje, saj smo pripravili pester otroški program, bogat srečelov, srečanje pustnih skupin in godbenikov, nastop mažoret, zabavo z ansamblom Vagabundi in na predvečer zabavo z gostom Vilijem Resnikom, po reki Krki pa se je spustilo kar enajst okrašenih čolnov. Krka je zasijala ob prižigu 1000 lučk in nebo je osvetlil ognjemet. Veliko truda in dela članov društva je bilo vložene v organizacijo in uspeh Kostanjeviške noči. In ker si želimo nadgradnje tega osrednjega poletnega dogodka v Kostanjevici, je smiselno, da razmislimo o razvoju in organizaciji prireditve v prihodnjih letih.

Skupaj z občino Kostanjevica na Krki in TIC-em smo oktobra sodelovali na dvodnevem turističnem sejmu v Zagrebu: 24. Dnevi slovenskega turizma.

Obiskovalcem smo predstavili dejavnost pustnega običaja – šelmarije, ki jo v Kostanjevici na Krki ohranjamo že več kot 160 let.

Ker smo vedno pripravljene sodelovati z različnimi društvi in podjetji, smo bili povabljeni na svečanost ob 20-letnici delovanja podjetja FILTEC, d. o. o., Slovenska vas. Na dnevu odprtih vrat smo ob slovesnosti kot društvo prejeli zahvalo in priznanje za sodelovanje.

V mesecu oktobru smo pripravili dvodnevno strokovno ekskurzijo v Zrenjanin, kjer smo si ogledali staro pivovarsko mestece. V lepem urejenem mestnem središču smo občudovali mestno hišo, gledališče, katoliško cerkev, znamenite mostove in staro arhitekturo, ki prevzame še tako zahtevnega obiskovalca. Prijaznost ljudi, sproščenost in dobra volja le prispevajo k odličnosti delovanja vsakega turističnega mesta. Veseli, da smo spoznali nove ljudi, lepoto in dediščino mesta Zrenjanin, smo se napotili še na Fruško goro in obiskali Novi Sad.

Turistična zveza Slovenije je v mesecu oktobru zaključila natečaj za izbiro kulinaričnih in gastronomskih spominkov v Termalno Panonski Sloveniji. Na >

DRUŠTVA

natečaju Etnološko društvo Prforcenhaus sodeluje s prehranskim spominkom: piškotek šelma, ki ustreza predpisanim ocenjevalnim kriterijem. To je izdelek, povezan z lokalnim okoljem, odlikuje ga zgodba in je inovativna nadgradnja tradicije. Piškotek šelma je nastal po idejni zasnovi in recepturi nekdanje prve dame Mateje Kržičnik, tehnično izvedbo pa je izpeljal Toni Bizjak. Število modelčkov je omejeno in možnost peke imajo le prve dame. Piškotek smo na natečaj pospremili z besedami: »Piškotek šelma je lokalni proizvod, ki ga uporabljamo kot sladek prigrizek v pustnem času. Že vrsto let po tradiciji izdelujemo šelmice iz lesa, gline in bakra. Novost pa je pripravljen piškotek šelma, ki je prijetnega okusa, nežen in pripravljen za ljubeznijsko do naše šelmarije, ki je nekaj edinstvenega v slovenskem prostoru. Piškotek šelma je iz domače moke, ki je pridelana v lokalnem okolju na domačiji z lastnim mlinom. Piškotek je krhek, v ustih se stopi in daje prijeten prazničen okus. Lahko se hranijo v kovinskih škatlah za piškote in se postrežejo gostu ob kavici ali čaju. S tem piškotkom ohranjamo kulturno dediščino, saj ohranjamo in prenašamo vsakoletno tradicijo

pogostitve šelmarjev pri hišah po mestnih ulicah v času budnice na pustno nedeljo. Šelmarji zaželimo meščanom vesele praznike in poklon piškotka šelma je znak spoštovanja naši tradiciji.« Razglasitev rezultatov ocenjevalne komisije in predstavitev kulinarčnih spominkov je bila v novembru na Dnevih slovenskega turizma v Ljubljani.

Bližamo se koncu koledarskega leta. Naj bodo prihajajoči dnevi lepi. Skupaj se veselimo uspehov Etnološkega društva Prforcenhaus in drugih društev ter posameznikov. Druženje, skupni cilji in sodelovanje so pot k spremembam, ki prinašajo napredek. Srečno!

— Mihaela Kovačič Bizjak
foto: Toni Bizjak

Srečanje posavskih društev kmetic in podeželskih žena v Kostanjevici na Krki

V soboto, 24. avgusta, se je na dvorišču Galerije Božidar Jakac na vsakoletnem srečanju zbralo skoraj 150 članic društev kmetic iz občin Brežice, Krško, Sevnica in Kostanjevica na Krki.

Srečanje pripravijo vsako leto v drugi posavski občini in tokrat je organizacijo prvič prevzelo Društvo podeželskih žena Pod Gorjanci Kostanjevica na Krki. Najprej so pripravili sprejem v cvičkovi kleti, kjer

so jih z napitnico pozdravili pevci priložnostnega okteta. Za dobrodošlico je poskrbela dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, prva cvičkova princesa in ambasadorka cvička. Osrednja prireditev se je nadaljevala v senci lip na grajskem dvorišču. Čeprav je dogodek družabnega značaja in priložnost za medsebojno druženje in povezovanje ter iskanje novih idej za sodelovanje, je s tem, ko so povabilo sprejeli tudi

DRUŠTVA

visoki predstavniki posavskih občin, dobil širši družbeni pomen. V pozdravnih nagovorih so izrazili priznanje, pomen in podporo svojim društvom domači župan Ladko Petretič, brežiški župan Ivan Molan ter podžupan občine Krško Silvo Krošelj. Pozdrave pa so poslali tudi iz občine Sevnica. Zbrane je nagovorila in jim ponudila strokovno podporo pri društvenem delu in iskanju priložnosti za dopolnilne dejavnosti na kmetijah tudi kmetijska svetovalka s Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto mag. Slavica Grobelnik. V kulturnem programu, ki ga je povezovala Melita Skušek, so zapele ljudske pevke kostanjeviškega društva, ki so k sodelovanju povabile tudi mlajše pevke in svoje vnukinje. Zbrano so ženske prisluhnile tudi pogovoru Alenke Žugič Jakovina iz kostanjeviške knjižnice z osrednjo gostjo Mileno Miklavčič, novinarko in avtorico knjige *Ogenj rit in kače niso za igrače*. Mnogim so se ob pripovedih obudili spomini na pripovedi in težke preizkušnje žensk, ki so ostajale za štirimi zidovi.

Srečanja se je udeležilo veliko članic društev, a bi jih bilo lahko še mnogo več, če poznamo podatek, da je v vseh posavskih občinah skupaj skoraj 700 članic. Čeprav se zdi številka visoka, pa so predsednice Milica Jeler iz krškega društva, Majda Jazbec iz sevniskega in Zdravka Kampjut iz Brežic povedale, da so društva vedno bolj »stara« in članstvo zelo upada. Včasih je bilo toliko članic v enem društvu, kot jih je zdaj v vseh. Prav problematiko staranja in pomanjkanja mladih

članic je v svojem nagovoru izpostavila tudi Anica Žugič, predsednica kostanjeviškega društva. Mlade podjetniško naravnane kmečke ženske ne najdejo časa za tovrstne društvene dejavnosti. V sodobnem svetu je vlogo prenašalca znanj in veščin prevzel splet, ki pa ne bo nikoli nadomestil prenašanja vrednot, ljudskega izročila, drobnih nasvetov in skrivnosti lokalnih kuhinj, ki so se stoletja prenašala iz roda v rod, od matere na hčerko in vnukinjo. Mogoče bo kakšen dober star recept ali napotek, ki ga hranijo kot hišno kuharsko skrivnost prav v vsakem domu, našel prostor tudi v priložnostnem spominku, knjižici *Mame so kuhale*, ki so jo dobile vse udeleženske srečanja.

V drugem delu druženja so bile gostje povabljene na ogled Galerije Božidar Jakac in voden ogled mestnega jedra Kostanjevice na Krki. Živahna, vroča poletna sobota se je zaključila s kosilom v gostilni Žolnir.

— Anica Žugič

foto: Janja Baznik

Najvišje čebelarsko priznanje Romanu Jordanu

V prepolnih prostorih Čebelarske zveze Slovenije v Brdu pri Lukovici je aprila potekala svečana podelitev priznanj in odličij Antona Janše, prvega učitelja čebelarstva. Čebelarska zveza Slovenije podeljuje priznanja prizadevnim in ustvarjalnim čebelarjem. Med nagrajenci je bil tudi Roman Jordan, dolgoletni član Čebelarskega društva Kostanjevica na Krki. Kar 24 let je kot predsednik uspešno vodil Čebelarsko društvo Kostanjevica na Krki. S svojim aktivnim udejstvovanjem je pomembno prispeval k prepoznavnosti lokalnega čebelarstva, bil aktiven pri izobraževanju mladih čebelarjev in pri ohranjanju čebelarske dediščine. Uspešno čebelari na svojem domu v lepo urejenem čebelnjaku. Za svoje dosedanje delo na področju čebelarstva je prejel že odlikovanji Antona Janše III. in II. stopnje. V letu 2019 pa je za delo v čebelarstvu prejel odlikovanje Antona Janše I. stopnje.

— Mihaela Kovačič Bizjak

foto: Mihaela Kovačič Bizjak

Ribiči so tekmovali

Družinsko tekmovanje v lovu rib s plovcem 2019

Vsako leto konec avgusta RD Kostanjevica na Krki organizira družinsko tekmovanje v lovu rib s plovcem na ribniku Slinovce. Letošnje tekmovanje smo organizirali v soboto, 31. avgusta. Tekmovali smo v obeh kategorijah – članski in mladinski. Prvič pa smo izvedli tekmovanje po pravilih ulova najtežje ribe. Tekmovanja se je udeležilo 17 članov in 8 mladincev, skupno 25 ribičev. Tekmovalci so se v vročem sobotnem dopoldnevu trudili ujeti kar največ rib. Skupaj so ulovili 25,45 kg rib, kar v povprečju pomeni dober kilogram rib na tekmovalca.

Tekmovanje se je začelo ob 8.30 in končalo ob 11.30. Ulov je bil razmeroma skromen, kajti kar 11 tekmovalcev ni ujelo nobene ribe. Po triurnem ribolovu se je v članski konkurenci najbolje odrezal Zlatko Rodič iz Šentjerneja, ki je ulovil krapa, težkega 3.860 gramov. Drugo mesto je zasedel Gorazd Kodrič z Dolnje Prekope z ulovljenim amurjem, težkim 3.750 gramov, tretje pa Zoran Koretič iz Gorice z ulovljenim krapom, težkim 3.040 gramov.

V mladinski konkurenci je bil ulov še skromnejši. Prvo mesto je

zasedel Gašper Žigante iz Krškega z ribo, težko 280 gramov, drugo Anže Koretič iz Velikega Podloga z ribo, težko 250 gramov, in tretje Žiga Pincolič iz Novega mesta z ribo, težko 240 gramov. Prvi trije uvrščeni tekmovalci v obeh konkurencah so prejeli medalje in praktične nagrade.

Prijetno druženje ribičev in gostov se je po tekmovanju nadaljevalo ob pripravljeni malici in osvežilni pijači.

Tekmovanje v lovu rib s plovcem – Pokal Kostanjevice 2019

Letošnje tradicionalno tekmovanje v lovu rib s plovcem Pokal Kostanjevice 2019 je potekalo v nedeljo, 20. oktobra. Tekmovanja v Jerovcah se je udeležilo 8 tričlanskih ekip, skupno 24 tekmovalcev. Vreme je bilo sončno in prijetno za ribolov le občasno nekoliko vetrovno.

Tekmovanje je bilo precej izenačeno in vsi tekmovalci so se lahko pohvalili z ulovom. Po koncu tekmovanja so svoje delo opravili sodniki, ki so stehali ulov. Skupno

je 24 tekmovalcev ujelo dobrih 63 kilogramov rib, torej dobrih 2.300 gramov (2,3 kg) rib na tekmovalca. Po štiriurnem ribolovu so se ekipnega prvega mesta veselili tekmovalci RD Novo mesto, ki so skupaj ulovili 15.300 gramov in zbrali 9 negativnih točk. Drugo mesto je zasedla ekipa RD Sevnica z ulovljenimi 8.360 grami in 10 negativnimi točkami, tretja pa je bila ekipa RD Kostanjevica na Krki z 9.040 grami in 11 negativnimi točkami.

Posamezno je bil najboljši Ivan Bobnar, član ekipe RD Novo mesto, ki je ulovil 9.060 gramov, drugi je bil Ivan Štefanič iz ekipe RD Brežice s 5.400 grami, tretji pa Vili Lamovšek iz ekipe RD Sevnica s 4.710 grami. Ob zaključku tekmovanja v gostilni Žolnir smo najbolje uvrščenim ekipam in posameznikom podelili pokale, medalje in praktične nagrade.

Izkoriščamo to priložnost in se zahvaljujemo podjetjem in posameznikom, ki so s svojimi prispevki omogočili to tekmovanje.

— Robert Hočevar

foto: arhiv društva

Moto klub Bobri in rdeča preproga

Želja po lastnem motorističnem klubu se je med motoristi iz Kostanjevice na Krki in njene okolice porodila na različnih dogodkih motorističnih klubov, na katerih smo se redno srečevali. Leta 2017

smo sklicali ustanovni zbor, na katerega smo povabili vse motoriste naše občine in tako 23. 12. ustanovili svoj motoristični klub. Po prvem zboru je klub štel 17 članov, danes pa jih ima že 45. Njegov glavni motor

sestavlja predsednik, tajnik, blagajnik in sedem članov upravnega odbora. Kavarna Štraus, nekoč Bar Štraus, je naš neprecenljiv sponzor že od samega začetka. Tu vsak petek potekajo tudi prostovoljna srečanja

in prijetna druženja. Oblikovali smo svoj interni statut, v katerem smo med drugim določili, da je član našega kluba lahko vsak, ki ima izpit A kategorije in v lasti motor A kategorije ter njegov/a partner/ica. Obvezna pa je poravnava simbolične članarine. Sprva je bil klub še brez imena, nato pa smo med različnimi predlogi zaradi povezave

imena z življenjem v Kostanjevici na Krki izbrali ime Bobri. Prepoznavni znak Moto kluba Bobri je domiselno oblikoval Klemen Pirc. Sestavljen je iz grafičnega in tekstovnega dela. Grafični del je superpozicija bobrove glave, motoristične čelade in silhuete kostanjeviškega otoka v stilizirani obliki. Logotip kluba zdaj že krasi telovnike, ovratne rutice

in črne majice za člane, izdelali pa smo tudi že majice olivne barve za prodajo ter natisnili svoj koledar. V kratkem času našega delovanja smo se udeležili že več organiziranih voženj, čistilne akcije, organizirali smo kostanjev piknik, obeležili obletnico kluba in pripravili zabavo ob zaključku leta. Prvi moto zbor smo izvedli 12. 5. 2018. Druženje na vrtu Kavarnе Štraus je obogatila skupinska panoramska vožnja (Kostanjevica–Brežice–Bizeljsko–Kostanjevica), s tremi pogostitvenimi postajami. Posebno mesto med dogodki kluba pa ima vendarle dan, ko se je Goran Strel v Kostanjevico na Krki pripeljal s svojim, pravkar kupljenim, Harley Davidson motorjem. Pričakali smo ga pred Kavarno Štraus – tako kot se spodobi – z rdečo preprogo, ohlajenim šampanjcem in torto. Njegovo vožnjo po preprogi je pospremil topel aplavz članov in glasno občudovanje. Goranov motor je prvi Harley v našem klubu.

— Ivan Pirc

foto: arhiv društva

Novo društvo v Črneči vasi

V nedeljo, 10. 11. 2019, je v Črneči vasi potekal ustanovni zbor za ustanovitev Kulturno turističnega društva Črneča vas. KTD Črneča vas je nastalo na pobudo vaščanov z željo po napredku in razvoju Črneče vasi, Črešnjevca, Vrbja in Vrtače, še večji povezanosti sokrajanov, druženju in medsebojni složnosti. Namen ustanovitve društva je promocija krajev na vseh področjih življenja, dela in bivanja v omenjenih vaseh ter tako ohranjanje in razvijanje tradicionalnih vrednot v duhu sožitja. Prepoznavnost kraja, razvijanje dejavnosti, programov in projektov na področju kulture in turizma ter varovanje naravnega okolja, naravne in kulturne dediščine v domačih vaseh. V okviru društva se bodo izvajale različne kulturne, turistične ter športne prireditve in dejavnosti, delovne akcije, aktivnosti za otroke, družabna srečanja, aktivnosti za razvoj turizma in promocije lokalnih znamenitosti in značilnosti.

— Laura Stopar

foto: arhiv društva

ŠOLA NI ŠALA

Energetska prenova šole

Naša osnovna šola je po letu 1982 doživela prvo veliko prenavo, tako energetske kot tudi celostno obnavo. Prvega septembra so tako učence pričakale učilnice z novimi okni, sodobnejšo razsvetljavo, toplotno izolacijo, novimi senčili ... Obnovljeni so tudi parketi, opravljena so bila beljenja, pridobili smo sodobne prostore in novo opremo za knjižnico, trenutno pa je v polni prenavi še šolska telovadnica. Zadovoljni, da je občina prisluhnila našim potrebam, imamo sedaj še več zagona za vsakodnevno delo in učenje.

Slovesno odprtje nove pridobitve bomo pripravili, ko bo zaključena tudi ureditev okolice šole in športna dvorana, predvidoma spomladi.

Novo šolsko leto v številkah

V šolskem letu 2019/20 šolo obiskuje 231 učencev v enajstih rednih oddelkih, v treh oddelkih podaljšanega bivanja in enem oddelku jutranjega varstva. V vrtec so vpisani 103 otroci, z decembrom pa odpiramo še en, sedmi, polovični oddelek.

Poleg obveznega programa šola izvaja tudi razširjeni program, vključeni pa smo tudi v poskus novega koncepta razširjenega programa osnovne šole (RaP), in sicer v sklopu Zdravje, gibanje ter dobro fizično in psihično počutje otrok.

Dogaja se ...

Prag obnovljene šole je letos prestopilo 26 prvošolcev, ki jih je prvi dan poleg ravnateljice in učiteljev pozdravil čarovnik Jole Cole, čakalo pa jih je tudi sladko presenečenje.

Pismenost in večjezičnost

Po navdušenem prvem šolskem tednu, ko so učenci z veseljem raziskovali vse nove kotičke naše šole, smo 8. septembra obeležili mednarodni dan pismenosti. Letošnja poslanica je nosila naslov Pismenost in večjezičnost. Sprejemanje jezikovne raznolikosti je ključno za razvoj družbe, ki spoštuje »različnost« in »razlike« ter zagotavlja človekovo dostojanstvo. Učenci so se po razredih preizkusili v pisanju pesmi z akrostihom na besedo PISMENOST.

30. Pikin festival

Le kdo ne pozna pogumne in nagajive deklice s kitkami, ki je zaživela v delih Astrid Lindgren in navdušila otroke po vsem svetu? Učenci od 1. do 5. razreda so tako 11. septembra 2019 obiskali Pikin festival v Velenju ter doživeli nepozaben igralno-zabavni dan.

Evropski teden mobilnosti 2019: Gremo peš!

V tednu mobilnosti smo za učence pripravili številne dogodke, pohode, gibalne delavnice. Učenci so se udeležili Kostanjeviškega teka, se vozili s kolesi in skiroji na šolskem poligonu, izpeljali pohode in neskončno štafeto ter v sodelovanju s PD Polom Kostanjevica na Krki, starši, upokojenci in učitelji, v torek, 17. 9. 2019, prvič izvedli PEŠBUS. Kar 73 učencev je ta dan prišlo v šolo peš tudi iz najbolj oddaljenih krajev našega šolskega okoliša. Spremljali so jih Franci Štokar, Nežka Štokar, Mojca Olovec, Nataša Renko, Stani Rebselj, Jurij Baznik in Ervin Felicijan. Vsem najlepša hvala za pomoč.

Zadnji dan v Evropskem tednu mobilnosti smo izvedli akcijo Čez drn in strn, peš domov. Učitelji so spremljali učence vozače iz šole proti domu. Tako smo odšli na Malence, Sajevece, Dobe, Prekopo, Oštrc, Črnečo vas, Orehovec in Vodence.

Poleg tega so se učenci 8. razreda udeležili dogodka na ŠC Krško. Po uvodnem predavanju Zavoda Varna Pot in osebni izpovedi 25-letne študentke, ki je v nesreči izgubila mlajšo sestrico, smo se razdelili v različne delavnice. Nekateri so se preizkusili v spretnostni vožnji s kolesom na poligonu, drugi so preizkusili simulator prometne nesreče, navdušil jih je tudi solarni avto, ki so ga izdelali dijaki ŠC Krško. Na gasilski postaji poklicnih gasilcev na Vidmu so spoznali poklic gasilcev in reševalcev, pobljže so si ogledali

tudi notranjost njihovih vozil ter ostalo opremo. Na delavnicah strojništva, elektrotehnike, računalništva in naravoslovja so se seznanili z načinom dela, opremo in življenjem dijakov v učilnicah ŠC Krško.

Ekskurzija Primorska in Gardaland 2019

V četrtek, 19. 9. 2019, so se učenci 9. razreda odpravili na naravoslovno-tehnično ekskurzijo na Primorsko. Najprej so se ustavili na prečudoviti razgledni točki, na gradu Socerb, nato pa se odpravili v Piran in si tam ogledali Pomorski muzej Sergeja Mašere. Naslednji dan so obiskali Gardaland ter se nato polni novih in adrenalinskih vtisov v zgodnjih jutranjih urah vrnili domov.

Učenci na delavnicah o skrivnostih podzemne vode Krškega polja

V torek, 24. 9. 2019, se je šest učencev 4. razreda na povabilo Kostaka Krško in Geološkega zavoda Slovenije udeležilo delavnic na lokaciji ob pešpoti Krško–Žadovinek. Tam so postavili geološki steber, s pomočjo katerega želijo učencem predstaviti pestro in zanimivo geološko sestavo Krškega polja, ki je tudi bogat vodonosnik. Predstavili so tudi druge vodne vire v občinah Krško in Kostanjevica na Krki ter projekt Varuj vodo.

Filmska vzgoja za učence od 7. do 9. razreda

V torek in sredo, 24. in 25. 9. 2019, je na naši šoli potekala popoldanska filmska delavnica pod vodstvom Mie Brunej iz produkcije LIJAmmedia, na kateri so se učenci spoznali z osnovami filmskega jezika, kamere in montaže ter uporabe v praksi. Vsak od udeležencev je pridobil praktično izkušnjo in znanje, ki ga lahko uporablja še naprej. Na povezavah si na naši spletni strani lahko ogledate kratke filmčke, ki so nastali na delavnici.

Dnevi evropske kulturne dediščine: »Včasih je lušno blo ... Vse Gorjupove poti«

Dnevi evropske kulturne dediščine so skupna akcija številnih evropskih držav, letos so potekali na teme dediščina, umetnost in razvedrilo. Mi smo se

posvetili Jožetu Gorjupu ter njegovi življenjski in umetniški poti. Osmošolci so risali strip o življenju Jožeta Gorjupa in pripravili fotozgodbo, povezano s temami delavnic kulturnega dne. Šesti razred se je odpravil proti kopališču, kjer so odkrivali Gorjupovo življenje v povezavi s Krko in s pomočjo starih fotografij spoznavali takratno modo. Sedmi razred se je podrobno seznanil z življenjem Jožeta Gorjupa, ogledali so si tudi freske, ljudsko šolo, kopališče pri Krki in Gorjupov grob. Ob tem so recitirali pesmi in z različnimi posnetki prikazali primerjavo med otroštvom nekoč in danes. Del učencev sedmega razreda je sodeloval pri izdelavi promocijskega videa šole. Deveti razred si je v cerkvi sv. Miklavža ogledal Gorjupove freske in kip Križanega. V delavnici so nato poustvarili freske v tehniki voščenk in tempera barv. Učenci razredne stopnje so se posvetili predvsem likovnemu poustvarjanju, vse pa v povezavi z Gorjupom in Gorjupovo galerijo.

Projekt Ribe na šolskih krožnikih

V okviru projekta Ribe na šolskih krožnikih, v katerem sodeluje naša šola kot eden od partnerjev Občine Krško, so si učenci 3. in 6. razreda ogledali ribogojnico Goričar, kjer jim je Klemen Sevšek predstavil, kako poteka vzreja ribjih mladice in delo v ribogojnici. Biologinja iz Kozjanskega parka je predstavila vrste rib in opisala njihovo življenje. Tako so učenci lažje rešili zanimive delovne liste o ribah. Sledila je okusna ribja malica, ki so jo pripravili v gostilni Žolnir. V okviru projekta je v četrtek, 7. novembra, potekala tudi kuharska delavnica za osebje šolske kuhinje, nato pa še predavanje za starše prehranske strokovnjakinje Janje Strašek na temo zdrave prehrane otrok ter pomena uživanja rib pri uravnoteženi prehrani. Žal so se predavanja udeležili le štirje starši. Delavnico v šolski >

kuhinji je vodil kuharski mojster Matjaž Pozdrec, pripravili pa so jedi iz gojenega soma in postrvi. Iz soma so pripravili ribje kroglice z rižem, pire krompirjem s paradižnikovo omako ter grahovo omako s koščki soma in njoki, iz postrvi pa s cornflakesi panirane in hrustljivo zapečene zrezke ter lasanje.

Srečanje predstavnikov šolskih otroških parlamentov

V ponedeljek, 7. 10. 2019, so se trije predstavniki našega otroškega parlamenta (Urban-Urh Jakše iz 9. razreda, Iva Tomšič iz 8. razreda in Lan Lisec iz 7. razreda) udeležili srečanja predstavnikov šolskih otroških parlamentov občin Krško in Kostanjevica na Krki. Srečanje je potekalo v okviru Tedna otroka 2019, ki letos nosi slogan Naše pravice. Zbrane so pozdravili predsednik ZPM, Vinko Hostar, nato pa še župana Občine Krško Miran Stanko in župan Občine Kostanjevica na Krki Ladko Petretič. Sledila so tri predavanja na temo izbire poklica, nato pa delavnice, ki so poleg poklicne izbire vsebovale še pomen vrednot in otrokovih pravic.

Happy Halloween

V četrtek, 24. 10. 2019, smo v okviru interesne dejavnosti English club izvedli angleško delavnico na temo HALLOWEEN – NOČ ČAROVNIC. Na njej so učenci od 6. do 9. razreda podrobno spoznali zgodovinski in kulturološki vidik tega »uvoženega« praznika ter sodelovali v zabavnih dejavnostih, kot so poslikava obraza, pripovedovanje strašljivih zgodb, izdelovanje pajkove mreže, igranje tradicionalnih iger, kot so Bob the apple, Fortune telling ... Na koncu pa so se seveda tudi malce posladkali, saj veste, TRICK-OR-TREAT!

Projekt Rastem s knjigo 2019

V petek, 25. 10. 2019, so sedmošolci v okviru vseslovenskega projekta Rastem s knjigo obiskali Valvasorjevo knjižnico v Krškem. Kulturni dan se je pričel v šoli, kjer so pod mentorstvom učiteljice prebirali Levstikovega Martina Krpana in sodelovali na delavnici. Nato so se odpravili v Krško, kjer jim je knjižničarka Renata Vidic, koordinatorica projekta Rastem s knjigo, predstavila cilje projekta, predstavila knjižnično informacijski sistem COBISS in razkazala knjižnico. V tem sklopu so si ogledali tudi izjemno kapucinsko knjižnico, kjer jih je navdušil 516 let star latinski slovar, in Speedway zbirko, ki je pomemben del domoznanstva s tega območja. Na koncu so prejeli tudi vsak svoj izvod knjige Elvis Škorc, genialni štor pisateljice Janje Vidmar, ki jo vsem slovenskim sedmošolcem z namenom promocije branja podarja Javna agencija za knjigo (JAK).

ŠPORTNI UTRIP ŠOLE

Področno ekipno tekmovanje v atletiki

V sredo, 25. 9. 2019, smo z ekipo učencev in učenek tekmovali na področnem ekipnem prvenstvu v atletiki. Tekmuje se v sedmih disciplinah, rezultati pa se pretvorijo v točke. Učenke so z 12.166 točkami osvojile 5. mesto. Najboljši rezultat med vsemi sta imeli Hana Tršinar v suvanju krogle (9,10 m) in Nika Kovačič v teku na 60 metrov (8.80 s). Učenci so zbrali 12.165 točk in zasedli 4. mesto. Najboljši rezultat je dosegel Patrik Katič v metu vortexa (65,00 m).

Medobčinsko tekmovanje v krosu

Naši učenci so uspešno tekmovali na medobčinskem tekmovanju v krosu, ki ga je v četrtek, 17. 10. 2019, organizirala OŠ Krško. Drugo mesto v svoji kategoriji so osvojili Kali Drmaž, Ema Petrič in Tit Ploj, tretji pa so bili Nuša Zaman Jelenič, Mina Gašpar in Patrik Katič.

Prvaki v nogometu

Na medobčinskem prvenstvu v nogometu, ki ga je organizirala OŠ Leskovec, so naši učenci v predtekmovalni skupini osvojili prvo mesto in se uvrstili v polfinale, v katerem so bili boljši od vrstnikov iz OŠ Brestanica. Tako jih je čakala tekma za prvo mesto proti OŠ Jurija Dalmatina Krško. Redni del se je

končal z rezultatom 2 : 2, odločali so kazenski strelji, v katerih so bili naši učenci uspešnejši in so tako postali medobčinski prvaki. Pod mentorstvom učitelja Ervina Felicijana so igrali: Klemen Mohar, Patrik Katič, Martin Tršinar, Urban-Urh Jakše, Tim Hajsinger, Janez Kekič in Tit Ploj. Patrik je prejel nagrado za najboljšega strelca tekmovanja.

Po zmagi na medobčinskem prvenstvu so v četrtek, 7. 11. 2019, tekmovali še na področnem prvenstvu

posavskih šol v Radečah. V skupini z domačini, OŠ Artiče in OŠ Leskovec so dosegli eno zmago in končali tekmovanje na 3. mestu, skupaj so bili peti v Posavju.

Vrtec Plavček

Poleg rednega programa v vrtcu izvajamo obogatitveni program, ki vključuje številne projekte od Ekošole, Zdravja v vrtcu, Zdravih zobkov, Zelenega nahrbtnika, Malega sončka, Pasavčka, do Turizma in vrtec ter drugih. Pridružili so se tudi vseslovenskemu projektu Trajnostna mobilnost. Namen projekta je vzpodbujanje otrok in staršev k spreminjanju potovalnih navad in posledično zmanjševanju motoriziranega prometa v domači okolici. Z akcijami bodo prispevali k zmanjševanju onesnaženosti okolja ter otroke spodbujali v različne oblike gibanja. Projekt se izvaja v starejših skupinah vrtca, predloga programa pa sta slikanica in didaktična igra Beli zajček.

— Zbrala: Melita Skušek
foto: arhiv OŠ

Mladi dopisniki: Novice iz šolskih klopi

Dobra dva meseca sta že minila odkar smo precej nestrpni prestopili prag prenovljene šole. Popolnoma nova knjižnica, sveže prepleskane in urejene učilnice, hodniki in kabineti, sodobna šolska oprema in pohištvo ter tudi novi učitelji so bile zanimivosti, s katerimi se je začelo letošnje šolsko leto. Čakamo le še na telovadnico, ki bo kot češnja na torti zaokrožila celotno prenovo. Seveda pa prave šole ne bi bilo brez učencev in učiteljev. Kaj vse se je dogajalo in kako pridni smo letos že bili, vam s kančkom humorja in zdrave kritičnosti predstavljamo šolski dopisniki, člani novinarskega krožka. >

ŠOLA

Prvi šolski dan je bil zagotovo najlepši za naše prvošolce, ki so v šolo prišli s starši in se pogostili s slastno torto. Večkrat se tudi sami nostalgično spomnimo tega dne, kajti nikoli več kasneje nismo končali pouka pred 11. uro. Zelo hitro so se začele priprave na teden mobilnosti, ki smo ga obeležili tretji teden v septembru. Z različnimi aktivnostmi, kot so pešbus, dan brez avtomobila, pohod na Lisco, ogled predstavitve o varnosti v prometu Zavoda Varna pot v Krškem, bralno potovanje po ljudskem slovstvu v šolski in splošni knjižnici, začetek slovenske bralne značke, dvodnevna strokovna ekskurzija devetošolcev na Primorsko in v Gardaland, obisk Pikinega festivala v Velenju, smo v tem tednu resnično poskrbeli za mobilnost na mnogih področjih.

Oktober je potekal v duhu Dnevoev evropske kulturne dediščine. Mladi dopisniki smo bili še posebej navdušeni, ker je delo vseh učencev temeljilo na raziskovanju življenja našega Jožeta Gorjupa. S priokusom tradicije in sodobnosti so nastali različni video zapisi, foto zgodbe, predstavitve ter likovna dela, kar smo združili pod naslovom Včasih je lušno blo ... Kolesarjenje, veslanje, orientacija, obisk Galerije Božidar Jakac so bile še dodatne dejavnosti, ki so nam v tem mesecu popestrile tedne in razbremenile delo v šoli. Vse skupaj smo začinili z odgovornim odnosom do čistega okolja in pobrali ves star papir po občini, seveda za zimsko šolo v naravi naših šestošolcev.

V tem času smo pri pouku tudi zelo pridno usvajali nove učne snovi, se udeleževali šolskih in regijskih tekmovanj iz znanja, na našo žalost pa se je pričelo tudi ustno in pisno ocenjevanje. Izpostavili bi prednostno nalogo naše šole, ki je letos UČIMO SE V NARAVI, zato ste nas in nas boste tudi v prihodnje lahko marsikdaj dopoldne videli pred oziroma v okolici šole, kar pa ne pomeni, da »špricamo«.

Prezreti ne smemo tudi naših športnih dosežkov, in sicer srebrnih in bronastih kolajn na medobčinskem tekmovanju v krosu. Drugo mesto v svoji kategoriji so osvojili Kali Drmaž, Ema Petrič in Tit Ploj, tretji pa so bili Nuša Zaman Jelenič, Mina Gašpar in Patrik Katič. Dobili smo celo medobčinske prvake v nogometu, ki so, kljub temu da še nimamo nove telovadnice, dokazali, da poleg odbojke obvladamo tudi »fuzbal«. Za našo ekipo so igrali Klemen Mohar, Patrik Katič, Martin Tršinar, Urban-Urh Jakše, Tim Hajsinger, Janez Kekič in Tit Ploj.

Do konca koledarskega leta, ki ga nadaljujemo v stilu Leva N. Tolstoja – »Znanje je orodje, a ne cilj.« – nas zagotovo čaka še marsikaj.

Člani novinarskega krožka: Urban-Urh Jakše, Ema Zagorc, Iva Tomšič, Julia Jarkovič, Vita Gorenc, Tia Božičnik Hribar, Polona Brdik, Tina Luzar, Lea Kučič, Jasmina Pisek, Tinkara Kučič

Fotografa: Anže Drobnič, Žan Stopar

Mentorica: Tanja Beber

Poletje v Galeriji Božidar Jakac in Mednarodni simpozij kiparjev FORMA VIVA 2019

Lahko bi rekli, da je letošnji julij v Kostanjevici na Krki kar pokal po šivih od kulturnih, glasbenih in družabnih dogodkov. S koncertom Dua Silence pod galerijskimi lipami v začetku meseca sta se hkrati odprla že drugi FKK (Festival kulture Kostanjevica) in že 28. bienalni Mednarodni simpozij kiparjev Forma viva.

Na razpis za udeležbo na letošnjem simpoziju se je prijavilo 108 kiparjev iz 48 držav. Izmed prijavljenih so bili izbrani kiparji Robert Canev iz Bolgarije, Bojan Mavsar iz Slovenije in Aldo Shiroma Uza iz Peruja. Sporočilnost letošnjih skulptur se tako ali drugače vrti okoli tematike ohranjanja našega planeta in vprašanja, kam in v kakšno prihodnost plujemo. Dobesedno je to misel poustvaril perujski kipar Aldo Shiroma Uza s skulpturo ladjice, naslovljeno *Plujemo skupaj*, ki je umeščena ob kostanjeviškem mestnem jedru pri izlivu Studene v Krko in bo del nastajajočega interakcijskega otroškega parka. Umetnik pravi, da smo vsi v istem čolnu, sicer smo si med seboj različni kot živali, ki jih je umestil v ladjo, vendar bomo samo s skupnimi močmi lahko ustvarili boljšo prihodnost od te, ki se nam obeta ob vseh podnebnih spremembah in družbenih negotovostih v svetu.

Bolgarski umetnik Robert Canev je izdelal tri motivno sorodne vertikalne skulpture poimenovane s skupnim imenom *Semena – spomenik upanju v naravi*. Seme je prapočelo življenja in v sebi nosi nešteto pomenov, ki govorijo o vzklitju novega življenja, njegovi rasti in upanju. Ena skulptura je umeščena v Park skulptur Forma viva, dve pa sta postavljeni na prominentni lokaciji na Ratežu pri Gostilni Vovko, ki je letos gostila kiparje.

Bojan Mavsar, po rodu iz Krškega, se je pri izdelavi svoje skulpture *Varuh časa* oprl na originalne prebivalce nekdanjega samostana. Upodobil je meniha v kontemplativni drži, ki je umeščen kot starodavni monolit ter ima kot monolitne strukture pradavnine funkcijo sončne ure in s tem vlogo napovedovalca in odmerjevalca časa. Čas pa je menihom vedno tekkel po vnaprej točno določenem redu, razdeljenem med molitev in delo, ter v naravnem ritmu menjajočih se letnih časov. Sožitje med naravo in človekom v

aktivnem življenju tukaj in zdaj je skorajda pozabljeno znanje, od katerega bi nedvomno imeli koristiti tudi današnji, moderni prebivalci tega prostora in človeštvo kot celota.

Delovno, fizično naporno, a kreativno vzdušje na delovišču v galeriji, kjer so cel mesec pele motorne žage s tako silo in vnemo, da so nekatere morale že kmalu na popravilo, je za zgolj en dan prekinil izlet udeležencev na Primorsko, kjer so si ogledali Park skulptur Forma viva v Seči pri Portorožu ter aktualne razstave Obalnih galerij Piran. Med vodenim ogledom so spoznali tudi zgodovinske znamenitosti Pirana, ki je tako kot Kostanjevica na Krki v Združenju zgodovinskih mest Slovenije.

Ob simpoziju so se v mesecu juliju v Galeriji Božidar Jakac zvrstili številni poletni dogodki. Odprtje razstave makedonske grafičarke Svetlane Jakimovske Rodić: *Made in Forest/Narejeno v gozdu* v Lapidariju se je z aktualno temo invazije lubadarjev in posledičnega uničevanja gozdov motivno in sporočilno navezovala na Mednarodni kiparski simpozij Forma viva.

V okviru projekta *Odperti atelje* je slikarka Mateja Kavčič za obiskovalce odprla vrata priložnostnega ateljeja v še neobnovljenem delu zahodnega krila galerije. Odprtju razstave *Vezi* je sledila medgeneracijska delavnica z avtorico, po njej pa se je likovni utrip prepletel z glasbo na koncertu Ane Kravanja in Sama Kutina.

Ob 120. obletnici rojstva Božidarja Jakca je galerija pripravila gostujočo razstavo del Jakčevega *Jeseniškega cikla* iz zbirke Gornjesavskega muzeja Jesenice. 16. julija, točno na obletnico rojstva Božidarja Jakca, je kustos Gornjesavskega muzeja Aljaž Pogačnik predaval o nastanku in pomenu Jakčevega cikla. Istočasno je v galeriji Medija, ki deluje v okviru Kulturnega centra Zagorje ob Savi, potekalo odprtje razstave Božidarja Jakca – *Pastelni portreti pokrajin* iz zbirke Galerije Božidar Jakac.

Poletne počitniške dni so v galeriji obogatile tudi raznovrstne in dobro obiskane delavnice za otroke. Takoj po zaključku šolskega leta so otroci ustvarjali avtoportrete na tridnevni slikarski delavnici, ki jo je vodila Mateja Kavčič. V prvem tednu julija je nato potekala tradicionalna >

GALERIJA

celotedenska kiparska delavnica pod mentorstvom Valterja Rabiča, sledila je mladinska filmska delavnica v sodelovanju z DZMP Krško ter igralnice v Parku skulptur Forma viva v izvedbi Društva za trajnostni razvoj Terra vera in nato še v okviru projekta ReviZen.

Slavnostni zaključek simpozija s predstavitvijo novih skulptur in častnim govorcem veleposlanikom Bolgarije v Sloveniji, ki so ga glasbeno obogatili godbeniki kostanjeviškega pihalnega orkestra, je zaokrožil pestro julijsko dogajanje.

Mednarodni simpozij kiparjev Forma viva z delovišči v Kostanjevici na Krki in Seči pri Portorožu velja za najstarejši še vedno delujoči kiparski simpozij na svetu. Z delom so po zgledu avstrijskega simpozija v St. Margarethenu na pobudo kiparjev Janeza Lenassija in Jakoba Savinška začeli leta 1961. Leta 1964 se je vzpostavilo delovišče Forme vive v Ravnah na Koroškem ter leta 1967 v Mariboru. Za vsako izmed delovišč je bil izbran material, ki je značilen za posamezno področje. V Kostanjevici na Krki je bil za material uporabljen hrastov les, v Seči pri Portorožu kamen, v Ravnah na Koroškem jeklo in v Mariboru beton.

V prvih letih je simpozij v Kostanjevici na Krki potekal vsako leto z okoli deset udeleženci z vsega sveta. Po letu 1967 je simpozij, preoblikovan v bienale, deloval do leta 1988. Ponovno je bil oživiljen leta 1998 in se od takrat odvija bienalno, s tremi udeleženci. V parku skulptur, ki bogati okolico Galerije Božidar Jakac in mesto Kostanjevica na Krki, je na ogled že več kot 100 skulptur, ki so nastale v okviru simpozija.

O umetnikih:

ALDO SHIROMA UZA se je rodil leta 1975 v Limi v Peruju. Leta 1997 je diplomiral iz kiparstva na zasebni fakulteti v Limi, leta 2008 pa je magistriral na Politehniški fakulteti v Valencii na temo skulpture v javnem prostoru. Deluje kot svobodni umetnik in se udeležuje kiparskih simpozijev po celem svetu.

ROBERT CANEV se je rodil leta 1963 v Gabrovem v osrednji Bolgariji. Leta 1987 je diplomiral na likovni akademiji v Sofiji. Večinoma ustvarja iz lesa in se udeležuje kiparskih simpozijev po Evropi. Od leta

2004 je zaposlen na kiparskem oddelku likovne akademije v Sofiji kot izredni profesor. Živi in ustvarja v Sofiji.

BOJAN MAVSAR se je rodil leta 1957 v Brežicah, otroštvo je preživel v Krškem. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je leta 1993 diplomiral in leta 1996 magistriral iz kiparstva pri profesorju Dragu Tršarju. Zaposlen je v Gledališkem ateljeju SNG Opera in balet Ljubljana. Živi in ustvarja na Vrhniki.

— Kristina T. Simončič

foto: Alja Fir

GALERIJA GASK – PARK OB KOMPLEKSU
GALERIJE (FOTO: ARHIV GASK)

Razstava *Obrazi ekspresionizma* v Kutni Gori na Češkem

Velik korak Galerije Božidar Jakac k umestitvi na mednarodni umetniški zemljevid

15. junija je Galerija Božidar Jakac v muzeju GASK v Kutni Gori na Češkem odprla razstavo *Obrazi ekspresionizma*, ki je bila lani na ogled v Kostanjevici na Krki. Galerija si z muzejem GASK deli podobno zgodovino, saj gre v obeh primerih za sakralno arhitekturo s poudarkom na baročnih značilnostih (stavba kutnogorskega muzeja je prvotno služila kot jezuitski kolegij). Oba, cistercijanski samostan in jezuitski kolegij, sta bila ukinjena z jožefinskimi reformami ter sta sedaj prenovljena v regionalna muzeja moderne umetnosti in dejavna na področju sodobne umetniške produkcije.

Lanskoletna odmevna mednarodna razstava v Galeriji Božidar Jakac je skupaj s spremljajočimi dogodki in obsežno monografijo predstavljala prelomnico v raziskovanju in umeščanju slovenskega ekspresionizma na srednjeevropski zemljevid. Prikazala je najboljša dela naših umetnikov, kot so Božidar Jakac, France in Tone Kralj, Nande Vidmar in drugi, ki so zasijala ob boku z deli vrhunskih predstavnikov nemškega in češkega ekspresionizma. Izpostavila je pomen ekspresionizma

za razvoj slovenske moderne umetnosti, prikazala še danes aktualne ideje in dileme, ki so bile značilne za krizno obdobje v času prve svetovne vojne, navezanost Slovencev na srednjeevropski prostor in poudarila pomen Prage kot najpomembnejšega študijskega centra slovenskih umetnikov v tem obdobju. Galerijska ekipa pa je zanjo letos prejela najvišje stanovsko priznanje – Valvasorjevo nagrado za enkratne dosežke v muzejstvu.

Razstavo, ki je bila na ogled do 15. septembra, je odprl slovenski veleposlanik na Češkem Leon Marc. Dogodka se je udeležil kolektiv Galerije Božidar Jakac, člani Kluba prijateljev Galerije Božidar Jakac ter ostali ljubitelji umetnosti, ki so se prijavili na zanimivo in kulturno bogato tridnevno strokovno ekskurzijo na Češko, ki smo jo pripravili v sodelovanju s turistično agencijo Maona, d. o. o. Tekom ekskurzije smo si ogledali Brno, drugo največje mesto na Češkem, podrobno spoznali zgodovino in kulturne znamenitosti Kutne Gore, ki je od leta 1995 na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine, ter se ob povratku potopili še v umetniški svet Marka Rothka v Umetnostnozgodovinskem muzeju na Dunaju.

POSTAVITEV RAZSTAVE OBRAZI EKSPRESIONIZMA
V GALERIJI GASK (FOTO: MARUŠA LAPUH)

Poleg umetniških del Galerije Božidar Jakac so bila na razstavi tudi dela iz Moderne galerije v Ljubljani, Umetnostne galerije Maribor, Muzeja novejšje zgodovine Slovenije, Pilonove galerije v Ajdovščini ter nekatera dela iz zasebnih zbirk. Razstava na Češkem je bila še dodatno nadgrajena z izborom pomembnih del tega obdobja iz dveh največjih zakladnic češke likovne umetnosti, praške Narodne galerije in brnske Moravske >

GALERIJA

galerije. Projekt je v celoti financirala Češka republika, kar je izjemen primer dobre prakse in je lahko vzor za prihodnje meddržavne projekte. Odmeval je tako v osrednjih slovenskih medijih ter vzbujal pozornost tudi na Češkem. Ob zaključku razstave je potekala mednarodna diskusija. Udeležil se je dr. Robert Simonišek, ki je skupaj z direktorjem Galerije Božidar Jakac Goranom Milovanovićem soavtor razstave.

Sledeče poglavje v raziskovanju ekspresionizma in predstavnikov tega umetniškega gibanja na Slovenskem pa predstavlja velika retrospektivna razstava še enega izmed »obrazov ekspresionizma«, manj znanega umetnika Nandeta Vidmarja, ki smo jo odprli 4. oktobra v Galeriji Božidar Jakac in je na ogled še vse do 15. marca prihodnjega leta.

— Kristina T. Simončič

POGLED V POSTAVITEV RAZSTAVE
NEVENA BILIĆA, *AD INFINITUM*
V RAZSTAVIŠČU NEKDANJE
SAMOSTANSKE CERKVE,
FOTO: MARKO ERCEGOVIČ

Jesenski cikel razstav v Galeriji Božidar Jakac

Jesen je poleg porumenelih listov in jat ptic selivk na nebu tudi čas, ko se ljudje upočasnimo, zamislimo in potopimo v spomine. Tema razstave hrvaškega umetnika Nevena Bilića, ki se s samostojno razstavo *Ad infinitum* slovenski javnosti prvič predstavlja v nekdanji samostanski cerkvi, je neskončnost. Pred desetletjem nastala umetniška dela v sakralnem prostoru vzpostavljajo nove odnose in odpirajo številne možnosti za interpretacijo. Umetnik eksperimentira z netradicionalnimi materiali, kot so polimeri, ki se v kreativnih in kompleksnih postopkih spreminjajo v nove oblike in razkrivajo neskončne potenciale oblikovanja. Module, okrašene z rastlinskim ali geometričnim ornamentom, avtor združuje v kompleksne prostorske strukture, povezujoč na večplasten način umetnost, duhovnost in tehnologijo. Razstava je nastala v sodelovanju z Muzejem sodobne umetnosti v Zagrebu in je na ogled še do 15. decembra.

V oktobru smo odprli osrednjo razstavo letošnjega leta retrospektivo slikarja, risarja in grafika Nandeta Vidmarja (1899–1981). Umetnik se je skupaj s svojim mlajšim bratom Dragom v slovenski likovni panteon zapisal predvsem kot ekspresionist, tradicionalni krajinar, novostvarnostni portretist, slikar žanrskih in partizanskih prizorov. Tekom priprav na razstavo, od leta 2017, smo v Galeriji Božidar Jakac evidentirali

več kot 1800 umetnikovih risb in grafik ter okoli 200 slik. V novih prostorih je na ogled več kot 200 najizrazitejših likovnih del iz Vidmarjevega opusa, ki sega od 20. let prejšnjega stoletja do leta 1971, ko je prenehal ustvarjati. Poleg likovnih del in dokumentarne predstavitve utrinkov iz umetnikovega burnega življenja so razstavljeni tudi predmeti in spominki, ki jih je oblikoval v zgodnjem obdobju ter med drugo svetovno vojno, ko je bil v taborišču. Razstava je na ogled do 15. marca prihodnjega leta.

Sodobno družbeno kritično noto pa nam odstira gornjeradgonski umetnik Matjaž Geder, ki se nam v Lamutovem likovnem salonu predstavlja z razstavo *Na krilih*. Gederja zanimajo aktualne teme in dandanašnja kriza družbenih podsistemov, posameznikov upor ter želja po svobodi, ki jih umetnik navezuje na dobo odraščanja. Najpogostejše ozadje grafik so porisane in popisane šolske mize z risbami, slogani ter verzi, v katerih je ujet konglomerat drobcev mladostnih hrepenenj, zanimanj in upornišva. Razstavo tematsko dopolnjujejo mobilni v obliki papirnatih letal, potiskanih z ovoji psihofarmakoloških tablet,

NANDE VIDMAR
DEKLE Z LOPATO, 1924
OLJE / PLATNO
ZASEBNA LAST
FOTO: MARUŠA LAPUH

ki odražajo polet domišljije in željo po osvoboditvi izpod šolskega in družinskega nadzora. Opozarjajo na duševne stiske, ki jih vse več ljudi za svoje »normalno« delovanje v disfunkcionalnem svetu skuša rešiti z jemanjem pomirjeval ter antidepressivov. Razstava je na ogled še do 15. decembra.

Zaključek razstavnega programa letošnjega leta bo 20. decembra ob 18. uri v Lamutovem likovnem salonu z odprtjem gostujoče razstave Bojana Kovačiča iz Narodne galerije.

— Kristina T. Simončič

MATJAŽ GEDER
DOMOTOŽJE (OČETU ERIKU), 2019
MONOPRINT / PAPIR
FOTO: DOKUMENTACIJA GBJ

Sodelovanje Galerije Božidar Jakac v projektih na regionalni in evropski ravni

Urbana območja v Posavju potrebujejo revitalizacijo, oživitev, privlačnost in vpeljavo novega programa interpretacij, ki bo predstavljal nov inovativen turistični produkt. S projektom Zelena doživetja Posavja je Galerija Božidar Jakac stopila v partnerstvo z Občino Krško, Javnim zavodom za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Sevnica, Občino Bistrica ob Sotli, Občino Radeče in Centrom za podjetništvo in turizem Krško ter v okviru možnosti financiranja LAS Posavje (Evropski sklad za regionalni razvoj) v preteklem in letošnjem letu izvedla številne aktivnosti in vzpostavila novo urbano opremo. Tako smo v letu 2018 skupaj s

kostanjeviškimi Mladinskimi društvom obnovili klope po Kostanjevici na Krki in v okolici galerije ter na samostanskem dvorišču pod lipe postavili ležalnike za počitek, ki jih je poslikal akademski slikar Jože Marinč. V Parku skulptur Forma viva smo uspeli skozi projekt označiti kipe z osnovnimi podatki o avtorju in namestiti splošno informativno tablo, da se lahko obiskovalci v parku podučijo o kipih, mimo katerih se sprehajajo. V letošnjem letu pa smo izpostavili serijo delavnic za lokalno skupnost namenjeno pogovoru o prostoru (umeščanje prostora za igro na otok) in izvedbo okrogle mize z naslovom Kostanjevica – zelena za vse, pri kateri smo z gosti odprli teme umeščanja v prostor ter edinstvenega kulturno zgodovinskega in naravnega potenciala našega mesta, tako za turiste kot za domačine. Vsekakor pa je največja pridobitev postavitev prostora za igro na otok, s katerim smo poskušali nagovoriti vse posebnosti v Kostanjevici na Krki in uskladiti želje domačinov (tako najmlajših kot njihovih starejših skrbnikov) s posebnostjo prostora. To je samo del aktivnosti, ki so potekale v okviru projekta in so bile lepo sprejete med lokalnim prebivalstvom in drugimi obiskovalci. >

V mesecu oktobru smo začeli z izvajanjem projekta *Re/Forma Viva* v okviru programa Erasmus+, pri katerem galerija kot vodilni partner sodeluje z visokošolskimi institucijami iz Ljubljane, Zagreba in Estonije. S projektom bomo naslovili problematiko ohranjanja in restavriranja lesenih kipov v parkih na prostem (na primeru v našem Parku skulptur *Forma viva*). Z uporabo 3D tehnologije se bomo lotili dokumentacije in vpeljave novih orodji v izobraževalne

programe študentov restavratorstva, saj menimo, da je ta zelo aktualna tema zapostavljena. V času dveletnega projekta bomo dvakrat povabili študente omenjenih univerz v Kostanjevico na Krki, kjer se bodo v praksi na primeru Parka skulptur *Forma viva* seznanili s problematiko konserviranja in restavriranja lesenih skulptur na prostem.

— Alja Pfeifer
foto: arhiv GBJ

Torbe z bronastim priznanjem

Posavska gospodarska zbornica v okviru Gospodarske zbornice Slovenije vsako leto izmed prispelih predlogov nagradi z bronastim, srebrnim ali zlatim priznanjem najboljše inovacije v regiji Posavje. V letošnjem letu so z bronastim priznanjem na slovesni prireditvi v začetku junija na Gradu Rajhenburg nagradili Galerijo Božidar Jakac, ki si je priznanje prislužila za trajnostno naravnost pri reciklaži materialov. Že skoraj tri leta galerija v sodelovanju z oblikovalko Ino Čebular izdeluje torbe različnih velikosti iz odpadnih razstavnih in oglaševalskih transparentov. Vsaka torba je unikat. Odlikujejo jih enostaven moderen dizajn, trpežen vodoodporen material in usnjeni ročaji. Torbe so med obiskovalci galerije zelo priljubljene in so na prodaj v galerijski trgovini in na TIC-u Kostanjevica na Krki.

— Kristina T. Simončič
foto: arhiv GBJ

Knjiga *Mostovi*

Decembra 2018 je pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine izšla monografija *Mostovi*, prva v novi knjižni zbirki *Naša dediščina*. Prestižno oblikovano knjigo so si zamislili kot obsežen dokumentarni material o dediščini mostov. Z zanimivimi in kvalitetnimi avtorskimi opisi in odličnimi fotografijami Mirka Kambiča želijo bralcem mostove približati ter jih narediti občutljivejše za njihove arhitekturne in gradbene kvalitete. Mostovi so stavbe brez notranjosti, prostori, ki jih vsi potrebujemo. Imajo veliko simbolno moč, saj nas povezujejo in spremljajo, odkar se je človek tu naselil. Obenem pa so

gradnje, ki vplivajo tudi na različne zvrsti umetnosti. Spomeniško varstvo mostov ima pri nas že dolgo tradicijo in številni izmed njih imajo status kulturne dediščine ali celo spomenika. V knjigi je predstavljenih 37 mostov, med njimi

tudi kostanjeviški most na južni strani otoka. Avtor besedila je dr. Andrej Smrekar. Ob fotografijah, ki približajo most z različnih perspektiv, lahko v s strokovnimi viri podkrepljenem zapisu spoznamo zgodovino, tehnične lastnosti in

zgodbo mostu, ki zaznamuje podobo našega mesta in ga, morda ko v vsakdanji naglici hitimo čez, preveč jemljemo kot samoumevnega in večnega. Most je bil verjetno zgrajen med letoma 1808 in 1824, čeprav se že pred tem omenja v listinah. Tudi konstrukcija ima dolgo zgodbo in vire, za današnjost pa je nadvse pomembno njegovo

vzdrževanje, da bo most stal in povezoval varno v prihodnost.

Ivo Andrić je nekoč zapisal, da nič od vsega, kar človek postavlja in gradi, v njegovih očeh ni boljše in vrednejše kot mostovi: »Pomembnejši so kot hiše, svetlejši kot božji hrami, ker so bolj splošno uporabni. Last vsakogar, do vseh so enaki, koristni, vedno postavljeni

smiselno, na kraju, kjer se križa največ človeških potreb, trajnejši so kot druge gradnje in ne služijo ničemu, kar je skrito ali zlo.«

Upočasnite kdaj korak, ko boste na mostu in pomislite kaj nosi in povezuje že dolga leta, stoletja.

— Alenka Žugič Jakovina
foto: arhiv VKK

Desetletje prepletanja niti in besed

27. januarja 2009 so se v kostanjeviški knjižnici prvič srečale dame na delavnici ročnih del. Z mentorico Ino Čebular so se imele lepo in ustvarjalno. Po načrtovani prvi sezoni so z ustvarjanjem želele nadaljevati. Naslednjo jesen in pomlad so skupaj z mentorico Marijo Molan pletle in kvačkale. Potem so nadaljevale s tehniko rešilje, znanje ter večšine je med prijateljice delila Cirila Gradišar. In ne vemo natančno, kdaj so postala srečevanja v knjižnici ob četrtkih popoldne neskončna. 52 tednov na leto, tudi če padajo vile, pravijo. Gospe vezejo, kvačkajo, pletejo, šivajo, izdelujejo nakit, praznično okrasje, ustvarjajo v različnih tehnikah najrazličnejše izdelke. V tem času so se že preskusile kot fotomodeli, manekenke, pevke in plesalke. Gospe so vedno pripravljene sodelovati in pomagati. Vključile so se že v medgeneracijske projekte, ki jih ima kostanjeviška osnovna šola, odzvale so se povabilu na predpraznične dogodke, ki jih pripravljata skupaj knjižnica in galerija, pletle na prostem s turističnim društvom, sodelovale pri razstavi v šoli, ki jo je organizirala Občina. Z razstavami so se selile od šole, Žolnirja do Kmečkega hrama. Leta 2018 so prvič pripravile dogodek ob rožnatem oktobru in tudi letos so platane pred občinsko stavbo odele v tople rožnate pletenine. O njih so že pisale

Slovenske novice, Vzajemnost, Posavski obzornik, Dolenjski list in Kostanjeviške novice. Te gospe so zveste podpornice knjižnice, dajejo nam vedeti, da delamo dobro in prav, da je knjižnica pomembna v kraju zaradi knjig in zaradi vsega tistega nevidnega, kar knjige in srečevanja prinesejo.

Na prvo oktobrsko nedeljo smo v knjižnici pripravili jubilejno razstavo. Dvanajst dam, ki ustvarjajo ob četrtkih – Erika Brudar, Jožica Gliha, Mili Grubar, Milka Kuplenik, Zinka Olovec, Ivanka Dvojmoč, Cirila Gradišar, Malči Jordan, Danica Molek, Majda Pavlin, Silva Pincolič in Lidija Sinur – se je predstavilo, vsaka s svojim najlepšim izdelkom, z enim od njih. Dogodek so z ljudsko pesmijo polepsale pevke Društva podeželskih žena Pod Gorjanci. Koliko jim pomenijo četrtkovi popoldnevi v knjižnici, je v imenu udeleženk povedala Cirila Gradišar. Vsestranske dame so poskrbele, da je bil dogodek tudi slasten in se je odprtje odvijalo ob prijetnem druženju.

Razstava izdelkov bo v knjižnici na ogled do sredine januarja. Vabljeni, da jo pridete pogledat.

— Alenka Žugič Jakovina
foto: Arhiv VKK

Oddaljeni spomini Fanike Budič, poročene Gregorič

Ko se odpravimo iz starega mestnega jedra Kostanjevice na Krki proti Krškemu ali Brežicam, stoji ob cesti zadnja kostanjeviška gostilna, ki nosi ime po izumitelju ladijskega vijaka, inženirju Josefu Ressleru. Domačini so tega vsestranskega izumitelja preimenovali kar v kloštrskega žolnirja. Kloštrskega, ker je v času kratkotrajnega službovanja v naših krajih stanoval v pleterskem samostanu, žolnirja pa najbrž zaradi tega, ker je beseda žolnir lažje izgovorljiva kot inženir. Tako kot tone počasi v pozabo njegov priimek, se iz našega spomina zgublajo imena najstarejših gostiln v kraju, v katerih so stregli gostom že v 19. stoletju. V virih ostajajo zapisane: Zalokarjeva, Marokova, Mramorjeva, Kuntaričeva, Gregoričeva, Jalovčeva, Bučarjev in Severjev hotel ter številne druge, ki so nastale kasneje. Med omenjenimi je Gregoričeva edina, ki se je, sicer z drugačnim imenom in v lepši preobleki ter bogatejši ponudbi, ohranila vse do danes. Z gostinško dejavnostjo sta že leta 1892 začela Šentjernežčan Aleksander Gregorič in njegova žena Elizabeta, doma iz okolice Brežic, ki sta v času okupacije dejavnost opustila. Leta 1945 sta z gostinstvom nadaljevala Aleksandrov sin Sandi in njegova žena Fanika, ki je prišla v hišo takoj po osvoboditvi. Zaradi razlogov, ki mi jih je v prispevku opisala tokratna intervjuvanka, sta vztrajala le do leta 1950. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je na mestu nekdanje gostilne začela

OPUŠČENO POSLOPJE PO 2. SVETOVNI VOJNI ZGRAJENE OSNOVNE ŠOLE BUŠEČA VAS. PRVOTNA ŠOLSKA ZGRADBA, V KATERI SE JE ŠOLALA FANIKA BUDIČ, JE BILA MED VOJNO POŽGANA IN PORUŠENA.

rasti nova zgradba, namenjena gostinski dejavnosti. Gradnjo sta financirala hči Fanika in njen mož Otto Sevšek, ki sta služila denar v Nemčiji. Leta 1977 je gostilna z imenom Žolnir odprla vrata prvim gostom. V več kot štiridesetletnem delovanju sta nova lastnika umestila ime gostilne med najbolj prepoznavne na zemljevidu gostiln v Sloveniji in s tem pripomogla tudi k prepoznavnosti našega malega mesta v svetu. Svojo življenjsko zgodbo mi je pripovedovala mati današnje lastnice Fanike Sevšek, ki se je leta 1945 omožila s Sandijem Gregoričem, s katerim sta nekaj let ohranjala vez med staro Gregoričevo in današnjo Žolnirjevo gostilno.

Rojena sem bila 16. februarja 1925 v obcestni vasi Mala Pirošica ob takratni banovinski cesti med Kostanjevico na Krki in Velikimi Malencami. Cesta se je od tod odcepila proti Cerkljam, kjer je bila tudi pošta. Skozi naselje je tekel Piroški potok, ki se je izlival v reko Krko. Na njem sta bila Peničev in Kožarjev mlin. Prebivalci so živeli od poljedelstva in živinoreje, vinograde so imeli na Piroškem vrhu. V vasi sta bili tudi trgovina Pleterski in gostilna Golob. V petnajstih letih je mama rodila 11 otrok, tri dekleta in osem fantov. Vsi smo bili rojeni v domači hiši, kar ni bilo v tistih časih nič nenavadnega. Pri porodu je pomagala babica, ki je poskrbela, da je bilo rojevanje znosnejše. Danes smo od vseh živi le še trije, drugi

so umrli. Bila sem prvorojenka, najmlajši so bili toliko mlajši, da so leta 1941, ko so nas selili v Nemčijo, ljudje mislili, da sem jim mama. Rodila sem se na kmetiji. Imeli smo kar precej zemlje. Še sreča, da je bilo pri hiši precej pridnih rok. Vsi smo pomagali pri delu. Na njivah, v hlevu, svinjaku, vinogradu ter pri gospodinjskih delih. V hlevu sta bili dve kravi za mleko in dva konja, s katerima je oče vozil les z Gorjancev na železniško postajo Videm pri Krškem in s tem zaslužil kakšen dinar. Konje smo uporabljali tudi za oranje. V svinjaku je svinja povrgla tudi do deset prašičev, ki smo jih pozneje prodali. Oče se je rad zadrževal v vinogradu, otroci pa smo v glavnem delali doma. Okoli stanovanjske hiše in gospodarskih poslopij je bil sadovnjak z raznovrstnim sadnim drevjem. Precej sadja smo sproti pojedli, nekaj smo ga posušili, iz ostalih jabolk in hrušk pa je oče v zimskih mesecih skuhal žganje. Spominjam se, da smo enkrat očetu pomagali naložiti poln voz sena in se na vrhu senene kope peljali domov. Ko smo zapeljali pod visoko lipo na domače dvorišče in se približali kozolcu, so veje ogromnega drevesa nas otroke kar pometle z voza. Nihče se ni polomil, smo bili pa polni modric in bušk. V soseščini je bilo veliko otrok, kar je bilo za preživljanje prostega časa »prav fino«. Dneve smo si krajšali z guganjem na gugalnici in ostalimi otroškimi igrarijami. Vročje poletne popoldneve smo preživljali ob Krki, ki je tekla nedaleč stran. Starša nista bila posebej stroga, zato smo materi, če očeta ni bilo doma, kar pobegnili k vodi. Na kopališču smo bili oblečeni v nekakšne predpasnike, ki so pokrivali le sprednji del telesa, gola zadnjica pa je večkrat pogledala iz vode. Tako smo gledali drug drugega, se smejali in ob tem zabavali. To so bila leta, ko tudi goli nismo imeli kaj posebnega za pokazati.

Osnovno šolo sem obiskovala v Bušeči vasi. Učitelji so bili zelo strogi, sploh do fantov, ki so bili živahnejši od deklet. Ni bilo treba veliko, pa je že padalo po glavi, riti in drugih delih telesa. Z roko, metrom ali palico. Učitelji niso nič razmišljali, kam bodo udarili. Najmanjša kazen je bilo klečanje na podu. Če si napravil večji prekršek, so pod kolena nasuli še koruzo. Za najslabše in nedisciplinirane učence

FANIKA BUDIČ LETA 1952.

je bila v zadnji vrsti oslovska klop. Spominjam se, kako je eden od učiteljev fizično obračunal z bratom Marjanom. Pretepel ga je tako, da se je ves krvav vrnil domov. Ko ga je drugi dan oče pripeljal do šolske ograje in odprl leso, da bi odšel v šolo, se je sunkovito obrnil in pobegnil v varno zavetje doma. Od silnega strahu ni hotel več v šolo. Najbrž bi bilo drugače, če se ne bi začela vojna, kajti šolska vrata so se za učence zaprla. Sama sem bila zelo dobra in vestna učenka, od katere so sošolke večkrat prepisovale domače naloge. S šolo in učitelji nisem imela nikakršnih problemov. Osnovno

šolo sem obiskovala osem let vse do leta 1941, ko so nas odpeljali v Nemčijo.

Da se bo začela vojna, najmlajši člani družine nismo vedeli, kaj šele, da nas bodo izselili, čeprav so jeseni 1941 plakati v Brežicah in okoliških krajih že naznanjali usodo prebivalcev posavskih in obsoteljskih krajev. Nekega jutra so nemški vojaki obkolili vas in se kmalu zatem pojavili na našem dvorišču. Pustili so nam nekaj ur, da smo lahko pobrali le najnujnejše. Nato so nas z ročno prtljago strpali na kamione ter odpeljali v zbirno taborišče za izgon Slovencev na grad Rajhenburg. Moj brat Franci, ki je zaslužil nevarnost, se je skrnil v koruznico pod kozolcem. Po dolgem iskanju so ga Nemci le našli in ga dodali v skupino za izgon. Med tistimi, ki so imeli srečo in so ostali doma, so bili le iz nekaterih hiš, ki so, kakor smo se pogovarjali kasneje, simpatizirali z novimi gospodarji. Spominjam se enega od ovaduhov, s katerim sva se večkrat srečala v mlinu in jo je dobro odnesel. Tudi po vojni, ko smo prišli domov, sem se ga raje izognila. Kot smo izvedeli pozneje, so bili spiski družin za izgon že narejeni, čeprav oče ni imel nobene zveze z odporniškimi gibanjem, kaj šele drugi člani družine. Odporniško gibanje je bilo v tem času šele v nastajanju.

Ko so nas pripeljali v Rajhenburg, je bilo joka in stoka številnih otrok, ki so bili lačni, predvsem pa preplašeni. Vendar se ni dalo nič spremeniti, morali smo biti tiho in počakati nadaljnjih navodil. Sama sem morala skrbeti za najmlajšo sestro, mama se je ukvarjala z drugimi otroki. V treh dneh, kolikor smo ostali v taborišču Rajhenburg, so nemški uradniki >

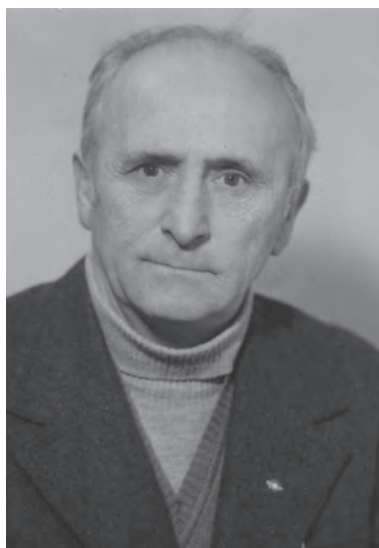
NAŠI LJUDJE

popisali naše imetje, nam dali identifikacijsko ploščico in osebni dokument. V naše izpraznjene domove pa naj bi Nemci naselili Kočevarje iz območja Kočevskega, ki je ob okupaciji prišlo pod italijansko zasedbeno oblast. Na gradu smo bili nastanjeni v trapistovskih hlevih. Po treh dneh smo morali peš do železniške postaje Rajhenburg, od koder so nas odpeljali v delovno taborišče v Nemčijo. Namestili so nas v izpraznjenem samostanu, kjer je družina živela v večjem, slabo opremljenem prostoru. Hrana, ki so jo kuhali in delili vsem taboriščnikom, je bila slabega okusa, porcije, ki smo jih dobivali, so bile količinsko in kalorično skromne. Bili smo bolj lačni kot siti. Po nekaj dneh sta morala oče in mati na delo, sama pa sem pazila na otroke iz različnih družin. Ko sta prišla v popoldanskem času nazaj, je bila družina spet skupaj, moje varovance so prevzeli njihovi starši. Stanje navideznega miru je trajalo nekaj mesecev, v meni pa je vseskozi tlela želja, da bi iz taborišča pobegnila. In to se je res zgodilo. Ne sama, pobegnili sva dve. Moja sopotnica je bila iz Stojanskega Vrha. Z različnimi vlaki sva se pripeljali v Brežice, od tam pa peš domov. K temu dejanju me je nagovorila botra Peničeva, ki mi je v pismih pisala, kako je lepo doma. Očitno nemški uradniki pošte niso pregledovali. Po prihodu v Pirošico sem se skrivala pri botri Peničevi, saj so bili na naši domačiji nastanjeni Kočevarji. Ko pa sem nekega dne šla do mlina po vodo, sem srečala vaškega ovaduha, ki me je začudeno vprašal: »Kaj pa ti delaš tukaj?« In ni minilo pol ure, ko so se na pragu botrine hiše pojavili nemški vojaki, me zvezali in odpeljali na policijsko postajo Brežice. Dva dni sem bila brez hrane in vode zaprta v brežiškem zaporu. Na robu obupa sem dočkala, da so me pospremili na vlak, ki me je odpeljal nazaj v Nemčijo. Na neznanem kraju so me zaprli v samico, v kateri sem ob pičli hrani preživljala dneve in tedne. V temni luknji je bilo polno stenic, ki so me nadlegovale podnevi, še bolj pa ponoči. Zaradi vzornega vedenja, predvsem pa izčrpanosti, sem se le zasmilila vodji taborišča (Lagerführerju), ki me je premestil v odprti oddelek. Tam sem večkrat pomagala v kuhinji in po nekaj mesecih so me premestili nazaj k moji družini. In spet se je vame naselil optimizem. O pobegu

iz taborišča sem še razmišljala, vendar ni bilo več nikakršne možnosti, da bi to uresničila.

Maja 1945 je bil konec vojne in uresničile so se nam sanje, ki smo jih sanjali vsa leta našega pregnanstva. Bili smo svobodni. Spet so nas natovorili v vagone in odpeljali domov v osvobojeno domovino. Ker je bilo v našem taborišču več sto izseljencev iz vseh delov Slovenije, so nekateri izstopili v Rajhenburgu, drugi v Krškem, tretji v Brežicah, od koder smo tudi mi nadaljevali pot domov. Ko se je vlak ustavljal na slovenskih železniških postajah, so nas pričakali osvoboditelji v uniformah, nas prijazno sprejeli in razdeljevali hrano, ki so jo pripravljali v velikih kotlih. Naša domačija je bila ob prihodu v zelo klavrnem stanju. Še tisto malo, kar smo pustili ob odhodu, so Kočevarji pobrali in odpeljali s seboj. Kljub temu pa je bilo naše veselje neizmerno, saj smo spet imeli svoj dom. Prazen, vendar topel in poln človeškega veselja in sreče. Pri urejanju našega doma so nam veliko pomagali družina botre Peničeve in drugi vaščani. Mlinarjev namreč niso izselili, saj so jih potrebovali tudi za oskrbo kraja ob zasedbi Kočevarjev.

Po vrnitvi domov leta 1945 sem se spoznala s šest let starejšim Sandijem Gregoričem iz Kostanjevice na Krki. Izhajal je iz gostilniške družine. Po nekaj mesecih poznanstva sva se poročila in začela z gostinsko dejavnostjo, ki je bila v času vojne prekinjena. Gostilna, predhodnica današnje Žolnirjeve, je stala ob cesti proti Krškemu in Brežicam. V hiši, v kateri je bila gostilna, sva živela z moževima staršema in njegovo sestro.

SANDI GREGORIČ V
SEDEMDESETIH LETIH 20.
STOLETJA.

Po osvoboditvi se je začela obnova porušene domovine. V Kostanjevici na Krki so obnavljali poškodovano šolo in številne zasebne hiše. Primanjkovalo pa je mehanizacije, najpomembnejša orodja, ki so jih pri delu uporabljali, so bili kramp, lopata in samokolnica. Tudi prometne povezave so bile slabe, osebnih avtomobilov in avtobusov skorajda ni bilo. Najpogostejše in najzanesljivejše prevozno sredstvo je bilo kolo. K velikemu pomanjkanju hrane v prvih dveh letih po osvoboditvi je pripomogla tudi suša, ki je prizadela našo deželo. Prva leta po vojni je bila prepovedana prodaja žita, mesa in mlečnih izdelkov, tako da

VOZNIK AVTOBUSA PEPI VUKČEVIČ NA LEVI IN SPREVEDNIK SANDI GREGORIČ NA AVTOBUSNI POSTAJI PRED KUNTARIČEVO GOSTILNO V KOSTANJEVICI NA KRKI PO LETU 1960.

so bili v prosti prodaji le redki izdelki. Ljudje so blago lahko kupovali v Naprozi (nabavno-prodajni zadrugi). Hrano je država zagotavljala z obveznim odkupom, veliko so pomagali tudi paketi UNRRE, v katerih so bila osnovna živila, zdravila, obleka in obutev. Kmetje, ki so morali oddajati svoje pridelke, so v zameno dobivali osnovna živila. Nekateri so si pomagali tudi tako, da so skrivaj kupovali hrano pri kmetih ali zamenjevali obleko za razne predmete. Država je dobila tudi nov denar. Kovanci in bankovci so zamenjali denarne enote, ki so bile med 2. svetovno vojno zakonito plačilno sredstvo pri nas. V začetku petdesetih let so se razmere začele izboljševati. Za povojno gostinstvo je bilo značilno, da je bila skromna ponudba posledica še skromnejšega povpraševanja. Tudi gostinska oprema, ki sva jo z možem nasledila, je bila stara in obrabljena. Nekaj stolov in miz, večja kredenca, par krožnikov in kozarcev. Je pa ostal še iz stare Gregoričeve gostilne nekakšen glasbeni avtomat na kolesih imenovan lajna, v katerem so bili ožebličkani valji, ki so ob vrtenju oddajali različne melodije. V režo si vrgel kovanec in začela je igrati. Po pripovedovanju očeta Aleksandra se je ob zvokih lajne pred vojno plesalo, pelo in pilo. Gostom smo kuhali v glavnem domače jedi: zelje, fižol, repo, krompir, na različne načine. Zraven smo postregli tudi kakšno klobaso. Več ali manj je bilo vse z naših njiv in svinjakov. Stregli smo tudi govejo juho z domačimi rezanci, ki sem jih naredila sama. Govedino smo kupovali pri Kržičnikovem Gustelnu, ki je imel mesnico. V trgovini smo kupovali predvsem sol in sladkor, za ostalo tako ni bilo denarja. V gostilni so se ustavljali predvsem furmani, ki so vozili les z vozovi z Gorjancev na železniško postajo Videm. Ob nedeljah so se ustavljali v gostilni verniki, ki so se

vračali domov s cerkve. Nekateri so si privoščili tudi nedeljsko kosilo. Ponavadi smo jim postregli govejo juho, kuhano govedino, pražen krompir in sezonsko solato. Malic, ki jih danes postrežejo v marsikateri gostilni, takrat še ni bilo. Tudi potrebe po teh dopoldanskih obrokih ne, saj v Kostanjevici ni bilo industrije. Ob delavnikih je bila gostilna v glavnem prazna, ustavljali so se le furmani. V gostilni sva delala z možem, pomagala pa je tudi njegova sestra. Včasih sta priskočila na pomoč tudi moževa starša. Največkrat sem delala v kuhinji, v strežbi so delali drugi. Ker smo v gostilni stregli z jedmi, narejenimi iz domačih pridelkov, je bilo treba poskrbeti tudi za obdelavo njiv ter za živino v hlevu in svinjakih. Z možem sva se v gostinstvu trudila le pet let. Ker ni bilo denarja, da bi kupila novo opremo in obnovila hišo, sva bila primorana gostinsko dejavnost opustiti.

V Kostanjevici na Krki so v tem času delovale še gostilne pri Kuntariču, Klaužu, Jevniku in Bučarju, kar je bilo preveč za majhno kupno moč prebivalcev. Turizma, kot ga poznamo danes, ni bilo. Od zaprtja gostilne naprej smo se posvetili kmetijstvu. Zemlje je bilo malo, vinograda nič. V hlevu in svinjakih, ki so bili za gostilno, smo redili tri ali štiri krave, imeli smo konje, v svinjaku do sedem prašičev. Po zaprtju gostilne smo živeli še bolj skromno. Tudi obleke za domače sem v glavnem krojila in šivala sama. Čas za krpanje, krojenje in šivanje je bilo ob večerih. Edini strošek je bil nakup blaga. Zahtevnejše stvari nam je zašil krojač Šantelj iz Kostanjevice na Krki in šivilja Drobničeva Malči z Malenc, mama krojača Stanka Drobničeva, ki je nadaljeval mamino dejavnost.

V spominu mi je ostalo vsakoletno pustovanje v mestu. To je bilo rogoviljenja in smeha. Kljub pomanjkanju so si ob tej priložnosti ljudje dali duška. Sama nisem >

NAŠI LJUDJE

sodelovala, sem se pa našemila. Mož je bil vsako leto z vozom in konjsko vprego prisoten v povorki, ki je obšla Kostanjevico na Krki. Za pusta smo pekli tudi krofe, nekaj malega za prodajo, več pa za darila maškaram, ki so hodile od hiše do hiše za »pusta hrusta«. Ker je bilo denarja malo, smo maškaram poleg krofov dali tudi kakšno klobaso ali jajca. Vsako leto so nas obiskali trikraljevski koledniki z zvezdo, zapeli koledniško pesem in nam zaželeli srečo, zdravja in dobro letino. Pri hiši smo bili zelo verni. Možev oče je bil kar trikrat na dan v cerkvi. Ker je bil doma blizu cerkve, je bil že pri prvi maši ob šestih zjutraj, nato ob desetih dopoldan in še pri litanijah zvečer. Takratni župnik France Lokar je imel zelo zanimive pridige. Ko smo imeli še odprto gostilno, smo ob nedeljah zaradi večjega obiska šli k maši že ob šestih zjutraj. Tudi na naraščaj ni bilo treba dolgo čakati. Prva se je rodila Marija leta 1946, Fanika je bila rojena januarja 1948, tretji sinek Sandi je umrl po 23 urah življenja, četrta Betka je ugledala luč sveta leta 1953. Vsi so bili rojeni doma, kar je bilo za tiste čase nekaj normalnega. Čeprav smo imeli v kraju zdravnika dr. Ivaniševiča, je pri porodih pomagala babica Dornikova, ki je danes v domu za starejše občane Krško. Po opustitvi gostilne je mož delal kot sprevodnik v avtobusnem podjetju Gorjanci Novo mesto. Avtobus, ki je v Kostanjevici na Krki imel postajališče pred Kuntaričevo gostilno, je vozil na relaciji Krško–Kostanjevica na Krki–Novo mesto in v obratni smeri. S soferjem avtobusa Pepijem Vukčevičem sta bila nerazdružljiva prijatelja. Tako v službi kot v prostem času. Možev oče Aleksander je umrl leta 1962, njegova žena Elizabeta pa 1976. Ko sva z možem opustila gostinsko dejavnost, sem v petdesetih letih večkrat pomagala v Klauževi gostilni. Z lastnico gostilne Pepco sva se zelo dobro razumeli, med nama je bilo vzpostavljeno pravo zaupanje. Če je kam šla, je prepustila vodenje gostilne meni. Pri njej sem kuhala golaž, vampe, obaro, pečenko in ostale domače jedi. Pri delu mi je večkrat pomagala tudi hčerka Fanika. Po končani osnovni šoli so vse tri hčerke nadaljevale šolanje v srednjih šolah. Marija v vzgojiteljski šoli v Ljubljani, Fanika v gostinski šoli v Novem mestu, Betka v ekonomski šoli v Celju. Po končanem šolanju so se vse odpravile s trebuhom za kruhom v Nemčijo. Najmlajša je kasneje iz Nemčije odšla v daljno Južnoafriško republiko čisto na jug Afrike. Njihovega odhoda se nisem nič kaj veselila, toda kaj hočeš, sem si rekla, takšno je življenje. So se pa rade vračale domov in njihovih obiskov sem se vedno veselila. Leta 1977 se je iz Nemčije vrnila hčerka Fanika, ki se je medtem poročila. Z možem Ottom Sevškom sta odprla gostilno

PRED DOMOM STAREJŠIH OBČANOV V KRŠKEM AVGUSTA 2019. OD LEVE PROTI DESNI: HČI FANIKA SEVŠEK, MAMA FANIKA IN CIRIL KRAJNČIČ.

Žolnir. Pošiljala sta mi denar, jaz pa sem skrbela, da so bila gradbena dela za novo nastajajoč objekt opravljena tako, kot je bilo treba. Po odprtju gostilne sva se z možem preselila v novo hišo, ki sva jo tudi s Fanikino denarno pomočjo zgradila na Malencah. V njej sva živela le malo časa, leta 1983 je mož po hudi bolezni umrl in ostala sem sama. Čeprav me je hčerka večkrat obiskala in sem bila med ljudmi, ko sem pomagala v kuhinji nove gostilne, so bili večeri prazni in noči dolge. Bila sem osamljena. Z novim prijateljem, vdovcem iz Župelevca pri Bizeljskem, sva se spoznala pri krojaču Drobniču na Malencah. Štiri leta po moževi smrti sva se cerkveno poročila in Ciril Krajnčič je postal moj mož. Živela sva na najinem domu na Malencah, danes pa sva že skoraj dve leti v Domu starejših občanov Krško. Po upokojitvi sva bila s Cirilom delovno aktivna še dolga leta. Sama sem večkrat pomagala v kuhinji gostilne Žolnir, doma pa skrbela za velik vrt ob hiši. Ciril je pomagal pri Sevškovih pri velbanju kleti in drugih manjših gradbenih delih. Velikokrat sem šla na obisk k svojim hčeram. Pri Betki, v Južnoafriški republici sem bila kar štirikrat. Ostajala sem od štirinajst dni do enega meseca. V času moje odsotnosti je bil Ciril pri hčerki Mariji v Nemčiji, kamor sva odpotovala večkrat tudi oba. Skupaj smo spoznavali zanimive kraje te velike dežele. Tudi drugače sva kar precej potovala. Po Holandiji, Italiji, Avstriji in nekdanji Jugoslaviji.

Čeprav je bilo moje življenje polno različnih preizkušenj v letih izgnanstva, hudega ponižanja in trpljenja, sem zadovoljna z njim. Temu je pripomoglo tudi to, da sem znala ceniti male stvari in radosti. Starost je kljub omejitvam, ki jih to življenjsko obdobje prinaša, mirna in lepa. V Domu starejših občanov v Krškem se dobro počutim in sem z oskrbo zadovoljna. Velikokrat pa moje misli uidejo tudi h gostilni Žolnir in vsakokrat se ob tem pojavi velika želja, da bi se gostinska dejavnost ob upokojitvi moje hčerke Fanike in njenega moža Otta nadaljevala.

— Janez Zakšek

Ciril Krajnčič je umrl v novembru 2019.

Borštnikovo srečanje je nagradilo **Staneta Tomazina**

V drugi polovici oktobra je v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru potekal 54. Festival Borštnikovo srečanje, osrednji slovenski gledališki festival. Med predstavami letošnjega tekmovalnega programa je bila še posebej izpostavljena predstava *še ni naslova*, v kateri igra tudi Stane Tomazin. Predstava v režiji Tomija Janežiča in v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča je prejela veliko nagrado Festivala Borštnikovo srečanje za najboljšo uprizoritev, kar je strokovna žirija utemeljila z besedam: »Predstava *še ni naslova* izkazuje izjemno moč gledališča danes. Gre za intenzivno, deset ur trajajočo stvaritev, ki zaradi izjemnosti vseh gledaliških elementov in visoke koncentracije vztrajno tke vezi med igralci in gledalci in je zapeljiva ne le zato, ker se razgali, ampak tudi zato, ker nam pokaže, kako se razgali. Predstava se izkaže za gledališki čudež, za doživetje

v polnem pomenu besede, ki ni ustvarjeno na način prevare očesa, ampak nasprotno, z globokim uvidom v posameznika in družbo.« Za Staneta Tomazina, ki je dobil nagrado za vlogo v tej predstavi, so rekli: »Stane Tomazin [...] ubesedi lik antijunaka, odrskega delavca, ki stopi v ospredje po ovinkih, v premorih, ki jih razvije v medigre, v katerih nastopi kot homo ludens z igrivo, duhovito mešanico veselja in žalosti. Gledališki marginallec tako postane protagonist uprizoritve, ki z razvojem lastnega lika hkrati vpelje kontrapunkt vsem drugim likom in omogoči demon-tažo gledališkega ustroja.«

Na Staneta smo ponosni in mu čestitamo tudi Kostanjevičani. Še naprej mu želimo veliko dobrih vlog, uspeha v gledališču in življenju.

— Alenka Žugič Jakovina

Damjana Grubar je prejela zlati znak Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije

Maja je v Kongresnem centru Brdo potekal 12. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije, ki ga je organizirala Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Poleg strokovnega dogodka so obeležili tudi stoletnico poklica medicinske sestre na Slovenskem in kongres zaključili s slovesno akademijo, na kateri so podelili posebna priznanja. >

NAŠI LJUDJE

Damjana Grubar je prejela zlati znak, najvišje priznanje zveze, ki ga lahko dobi posameznik na področju zdravstvene in babiške nege.

Damjana je v Zdravstvenem domu Krško zaposlena od leta 1982. Najprej je opravljala dela in naloge zobne asistentke na Zdravstveni postaji Kostanjevica na Krki in v šolski zobni ambulanti OŠ Leskovec. Leta 1996 je začela delati na področju otroške zobozdravstvene vzgoje in preventive v ZD Krško. Izobraževanje je nadaljevala na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani, kjer je pridobila naziv diplomirana medicinska sestra. Damjana se nenehno izobražuje na področju zobozdravstvene in splošne preventive ter tako skrbi za strokovno in osebno rast. Svoje znanje in izkušnje deli z odraslo populacijo, osebami s posebnimi potrebami ter v Šoli za bodoče starše. Je tudi aktivna članica

Društva diplomiranih medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto in podpredsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije. Tu skrbi za planiranje in organiziranje izobraževanj in strokovnih srečanj ter prenašanje strokovnega znanja sodelavcem in širši strokovni javnosti.

Predvsem pa je Damjana ob visoki strokovnosti in profesionalnosti človek z veliko toplino, sočutja in odprtosti, kar prepoznajo in začutijo vsi, ki se z njo srečujejo, zato jo imajo radi tako sodelavci kot otroci in starši, s katerimi sodeluje. Tudi mi, Kostanjevičani, jo spoštujemo in ji za priznanje čestitamo.

— Alenka Žugič Jakovina

foto: Janja Baznik

Vrhunski dolenski chardonnay Jelenič – najdražje slovensko vino

Na 22. slovenskem festivalu vin v Ljubljani je vinar Marjan Jelenič, član Konzorcija cviček in Društva vinogradnikov Kostanjevica na Krki, prejel prvo mesto med belimi mirnimi vini. Prav tako je bilo s prvim mestom med belimi suhimi vini ocenjeno njegovo vino Chardonnay 2015. To vino je prejelo tudi najvišjo oceno izmed vseh degustiranih vzorcev na festivalskem ocenjevanju. Priznani vinski publicist Gorazd Selič je ob tem zapisal: »Mislim, da ga ni korenjaka na tej zemeljski obli, ki bi to vino pozicioniral na Dolenjsko,« ter zaključil z besedami, »neverjetno, vino za meditacijo in najvišje možne užitke.«

Vina kostanjeviških vinarjev so lahko obiskovalci okušali tudi na 22. Slovenskem festivalu vin 14. in 15. 11. v Cankarjevem domu v Ljubljani.

— Pia Peršič

foto: Gorazd Selič

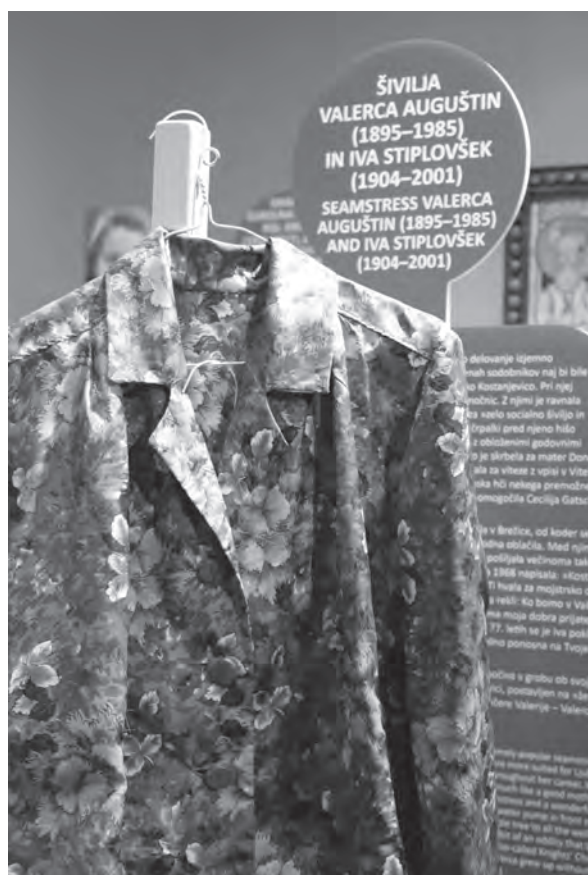

DEDIŠČINA

Šivilja Valerca – Valerija Auguštin (1895–1985)

ŠEST ŠIVILJ PRI ŠIVILJSKI MOJSTRICI VALERCI – VALERIJI AUGUŠTIN MED DELOM V NJENI ŠIVILJSKI DELAVNICI V KOSTANJEVICI NA KRKI, 13. 9. 1937; INVENTARNA ŠTEVILKA E6557. HRANI POSAVSKI MUZEJ BREŽICE.

ŽENSKO OBLAČILO (KRILLO IN BLUZA), IZDELANO IZ SVILE V SEDEMDESETIH LETIH 20. STOLETJA ZA VIDO FRLAN, ROJENO VAHČIČ (1918–2015). ZASEBNA LAST VLASTE DEJAK.

ŠIVILJA
VALERCA AUGUŠTIN
(1895–1985)
IN IVA STIPLOVŠEK
(1904–2001)
SEAMSTRESS VALERCA
AUGUŠTIN (1895–1985)
AND IVA STIPLOVŠEK
(1904–2001)

Razstava *Štirje elementi: 3 – ZEMLJA*, ki smo jo odprli na sedemdeseti rojstni dan Posavskega muzeja Brežice, predstavlja element Zemljo skozi 70 oseb, 35 Posavk in 35 Posavcev iz različnih obdobij, različnih poklicev in stanov. Popelje nas tudi skozi življenje in delo kostanjeviške osebnosti Valerce – Valerije Auguštin (1895–1985).

Za razstavo in publikacijo *Štirje elementi: 3 – ZEMLJA* je življenjsko zgodbo te znane šivilje zapisala dr. Ivanka Počkar. Na ogled je žensko oblačilo – dvo-delna spomladansko-poletna obleka (krillo in bluza), izdelana iz svile. Šivilja Valerca jo je sešila v sedemdesetih letih 20. stoletja za Vido Frlan, rojeno Vahčič (1918–2015). Za razstavo je obleko posodila Vlasta Dejak, do upokojitve 2018 kustosinja za zgodovino v Posavskem muzeju Brežice. Raziskovalka in poznavalka življenja in šiviljske obrti Valerce je dr. Ivanka Počkar, do upokojitve lani kustosinja za etnologijo v Posavskem muzeju Brežice. Valerca je kot nezakonska hči nekega premožneža odrasla brez njegove podpore, izučitev za krojačico in šiviljo ji je omogočila Cecilija Gatsch (Gač). V razstavnem besedilu je Počkarjeva zapisala: »Hišo Valerce Auguštin v Kostanjevici na Krki je odlikovalo delovanje izjemno priljubljene mojstrice z modnim šiviljskim salonom. Po ocenah >

DEDIŠČINA

sodobnikov naj bi bile njene sposobnosti primerne za Ljubljano in ne za podeželsko Kostanjevico. « Pri odlični mojstrici, ki je slovela tudi po gostoljubnosti, se je šiviljske obrti učilo veliko deklet, ob sebi je hkrati imela od 4 do 6 vajenk in pomočnic. Z ljubeznijo je skrbela za mater Dono Anito, posebnico, ki je verjela v mitološka bitja, mnoge imenovala za viteze z vpisi v Viteško kroniko in vseskozi živela v svojem svetu.

Kostanjeviška šiviljska mojstrica je prijateljevala tudi z gospo Ivo Stiplovšek (1904–2001), ki je neprekinjeno, skoraj pet desetletij (1949–1996), delala v Posavskem

muzeju Brežice. Skupaj z možem, slikarjem in muzealcem, Franjom Stiplovškom (1898–1963), sta utrla pot posavskemu muzealstvu, ki letos obeležuje 80 let. Leta 1945 sta se zakonca Iva in Franjo Stiplovšek iz Krškega preselila v Brežice, od koder se je Iva najprej odpravila k prijateljici Valerci, ki ji je že prej šivala oblačila. Tudi dopisovali sta si, predvsem sta pozdrave, voščila in sporočila ena drugi pošiljale na razglednicah, in prijateljevali do konca svojih dni.

— *Stanka Glogovič*

foto: arhiv Muzeja

(R)VFIANI

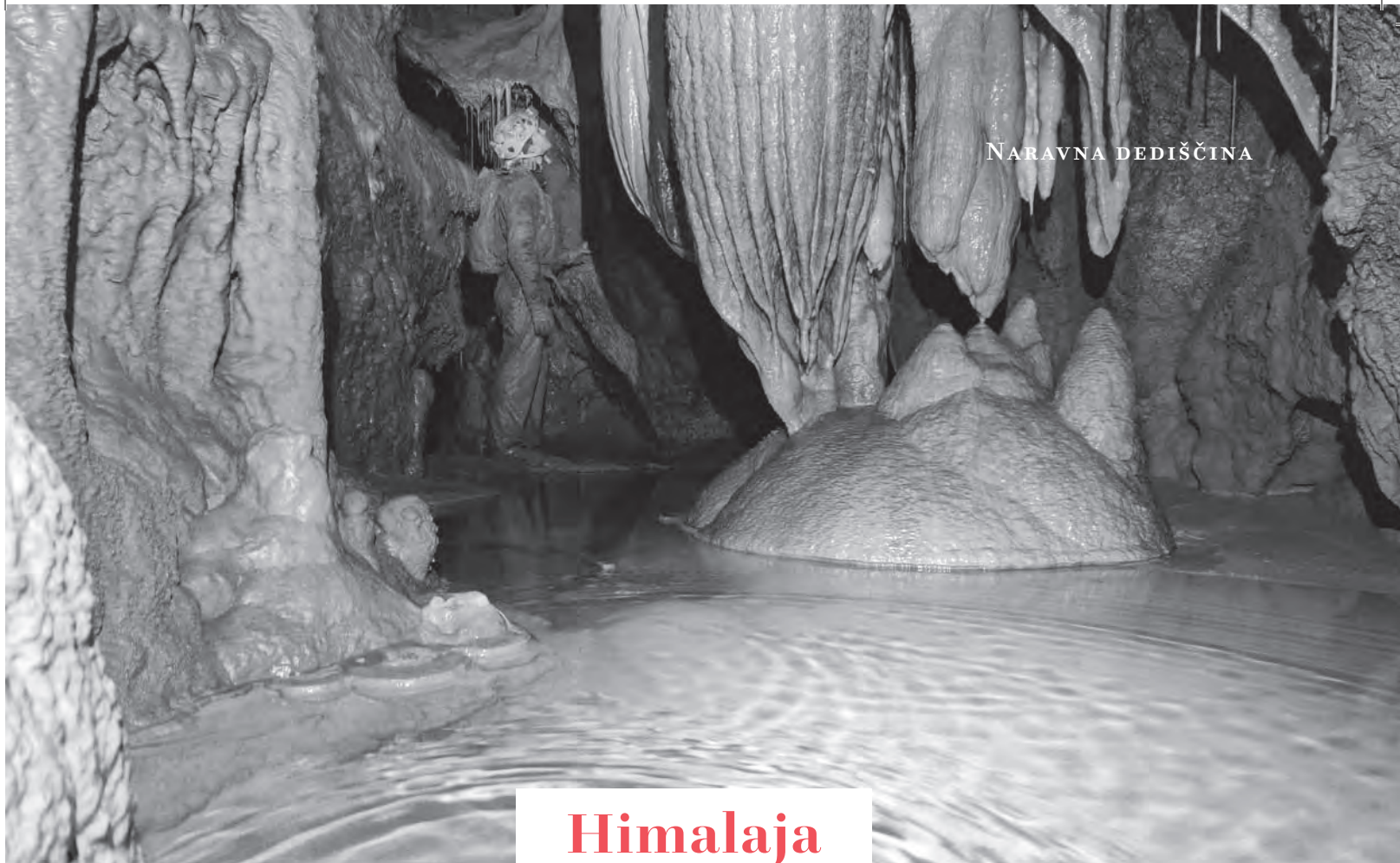
Se še kdo spominja kamna z zgornjim napisom? Kmalu po prihodu v Kostanjevico na Krki leta 1964 je župnik Tone Vindišar na farovškem vrtu dal podreti kozolec. V njegovih temeljih je našel dve rimski pepelnici, kamen z napisom, ki je očitno del nagrobnika, in še nekaj kamnov, ki po svojih lastnostih kažejo isti izvor – kamnolom temnega apnenca pri Velikem Trnu. Gospod Vindišar je kamne razpostavil po vrtu, v katerem je rad preživel prosti čas. Najdbo so objavili v Varstvu spomenikov, pozneje je bil napis uvrščen v katalog rimskih epigrafskih spomenikov na Dolenjskem pod št. 86 Milana Lovenjaka. Ko sta pristojni konservator Mitja Pergar in kustosinja arheologinja iz Posavskega muzeja Jana Puhar leta 2018 skušala našete kamne zaradi izpostavljenosti prenesti v Posavski muzej, sta jih iskala zaman. Razen skrinjaste pepelnice ni bilo več sledu za njimi. Pred nedavnim pa se je kamen z napisom VFIANI pojavil na dvorišču zasebne hiše. Posavski muzej je opravil prevzem odtujenih kamnov, seveda pa pričakujemo, da bodo ob prenovi starega farovža del predstavitve krajevne zgodovine.

Rimske najdbe v mestu in okolici so redke – oltar z reliefom vinske trte in rimski grob v Sajevcah zaključita njihov seznam. Zaenkrat kaže, da so na mesta, kjer jih je zatekel naš čas, prišli iz Neviodunuma (Drnovo) ali morda Cruciuma (morda Groblje), ki mu natančne

lokacije še ne znamo določiti. Pričajo vsaj o tem, da so bili ostanki rimskih zgradb še vedno v obtoku kot gradbeni material ne le v 13., temveč celo v 15. stoletju in morda še pozneje. Od kod je kamen petih naših mostov? Skoraj gotovo iz stolpov, prodanih kmalu po letu 1800 za vzdrževanje cest. A v temelje in zidove stolpov je prav lahko prišel iz ruševin Neviodunuma in drugih »grobelj«. Je srednji vek preprosto porabil »pripravljen« gradbeni material ali so Babenberžani s seboj pripeljali kamnoseke, ki so kamen izropali na novo, da so postavili zidani most v Zidanem mostu? Je lev, vzidan v steno prezbiterija župne cerkve v Laškem, rimski ali romanski? Enaka dilema je pri levu s Starega Gradu. Njihovo gradbeno iniciativo so prevzeli Španhajmi, a njihovi sezonski kamnoseki so delali v mehkem peščencu in neposredne evidence o obdelavi tršega kamna nimamo. Črneški stolp vzbuja dvome o španhajmskem poreklu prav zaradi surovo lomljenega in neobdelanega kamna, kar se ne sklada z načinom gradnje farne in samostanske cerkve. Ti kamni so naša dediščina, v njih se skrivajo odgovori na ta in številna druga vprašanja, zato jih potrebujemo kot našo skupno dobrino in označevalce naše identitete. Govorijo nam, ne le od kod prihajamo, temveč tudi kdo smo in morda celo kam gremo ...

— *Andrej Smrekar*

Himalaja

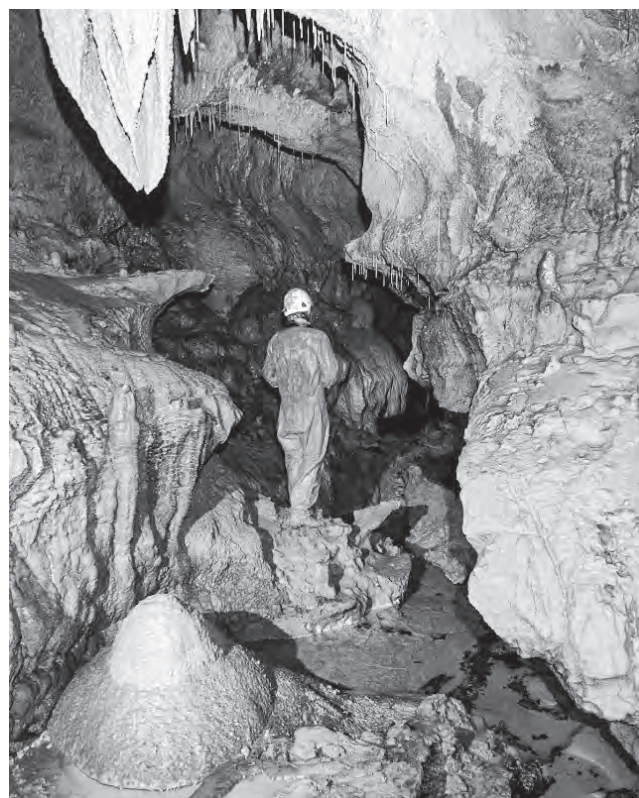
Odkrita je nova velika kraška jama v naši občini. Članom Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki je pred kratkim uspelo veliko odkritje v zaledju Obrha. Obrh je tipičen kraški vodotok, ki za svojim izvirov skriva jamski sistem.

Več kot pol stoletja smo generacije članov Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki zaman iskali vhod v jamo, za katero smo bili prepričani, da obstaja. Zgodilo se je letos septembra, v letu, ko naš klub praznuje 50-letnico samostojne poti. Lepšega darila za svoj rojstni dan si nismo mogli želeli. To je največje odkritje našega kluba v vsej zgodovini.

Neurje z močnim dežjem je v začetku septembra v vasi Kočarija povzročilo zemeljski udor, na katerega je opozoril naš član Tomaž Sintič, ki ga včasih kličemo tudi Himalaja. Živi v neposredni bližini. Poklical je Matjaža Čuka in skupaj sta si ogledala novonastali udor. Pod drevesom, ki se je posedlo v udor, je zijala majhna luknja. V odprtino sta vrgla nekaj kamnov in s tem priročnim jamarskim metrom ugotovila, da se odprtina nadaljuje v vertikalo. Ker s seboj nista imela potrebne opreme, je bilo to za tisti dan vse. Sledilo je nekaj akcij čiščenja in širjenja vertikale, ki je vedno več obetala. Ko se je akcijam pridružil še Gregor Čuk, ki je trenutno najbolj usposobljen jamar v našem klubu, sta brata 27. 9. 2019 prišla do dna 60 m globokega in precej zahtevnega vhodnega brezna.

Pred njima se je odprla vodoravna jama. Na tej akciji sta videla cca 200 m jamskega poligona. Ker sta bila v jami sama že več ur in ker ni bilo videti konca jame, sta akcijo pozno ponoči zaključila. Sledile so bolj organizirane akcije. V jamo smo napeljali jamski telefon (imenovan vox), ki omogoča komunikacijo med ekipami. Tako imamo sedaj neposredno telefonsko povezavo med jamarji v jami in ekipo, ki je dežurna pred vhomom. Na vsaki akciji je bilo odkritih nekaj sto novih metrov jame.

Jama Himalaja se ponaša z lepimi kapniki, veliko je stalaktitov v obliki cevčic, tudi do meter dolgih, pa >

tudi drugega kapniškega okrasja ne manjka. Doslej največji kapnik v dolžino meri cca 7 metrov. V pretežno vodoravnem fosilnem delu jame je tudi veliko ponvic in manjših jezer. S površjem je Himalaja povezana z mnogimi kamini, skozi katere v podzemlje vdira meteorna voda in s seboj prinaša ob nalivih večje količine vode in zemlje, zato je na nekaterih mestih polno blata, kar otežuje raziskovanje. Kamini,

ki peljejo proti površju, so zunaj v naravi vidni kot manjše udornice. Žal je veliko teh udornic zelo onesnaženih z raznovrstnimi odpadki, med njimi so tudi nevarni ostanki škropiv in zdravil. Tudi neposredna okolica vhoda v Himalajo je onesnažena, vse to seveda ni v čast lokalnemu prebivalstvu in predstavlja velik ekološki problem.

Jamo še vedno raziskujemo, trenutna dolžina že krepko presega 1000 metrov, do glavnega vodnega toka Obrha pa še nismo uspeli priti. Jama Himalaja je s svojo trenutno dolžino že med stotimi najdaljšimi slovenskimi jamami. Trenutno je v naši državi registriranih okoli 13.500 jam. Odkritje Himalaje pa je eno največjih odkritij slovenskih jamarjev letos.

Do sedaj so v Himalaji raziskovali: Katarina Kotnik, Matjaž Čuk, Gregor Čuk, Žan Štokar, Jurij Strgulec, Tomaž Sintič – Himalaja in Miha Štokar. V zunanjih dežurnih ekipah pa so bili: Tjaša Božič, Ladka Čuk, Brane Čuk in Oton Strgulec – vsi člani Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki.

— Brane Čuk

foto: arhiv jamarskega društva

Kostanjevica OPEN 2019

12. in 13. julija je na kopališču Gmajna potekalo 2. odprto prvenstvo v odbojki na mivki v moški kategoriji. Tekmovanja so se udeležile najboljše slovenske ekipe v odbojki na mivki, tako da so gledalci res lahko uživali ob izjemnih potezah, ki so jih uprizorili odbojkarji. Turnir A ranga je bil mednarodno obarvan, saj so se ga udeležile ekipe iz sosednjih držav in se je štel tudi za točke državnega prvenstva.

V petek so potekale kvalifikacije, in sicer se je 14 ekip pomerilo za 6 prostih

mest na sobotnem glavnem turnirju. Že v petek smo lahko videli zelo napete ter kvalitetne dvoboje, kar je bil zelo dober obet pred sobotnim delom tekmovanja. V soboto sta naš klub na turnirju zastopali dve ekipi: mlada ter perspektivna dvojica v sestavi Jaka Jevšnik in Uroš Štefanič ter izkušena nekdanja mladinska državna prvaka Jernej Tomazin in Simon Košir. Slednjima se je uspelo uvrstiti tudi v četrtfinale, kjer sta morala priznati premoč dvojici Pokeršnik–Drobnič. Končno zmago na turnirju sta osvojila Tadej Boženk (aktualni državni prvak) ter Vid Jakopin (večletni slovenski reprezentant), ki sta v finalu z rezultatom 2 : 0 premagala Jureta Bedrača (3-kratni državni prvak v odbojki na mivki) ter Uroša Pavloviča (aktualni slovenski reprezentant v dvoranski odbojki).

Organizator, Odbojarski klub Kostanjevica na Krki, ki že 13 let neprestano deluje in skrbi za razvoj vrhunskih igralcev dvoranske odbojke, odbojke na mivki in tudi za promocijo športa v našem kraju, se zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so podprli turnir ter vsem članom in simpatizerjem kluba, ki so prostovoljno pomagali. V klubu bomo tudi v prihodnje organizirali močne odbojarske turnirje ter skrbeli za športen razvoj naših otrok ter promocijo našega kraja.

Ekipe kluba OK Kostanjevica na Krki:

- Tim Strajnar in Benjamin Gašpar
- Jaka Jevšnik in Uroš Štefanič
- Jernej Tomazin in Simon Košir
- Martin Štefanič in Gregor Štefanič.
- Urban Tomšič in Žiga Kozole

— Jernej Tomazin

foto: arhiv OK

Polomovci na Triglavu

Odkar smo ustanovili planinsko društvo v Kostanjevici na Krki v 20 letih delovanja ni bilo leta, da ne bi organizirali pohoda na naš najvišji vrh, Triglav. Letos mogoče v nekoliko manjšem številu, zato pa je bila organizacija samega pohoda lažja.

V zgodnjih jutranjih urah smo se zbrali pred OŠ Jožeta Gorjupa v Kostanjevici na Krki in s tremi vozili odpeljali proti Pokljuki, od koder smo se odpravili proti Triglavu. Pred začetkom pohoda in pregledu opreme je naš vodnik Stane ugotovil, da eden od udeležencev nima pohodnih čevljev, pozabil jih je v avtomobilu v Kostanjevici. Se zgodi, zagato smo rešili. Aleš, izkušeni vojak in jamar, je imel s sabo dva para čevljev, pa še to primerne velikosti, kar je bila res sreča v nesreči. Skupina planincev je tako s popolno opremo nadaljevala pot. Stane Oštir, novi vodnik (pripravnik), nas je vodil s počasnim tempom proti Vodnikovemu domu. Vsi smo bili veseli, da smo tako lažje premagovali pot, ki je bila že na začetku strma. Prvi daljši počitek nas je čakal na Vodnikovem domu, kjer smo se okrepčali in pridobili dodatno energijo za nadaljevanje proti

Kredarici. Brez posebnega napora smo premagovali pot do Konjskega prevala, križišča planinskih poti. Naš cilj je bila Kredarica, do katere smo šli čez Kalvarijo. Tako ime je dobila strma skalnata pot, ob lepem vremenu močno obsijana s soncem, ki pa ne prizanesa nobenemu planincu, saj si vsak po dveh urah hoje zapomni, kaj pomeni kalvarija. Tu so se občasno pojavile tudi jeklenice in varovala, dobrodošla pri strmih vzpenjanju po skalah in kamenju. Nekako po 6 urah skupne hoje smo prišli do kočice na Kredarici. Dve uri počitka je bilo dovolj, da smo lahko ob lepem vremenu nadaljevali pot proti vrhu Triglava. Od vseh naporov je bilo najtežje srečevati druge pohodnike. Na tej romarski poti, ki je vsako leto množično obiskana, je zadnja leta veliko tujcev. Potrebovali smo debelo uro do Aljaževega stolpa na Triglavu. Ob prelepem razgledih na okoliško gorovje smo bili navdušeni tudi nad pivom, ki ga prinesejo

RAZGIBANI

srčni študentje iz doline. Skupinsko fotografiranje in krst za vse, ki so prvič stopili na naš največji vrh, da si bodo zapomnili, kdaj so se prvič povzpeli do Aljaževega stolpa. Nato smo se morali počasi vrniti, saj je bilo že pozno popoldne, pa tudi hladno je postalo. Veselo smo zapustili osvojeni vrh, še posebej sta naši dve planinki Nika in Sanja, ki sta bili prvič na Triglavu, veselo bodrili pohodnike z občasnim vriskanjem. Prenočili smo na skupnih ležiščih Triglavskega doma na Kredarici, za nekatere užitek po napornem dnevu, za druge mučno čakanje na jutro, ko se bodo lahko vrnili v dolino. Zajtrk, skupna fotografija in vračanje po isti poti do naših avtomobilov. Zaključek in skupna analiza pohoda sta sledila v Kostanjevici na Krki ob pijači s pogovorom o tem, da drugo leto osvojimo še naš drugi največji vrh, Škrlatico.

V tem letu je še več naših članov osvojilo vrh Triglava, ravno tako več posameznih skupin hodi v visokogorje, seveda so vsi izkušeni planinci, društvo pa jim posodi našo opremo, če jo potrebujejo. Vabljeni vsi, ki si želite osvojiti naš najvišji vrh. Potrebujete nekaj dobre volje, dobro kondicijsko pripravljenost in želja se vam bo uresničila.

— Franc Štokar

foto: Mirko Kržan

Posavski festival pohodništva tudi v Kostanjevici na Krki

Občinska društva so se tudi v letošnjem letu priključila jesenskemu delu Posavskega festivala pohodništva v okviru nacionalne akcije SLOVENIJA HODI. Festival se je odvijal v mesecu oktobru in novembru ter ponujal organizirane pohode po celotni destinaciji Posavje s poudarkom na povezovanju naravne in kulturne

dediščine krajev ter gastronomskih dobrotah, ki jih prinaša obilje jeseni.

Jesenski del Posavskega festivala pohodništva je odprl pohod po Uskoški poti v organizaciji Društva Terra Vera. TD Kostanjevica na Krki je udeležence popeljal po Resslervi poti v Krakovski gozd, PD Polom Kostanjevica na Krki pa je organiziralo pohod in kostanjev piknik pri zavetišču Štembuh in vinogradniški pohod po kostanjevskih goricah, v soorganizaciji s TD Lovrenc Raka pa č'bularski pohod iz Kostanjevice na Krki na Rako.

— Pia Peršič

34. Kostanjeviški tek

V nedeljo, 15. septembra, smo v lepem sončnem vremenu izvedli 34. Kostanjeviški tek in memorial Poldeta Bučarja. Udeležilo se ga je 151 aktivnih udeležencev iz vse Slovenije in sosednje Hrvaške. Na 9 km dolgo progo se je podalo 74 tekačev, od tega 61 moških in 13 žensk. V mlajših kategorijah, na razdaljah 250, 500 in 1000 m je tekmovalo 69 otrok. Prireditve se je upoštevala pri točkovanju tekov Dolenjske za pokal Vzajemne 2019. Tekmovali smo tudi za pokal Občine Kostanjevica na Krki.

Prvič v zgodovini je bil prvi v cilju domačin, Gregor Bučar (32:46), drugi je bil Nejc Hočevar (33:25), tretji je bil Neven Čorko (AK Rudolf Perešin) (33:29). V ženski kategoriji je zmagala Mateja Ožanič iz Delnic (40:24), druga je bila Katarina Souidi iz Ljubljane (45:07), tretja pa Kristina Souidi iz Ljubljane (45:55). V tekmovanju za pokal Občine Kostanjevica na Krki je nastopilo 9 tekmovalcev; 7 moških in 2 ženski. V kategoriji moških do 40 let je zmagal Gregor Bučar (32:46), drugi je bil Matic Bratkovič (36:47), tretji pa Jure Orlčnik (40:26). V kategoriji moških nad 40 let je zmagal Jože Penca (40:14), drugi je bil Boris Polovič (44:48), tretji pa Uroš Bršec (46:58). Pri ženskah je bila najhitrejša Jasmina Bršec (46:58), druga je bila Irena Kuntarič Žibert (49:24). Pri otroških tekih se je ponovilo lanskoletno rekordno število otrok – 69, od tega jih je bilo 37 iz Kostanjevice na Krki. Predšolski otroci so tekmovali na stadionu OŠ Jožeta Gorjupa na razdalji 250 m in 500 m. Teka na 250 m se je udeležilo 17 otrok (7 fantov in 10 deklet). Na razdalji 500 m so tekmovali učenci od prvega do četrtega razreda. Skupno jih je bilo 33, od tega 17 deklet

in 16 fantov. Na razdalji 1 km so tekmovali fantje in dekleta od petega do devetega razreda. Udeležilo se ga je 9 fantov in 9 deklet. Otroci iz OŠ Jožeta Gorjupa so dosegli naslednje uvrstitve: v kategoriji deklic do 5 let je bila Neža Kuntarič Žibert tretja. Med fanti v tej kategoriji so bili na prvih treh mestih Kostanjevičani. Prvi je bil Vid Colarič, drugi Alen Unetič in tretji Nik Omerzel. Med deklicami od 6 do 7 let je bila Isabela Colarič tretja. Med dečki v isti kategoriji je bil Tevž Ploj drugi, Erazem Bršec pa tretji. Med dečki od 8 do 9 let je bil prvi Svit Božič, tretji pa Adam Jordan. V starosti od 10 do 11 let je bil med dečki Tit Ploj prvi, med dekleti je bila najhitrejša Ema Petrič, druga je bila Iris Metelko, tretja pa Livia Zara Hauptman.

V starosti od 12 do 14 let je bila Tia Hribar druga. Med dečki te starosti je bil Urban Urh Jakše prvi, Klemen Mohar drugi in Tom Metelko tretji.

34. Kostanjeviški tek je bil eden izmed dvajsetih tekov v sklopu tekov Dolenjske za pokal Vzajemne 2019. Za skupno uvrstitev v tem tekmovanju moraš imeti udeležbo na najmanj devetih prireditvah. Na visokem 3. mestu v skupni razvrstitvi je končal Kostanjevičan Gregor Bučar. Bil je najboljši tudi v svoji kategoriji. V tem pokalu so devet ali več nastopov uspeli zbrati še trije tekmovalci iz Kostanjevice na Krki: Jure Orlčnik, Jože Penca in Marko Bučar. Iskrene čestitke.

Želim vam veliko športnih užitkov. Se vidimo na naslednji prireditvi.

— Boris Polovič

foto: Alina Polovič

Poskrbite za svoje zdravje

VABILO NA BREZPLAČNE DELAVNICE

Zdravju ljudje pripisujemo visoko mesto na lestvici vrednot. Dokler smo zdravi, radi pozablamo na dejstvo, da zdravje ni nekaj, kar nam je dano samo po sebi in za vselej podarjeno. Res je, da je človekov vpliv na zdravje omejen, vendar je večina današnjih zdravstvenih problemov povezanih z načinom življenja. To pomeni, da smo ljudje za svoje zdravje sami odgovorni. Zdravo življenje pomeni, da je človek dolžan zavestno narediti vse, kar more in zmore za zdravje na telesnem, duševnem in medčloveškem/medosebnem področju. Žal pa je motiv, ki nas usmerja v zdrav življenjski slog prepogosto bolezen, zelo redko samo zdravje. Z zdravstveno vzgojo in s svetovanjem skušamo v Zdravstveno vzgojnem centru Krško ljudi usmerjati k odgovornemu ravnanju do zdravja.

Zdravstveno vzgojni center Krško je samostojna organizacijska oblika v Zdravstvenem domu Krško, ki izvaja vzgojo za zdravje vseh populacijski skupin na ravni občin Krško in Kostanjevice na Krki. V zdravstveno vzgojnem centru so zaposlene diplomirane medicinske sestre, diplomirani fizioterapevti in magistra psihologije. Udeležba v Programih krepitve zdravja je za osebe z urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem brezplačna. Usposobljeno strokovno osebje izvaja skupinske delavnice in individualna svetovanja, na katerih pridobite strokovne informacije, večšine in podporo za dolgotrajno spremembo življenjskih navad, ki vodijo do boljšega počutja in zdravja. Želimo se približati ljudem, jim pomagati pridobiti potrebna znanja, oblikovati stališča, osvojiti

veščine in vedenjske vzorce za zdrav način življenja in krepitev duševnega zdravja. Izvajamo kratke – enkratne in daljše – večkratne delavnice.

Kratke delavnice

ŽIVLJENJSKI SLOG

V delavnici spoznate problem srčno-žilnih in drugih kroničnih bolezni in dobite osnovne informacije o zdravem življenjskem slogu, zdravi prehrani, pomenu telesne dejavnosti, negativnih posledicah kajenja in o tveganem pitju alkohola

Delavnico vodita: Helena Žulič, dipl. m. s., Anja Šeško, dipl. m. s., kontakt: 051 633 501

DEJAVNIKI TVEGANJA

V tej delavnici pridobite informacijo o vplivu bioloških dejavnikov tveganja (sladkor in maščobe v krvi, krvni tlak) na nastanek kroničnih nenalezljivih bolezni ter spoznate povezanost dejavnikov tveganja z vašim življenjskim slogom.

Delavnico vodita: Helena Žulič, dipl. m. s., Anja Šeško, dipl. m. s., kontakt: 051 633 501

ALI SEM FIT?

Pod strokovnim vodstvom boste opravili enega izmed preizkusov za ugotavljanje vaše telesne zmogljivosti (preizkus hoje na 2 km / 6-minutni preizkus hoje / 2-minutni test stopanja na mestu). Skladno z vašim rezultatom in vašim zdravstvenim stanjem vam bomo svetovali o ustrezni telesni dejavnosti za krepitev zdravja.

Delavnico vodi: Adrijana Bukovec, dipl. fizioterapevtka, kontakt: 07 62 09 300

TEHNIKE SPROŠČANJA

V delavnici boste spoznali in preizkusili tri sprostitvene tehnike ter dobili priporočila, kako jih lahko izvajate sami doma.

Delavnico vodi: Jerneja Korasa, mag. psihologije, kontakt: 07 488 0277

Daljše delavnice

ZDRAVA PREHRANA

Na štirih skupinskih srečanjih in dveh individualnih svetovanjih ob pomoči strokovnjaka ocenite lasten način prehranjevanja, ugotovite odstopanja od priporočil, načrtujete spremembe in jih uvedete v svoje vsakdanje življenje ter spremenite prehranske navade glede ritma prehranjevanja, načina priprave hrane, uravnoveženosti prehrane in energijskega vnosa.

Delavnice vodita: Helena Žulič, dipl. m. s., Anja Šeško, dipl. m. s., kontakt: 051 633 501

GIBAM SE

Delavnica obsega trinajst skupinskih srečanj in dve individualni svetovanji. V delavnici boste pridobili poglobljeno oceno vaše telesne pripravljenosti ter znanje in veščine za ustrezno izvajanje različnih vrst telesne dejavnosti.

Delavnice vodi: Adrijana Bukovec, dipl. fizioterapevtka, kontakt: 07 62 09 300

ZDRAVO HUJŠANJE

Na 15 skupinskih srečanjih in dveh individualnih svetovanjih prejmete strokovno pomoč pri zdravem hujšanju, osvajanju znanja in veščin za spreminjanje prehranjevalnih in gibalnih navad ter psihološko podporo.

Delavnice vodita: Helena Žulič, dipl. m. s., Anja Šeško, dipl. m. s., kontakt: 051 633 501

DA, OPUŠČAM KAJENJE

Delavnica obsega šest skupinskih ali individualnih srečanj. Spoznali boste načine zmanjševanja števila pokajenih cigaret, izvedeli, kako se pripraviti na opuščanje kajenja, določili prvi dan brez cigarete, se >

naučili, kako nadzorovati telesno težo, kako premagati stres in kako ostati nekadilec.

Delavnice vodita: Helena Žulič, dipl. m. s., Anja Šeško, dipl. m. s., kontakt: 051 633 501

PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU Z DEPRESIJO

Štiri srečanja po 90 min. V delavnici boste spoznali osnovne značilnosti depresije ter pridobili znanja in veščine za spoprijemanje in tako boste izboljšali svoje počutje.

Delavnice vodi: Jerneja Korasa, mag. psihologije, kontakt: 07 488 0277

PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU S TESNOBO

Na štirih srečanjih po 90 min boste spoznali značilnosti anksioznosti (tesnobe), vzroke zanjo in potek. Pridobili boste znanja in veščine, s katerimi si lahko pomagate sami in izboljšate svoje počutje. V skupini bo tudi priložnost za izmenjavo izkušenj.

Delavnice vodi: Jerneja Korasa, mag. psihologije, kontakt: 07 488 0277

SPOPRIJEMANJE S STRESOM

V delavnici, ki obsega 4 srečanja po 90 min bomo govorili o stresu, njegovem vplivu na naše fizično in psihično počutje ter načinih spoprijemanja z njim.

Delavnice vodi: Jerneja Korasa, mag. psihologije, kontakt: 07 488 0277

PROGRAM SVIT

je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki, ki vključuje moške in ženske med 50. in 74. letom starosti, ki imajo urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje. Program v Sloveniji poteka že od leta 2009. V tem času je program rešil že mnoge in jim omogočil kvalitetno življenje. Več kot 10 % rakov, odkritih v Programu Svit, zaradi pravočasnega ukrepanja in odstranitve polipa, ki je predrakava sprememba in ga zdravnik lahko odstrani med kolonoskopijo, pomeni tudi že ozdravitev. Presejanje je učinkovit način, da bolezen preprečimo ali pa jo odkrijemo dovolj zgodaj, ko je zdravljenje lahko zelo uspešno. Rak na debelem črevesu in danki se lahko razvija več let, preden se pojavijo prvi simptomi. Mnogokrat je takrat, ko

simptome opazimo, že pozno. Osebe, ki so stare med 50 in 74 let, vsaki 2 leti dobijo vabilo v Program Svit. Presejanje temelji na imunokemičnem testu, s katerim preverjamo prisotnost krvi v blatu, ki je lahko tako neznamna, da je s prostim očesom ne moremo zaznati. Na Svitovih kontaktnih točkah lahko vsak dobi osnovne informacije o Programu Svit in raku na debelem črevesu in danki. Zdravstveni delavci nudijo pomoč pri vključevanju v program in izvedbi posameznih korakov programa.

Vsak ponedeljek od 11. do 13. ure v prvem nadstropju prostora Zdravstveno vzgojnega centra Krško. Kontaktna oseba: Helena Žulič, dipl. m. s., 051 633 501

Vse zainteresirane vabimo, da nas kontaktirajo na helena.zulic@zd-krsko.si ali pokličejo na telefon 07 488 0269 ali 051 633 501. Vse delavnice za zdravje bomo v primeru zadostnega števila udeležencev izvajali v Zdravstveni postaji Kostanjevica na Krki.

Naj bo zdravje vedno na prvem mestu.

— tim Zdravstveno vzgojnega centra

Celje – knežje mesto

Celje je prijetno mesto ob Savinji, obdano z griči in nizkimi vzpetinami, ponaša se z bogato naravno in kulturno dediščino ter izjemno zgodovino, ki je doživela svoj razcvet v času dinastije celjskih grofov. Spomin nanje je še danes močno prisoten, saj nihče, niti domačin niti obiskovalec, ne more mimo mogočnega Starega gradu, ki z grajskega hriba dominira mestu in od koder je

FOTO: ROK DEZELAK

prelep razgled na Celje z okolico. Staro mestno jedro je še vedno lepo ohranjeno in s svojo podobo

nevsiljivo združuje antično in srednjeveško dediščino z modernim urbanim okoljem. Medtem

ČEZ PLANKE

FOTO: MATJAŽ JAMBRIŠKO

ko ohranjene tlakovane rimske ulice, mogočne grajske stavbe in ostanki srednjeveškega obzidja pričajo o bogati zgodovini, se na obrobju mesta širijo moderni poslovni, trgovski in stanovanjski objekti. Mesto je ravno dovolj veliko, da lahko obiskovalcu ponudi številne zanimivosti, in ravno dovolj majhno, da s svojo prisrčnostjo in domačnostjo osvoji njegovo srce.

Prijazno je družinam, saj imajo skozi vse leto na voljo številne aktivnosti za otroke vseh starosti: lutkovne predstave, počitniške ustvarjalne delavnice, doživetja žive zgodovine in novoletne pravljicne dežele. Zanimiv je tudi obisk edinega otroškega muzeja v Sloveniji – Hermanovega brloga, ki se nahaja v Muzeju novejšje zgodovine.

K obisku vabijo tudi kulturne ustanove s pestrim kulturnim programom in modernimi razstavami, ki poskrbijo za duhovno bogastvo tako meščanov kot obiskovalcev. S sprehodom po arheološkem razstavišču Celeia – mesto pod mestom lahko doživite čas antičnega Celja in si ogledate originalno ohranjeno

rimsko cesto. Arheološka odkritja »in situ« si lahko ogledate tudi v novem Turistično informacijskem centru, kjer sta v paviljonu za prezentacijo arheologije na ogled rimska vila z mozaikom in srednjeveška mestna hiša. Zgodovinski sprehod lahko nadaljujete v Muzeju novejšje zgodovine, kjer se sprehodite po rekonstruirani obrtniški ulici in spoznate mesto v času, ko je cvetela obrt. V Pokrajinskem muzeju, ki je najbolj poznan po impozantnem Celjskem stropu, pa lahko obiščete številne razstave, med katerimi je ena najzanimivejših tista, ki odstira vpogled v življenje znamenite meščanke in svetovne popotnice Alme M. Karlin. K obisku vabi tudi neokrnjena narava Mestnega gozda s prepletom urejenih sprehajalnih poti in edinstveno, 10 metrov visoko drevesno

hišo, ki predstavlja rekreacijski in izobraževalni center Mestnega gozda. Posebno privlačna izletniška točka je Celjska koča, ki je pozimi priljubljeno smučišče Celjanov, poleti pa obiskovalca navduši s pestro paletto športnih aktivnosti, kot so pustolovski park, sankališče Bobkart, kolesarjenje ter pohodništvo. Mesto je posebno tudi zaradi »svojega« jezera, do katerega se lahko po urejeni sprehajalni poti sprehodite kar iz mesta. Sprehod vas tako pripelje do lepe, zelene »primestne oaze«, ki vam bo še dolgo ostala v spominu.

Informacije: TIC CELJE, Glavni trg 17, 3000 Celje, 03 428 79 36, tic@celje.si, www.travelcelje.com, www.visitcelje.eu

— Simona Čater

MESTO POD MESTOM
FOTO: MATJAŽ JAMBRIŠKO

ŠMARTINSKO JEZERO
FOTO: MATJAŽ JAMBRIŠKO

Kostanjevica na Krki skozi oči udeležencev Mednarodnega simpozija kiparjev Forma viva 2019

Že dolgo sem si želel, da bi lahko sodeloval na znamenitem simpoziju kiparjev Forma viva v Kostanjevici na Krki. Moja žena je že sodelovala na simpoziju pred nekaj leti. Opisovala mi je dogodek in lepe kraje, ki sem jih želel videti v živo tudi sam. Moje bivanje v Kostanjevici na Krki je bilo kratko, a intenzivno. Zelo sem užival v družbi obeh mojstrskih kiparjev, Bojana Mavsarja in Roberta Caneva, skupaj smo sodelovali v krasnem tovariškem duhu. Delovišče je bilo odlično organizirano in imeli smo super asistente, Miho, Jaka in Uroša, ter celotno ekipo galerije, direktorja Gorana, Aljo, Kristino, Bruna in Francija, ki so nam dajali potrebno podporo. Pogosto so nas obiskovali turisti iz različnih držav in kolesarji, ki so si prišli pogledat galerijo in naše nastajajoče skulpture. Name je največji vtis naredila količina in kvaliteta lesenih skulptur, ki obkrožajo nekdanji samostan. Do sedaj še nikjer nisem videl tako veliko monumentalnih skulptur iz lesa, ki bi stale na prostem in kljub starosti dobro kljubovale zobu časa. To omogoča le profesionalna oskrba parka. Zame je bilo neverjetno, da sem lahko hodil ure in ure po parku in odkrival vedno nove umetnine. Ta neverjeten zaklad skulptur se lepo dopolnjuje z nekdanjim samostanom in njegovo zgodovino. Vse skupaj je bila nepozabna izkušnja. Še veliko več bi lahko povedal o svojem bivanju in doživljanju Kostanjevice na Krki. Zapomnil sem si prijaznost vsake osebe, ki sem jo srečal, pa čeprav samo na cesti. Ganila me je prečudovita pokrajina, odlična hrana in pijača, impresivne naravne formacije oblik v Kostanjeviški jami. Všeč mi je bilo, da je bilo malo prometa, da je ta dobro urejen in da je zato veliko miru. Rad sem opazoval ljudi, ki so uživali v reki in na soncu. Izkušnjo lahko opišem kot praznovanje življenja in narave! Kot sem že omenil, sem bil tu samo kratek čas in čaka me še veliko sprehodov, obiskov in odkritij, zato upam, da se bom kmalu vrnil. Del mene pa je ostal z vami v moji

skulpturi *Plujemo skupaj*. Pošiljam vam velik objem, dokler se ponovno ne snidemo. Najlepša hvala.

— Aldo Shiroma Uza, Peru

prevod: Kristina T. Simončič

Rad bi se zahvalil za kreativno atmosfero, v kateri sem imel priložnost delati. Okolica Galerije Božidar Jakac je polna prečudovite narave, ponuja veliko možnosti za kreativnost, kulturne dogodke in razstave. Celotna ekipa je bila prijazna in profesionalna. Ustvarili so vse pogoje za dobro in kreativno atmosfero simpozija, na katerem sem lahko sodeloval, za kar se iskreno zahvaljujem. Zelo dragoceno je, da so ohranjene skulpture celo iz samega začetka najstarejšega še delujočega kiparskega simpozija. Impresioniran sem bil z organizacijo in delom galerije in ogromnim fondom umetnin na stalnih postavitvah. Nastanitev in hrana na Ratežu sta bili odlični. Z ženo sva se zaljubila v ta čudoviti del Slovenije in upava, da ga kmalu ponovno obiščeva! Lep pozdrav vsem.

— Robert in Ralitsa Canev, Bolgarija

prevod: Kristina T. Simončič

EPILOG

Mednarodni kiparski simpozij FORMA VIVA 2019, ki je potekal v Kostanjevici na Krki, je najstarejši še vedno delujoči kiparski simpozij na svetu. Ponosen sem, da sem se ga letos udeležil tudi sam. Razumem ga kot živo kiparsko dejavnost raziskovanja v smeri vedno novih izraznih oblik, plastičnega snovanja in mednarodnega skupinskega dela na prostem. Poleg širjenja stikov in neposredne izmenjave izkušenj

med samimi ustvarjalci naravnost simpozija pripomore, da v naš prostor kiparska plastika z uporabo tradicionalnega materiala (hrast) s sodobnejšo kiparsko formo vnovič prodre v urbani prostor kot lokalna in svetovna posebnost. Edinstvena zbirka v Kostanjevici na Krki združuje različne likovne izraze sodobne monumentalne plastike, ustvarjalno raven posameznih avtorjev in obsežen opus ter dragocen vir študijskega gradiva za proučevanje sodobnega plastičnega oblikovanja na prostem.

Vsi trije kiparji, ki smo letos sodelovali, smo konceptualno jedro skulptur zasnovali na področja, kot so: ohranjanje narave (R. Canev, *Seme – spomenik upanju v naravi*), medsebojno razumevanje (*Plujemo skupaj*, Aldo Shiroma Uza) in kam plove ta družba – preteklost spomina (*Varuh časa*, Bojan Mavsar), prehod med prostorom in časom, kot neke vrste klicaj, ki zre iz preteklosti v nas, kot bi ne bil zadovoljen s podobo novega sveta, zgrožen nad tem, kako ravnamo s planetom, vzbuja nelagodje oživele pradavne strahove pred silami narave.

Dve vprašanji smo si vsi avtorji med delom zastavili in nanju tudi odgovorili: Kje si? Kaj ustvarjaš?

ČEZ PLANKE

Robert Canev pravi: Sem v čudovitem prostoru obkrožen s čudovitimi ljudmi. In: Vse se začne s semenom. Tudi veliko drevo obrodi semena. Simbol semena ima neskončno pomenov – vsak v mojem delu lahko najde svojega.

Aldo Shiroma Uza: Sem v sreči, kajti sreča je lahko prostor. S svojim delom ustvarjam pot, kako ljubim življenje.

Bojan Mavsar odgovarjam: Sem tam, kjer so besede to, kar so, in ljudje takšni, kakršni so. Kostanjevica je od sedaj tudi moj dom. In kdor je videl vesolje ter njegovo žareče središče, je to prav gotovo edinstvena FORMA VIVA. Človeka prisili, da umolkne in začne razmišljati. Ustvarjam razlike med človekovimi dejavnostmi skozi zgodovino človeštva. Kiparstvo je poklic, ki učvrsti telo, razum ... v iskanju resnic v družbi plemenitih misli.

Privlačno središče dogajanja na deloviščih v galeriji in Parku skulptur je bil enkratni dogodek, ki pa ne bi bil tako uspešen, če ne bi odlična ekipa organizatorjev izpeljala in uredila vse, kar smo kiparji potrebovali za končno realizacijo in slavnosti zaključek simpozija.

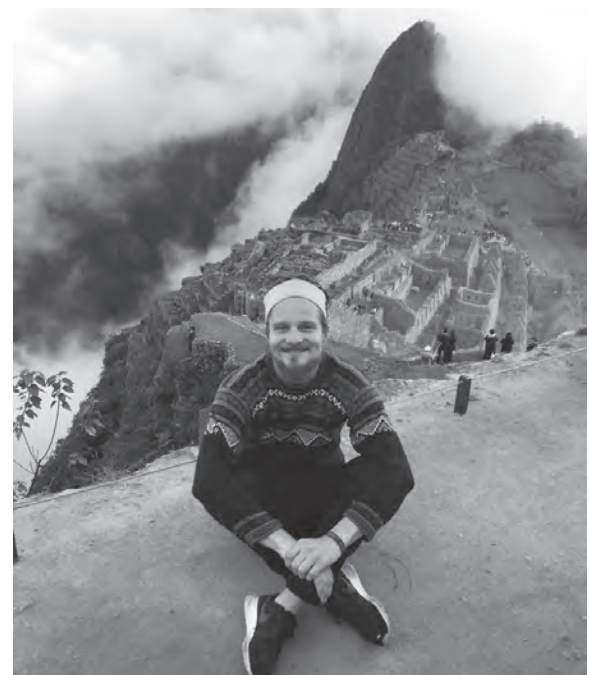
Ob slovesu je skalilo seme prijateljstva, ustvarila se je pot medsebojnega razumevanja, nov prehod srečevanj, pozitiven prostor naših misli, različnih nivojev v zavesti in času.

— Bojan Mavsar, Slovenija
foto: arhiv GBJ

Gregor Kobe, Prekopčan v Düsseldorfu

Kaj te je odneslo v tujino, koliko časa si že tam, kaj počneš?

V tujino me je na dodiplomskem študiju odnesla želja po odkrivanju nečesa novega in spoznavanja druge kulture. Tako sem se osem let nazaj odpravil na Portugalsko na enoletno izmenjavo. Na podiplomskem študiju sem si zaželel spoznati še Nemčijo, zato sem se pred petimi leti odpravil na študentsko izmenjavo v Worms, majceno mesto v bližini Mannheima. Potem mi je uspelo dobiti študentsko prakso v Düsseldorfu pri podjetju Trivago, kjer so mi takoj ponudili službo za nedoločen čas in kjer sem še danes. Zaposlen sem v oddelku za marketing, ukvarjam se z oglaševanjem na televiziji in po treh letih delovanja za ameriški in kanadski trg sedaj delam za norveški, danski, švedski, finski in brazilski trg. Moje delo organizacija, izvedba in pogajanja v sklopu TV kampanj za Trivago v vseh teh državah ter analiza učinka vseh kampanj. >

ČEZ PLANKE

Düsseldorf je mesto ob reki Ren, s prelepo promenado ob reki, ki si jo definitivno mora ogledati vsak obiskovalec. Mesto ima stari in novi del, zato priporočam sprehod od starega mestnega jedra, kjer je veliko lokalnih pivovarn, ki točijo odlično temno pivo "Alt", preko "Königsalle" (Kraljeve ulice; najbolj glamurozne ulice v Nemčiji) vse do "Media Hafen", kjer je nekaj arhitekturno najbolj zanimivih stavb v mestu. Priporočam obisk v poletnem času, saj je pohajkovanje ob reki prečudovito. Če se pa odpravite pozimi, je obvezen ogled prečudovitih božičnih tržnic.

Kaj najbolj pogrešaš iz Slovenije?

Vsekakor najbolj pogrešam svojo ožjo in širšo družino ter prijatelje. Pogrešam tudi hrano iz mamine in očetove kuhinje ter domače vino. Nemčija je ravna, tako da zelo pogrešam tudi pogled na gore in naravo na splošno, saj imam v tujini manj stika z njo.

Kako ohranjaš stik s Slovenijo in domačimi, kako pogosto se vračaš v domovino?

V Slovenijo se vračam najmanj dvakrat na leto, za veliko noč in božič. Če delo dovoli, pa tudi večkrat. Najbližja povezava je z zagrebškim letališčem, tako da večinoma letim tja iz Düsseldorfa ali Kölna. Ko sem v Nemčiji se z domačimi največ slišimo po Skypu ali spletnem omrežju Facebook, ki tudi omogoča video klice.

Kako vidiš Kostanjevico na Krki, ko jo opazuješ od daleč? Kakšna se ti zdi, ko prideš na obisk? Se je v času, odkar živiš v tujini, po tvojem mnenju veliko spremenilo?

Kostanjevica na Krki bo vedno mestece moje mladosti, zato se z veseljem vračam na obisk. Odkar sem v tujini, se je veliko zgradilo. Lepo je gledati, kako mesto raste in se z mladimi upi razvija in krepi. Vesel sem, da imajo mladi željo po napredku, obenem pa tudi stremijo po ohranjanju kulture in zgodovine mesta, kar Kostanjevici na Krki daje čar. Menim, da so spremembe težke, vendar nujne, saj prinašajo napredek družbe in so kazalci uspeha, zato občutek nostalgije vedno premaga občutek veselja ob novih stavbah, kulturnem domu ali novem privezu za čoln na Krki. Ob vseh spremembah pa sem najbolj vesel, da se nekaj ni nič spremenilo, to je odnos ljudi do drugih. Ni pomembno ali pridem na obisk po dveh mesecih ali dveh letih, domači in prijatelji vedno pričakajo starega znanca odprtih rok, nasmejanih obrazov in s povabilom na »deci cvička«. Upam, da se ta del Kostanjevice na Krki ne bo spremenil nikoli.

— Gregor Kobe

foto: osebni arhiv

Kakšen je bil prvi stik z novo državo, kako si jo doživljal? Kako si se vključil v življenje?

Predeu sem odšel na izmenjavo sem moral doma urediti nešteto dokumentov in vložiti ogromno truda, tako z osebnega kot tudi s študijskega vidika. Ko sem končno začel novo poglavje v Nemčiji, me je spremljal dober občutek osebnega uspeha. Na študijski izmenjavi je vse novo in zanimivo, zato so bili prvi meseci čudoviti. Ob preselitvi v Düsseldorf pa je tam že živel moj osnovnošolski prijatelj Valentin Haralovič, ki mi je ob prihodu veliko pomagal. Podjetje je zelo internacionalno, zato sem spoznal mnogo prijateljev iz različnih držav, s katerimi se družim še danes.

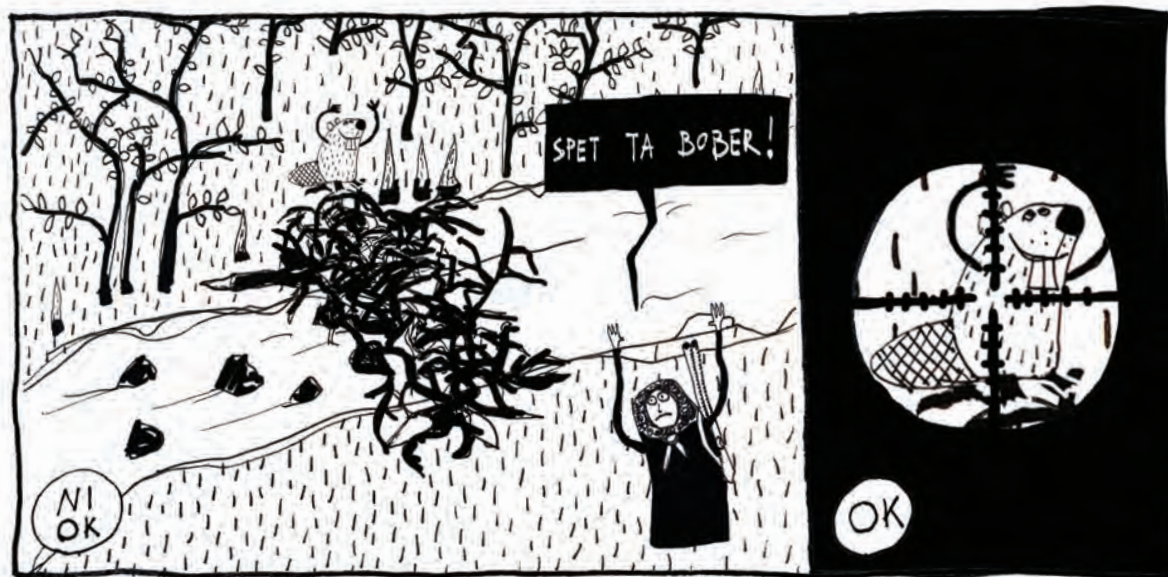
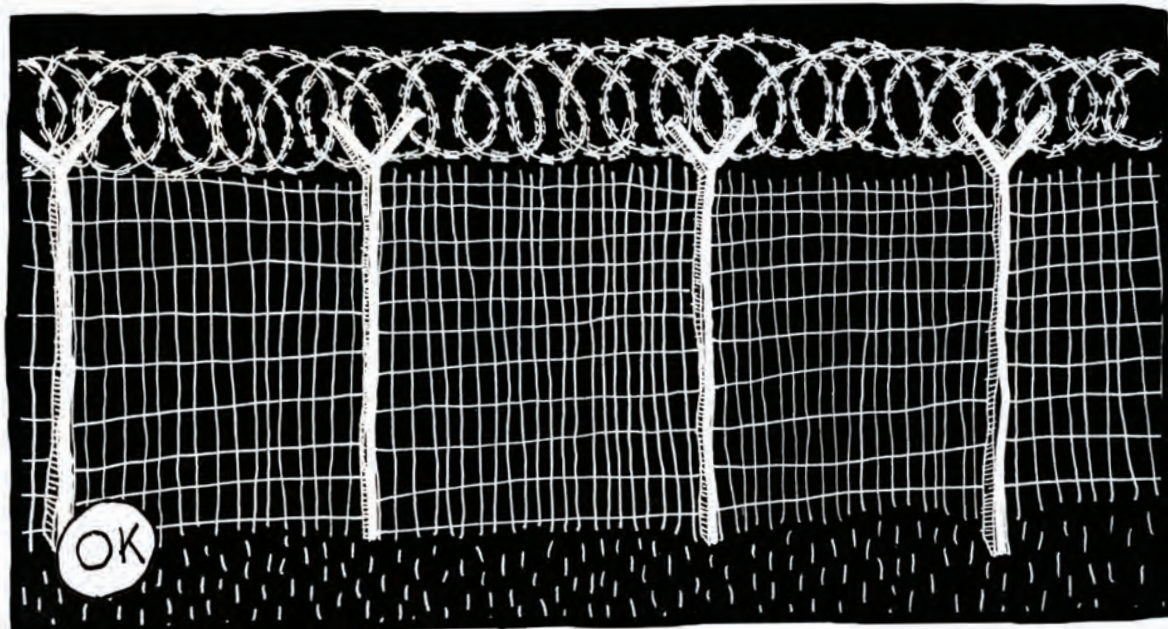
Kako odprti so ljudje in kako sprejemajo tujce?

Nemci so precej odprti do drugih ljudi oziroma morajo biti, saj imajo zaradi dobre ekonomije veliko priseljencev. Veliko Nemcev govori tudi angleško, vendar so zelo veseli, če se trudiš govoriti nemško. Pri administraciji je nemščina velik plus, saj te obravnavajo drugače, če ne znaš govoriti nemško. V primerjavi z drugimi narodi so Nemci znani kot nesramni; težko je dobiti nasmeh od ljudi, zaposlenih na okencih in trgovini, od soseda prej dobiš pritožbo kot dobrodošlico in raje se družijo med sabo kot s tujci.

Kako bi primerjal življenje v Sloveniji in Nemčiji? Lahko potegneš kakšne vzporednice in navedeš največje razlike?

Na splošno je življenje v Sloveniji in Nemčiji zelo podobno, saj imamo iste običaje, jemo zelo podobno hrano in sistem delovanja države je podoben. Največje razlike vidim v dojetanju pravil. V Nemčiji se pravila obravnavajo zelo resno in se ne kršijo v skoraj nobenem primeru. Nihče niti ne pomisli, da bi prekršil pravilo, četudi je še tako nesmiselno. Druga zelo očitna razlika je v primerjavi s plačo in cenami živil. Cene so iste kot v Sloveniji, med tem ko je neto plača v povprečju precej višja. Najemnina in drugi stroški niso precej višji, zato če ravnaš z denarjem tako, kot smo naučeni Slovenci, si lahko privarčuješ najmanj petdeset odstotkov mesečne plače. Sedaj razumem, zakaj je na plaži na Hrvaškem tako veliko debelih trebuškov z nemško registracijo.

Kaj ti je tam, kjer bivaš, najbolj všeč in kaj bi priporočil nekemu, ki potuje tja, naj si ogleda, doživi?

#kostanjeviški **instagram**

— @katjaštefanič

— @pgdkostanjevicanakrki

— @markoalpner/siddharta

— @primožpribac

— @žanštokar

— @sashainnatovich

Hvala vsem, ki ste delili fotografije. Vabljeni k sodelovanju pri ustvarjanju Kostanjeviških novic. Pišete nam lahko na e-naslov: kostanjeviske.novice@gmail.com.